ЗВІТ
ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ
ПРОЄКТУ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

ОНОВЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПАВЛІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА 2022 - 2027 РОКИ ТА ПЛАН ЗАХОДІВ З ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ НА 2026 - 2027 РОКИ

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«УКРГРУППРОЕКТ ПЛЮС»
РОЗРОБЛЕННЯ МІСТОБУДІВНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

ПАВЛІВСЬКА СІЛЬСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА

Polaris

Замовник: Павлівська сільська рада

Проєкт документа від 31.03.2026 р.

Київ - 2026

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ 3

РОЗДІЛ 1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК ІЗ ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ 4

РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО 9

РОЗДІЛ 3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ 37

РОЗДІЛ 4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА СТАН ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ 41

РОЗДІЛ 5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ 44

РОЗДІЛ 6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВКЛЮЧАЮЧИ КУМУЛЯТИВНІ, КОРОТКО, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВІ, ПОСТІЙНІ ТА ТИМЧАСОВІ, ПОЗИТИВНІ ТА НЕГАТИВНІ ... 51

РОЗДІЛ 7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ПРОЄКТУ СТРАТЕГІЇ 58

РОЗДІЛ 8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЬ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ) 61

РОЗДІЛ 9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ 67

РОЗДІЛ 10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ 72

РОЗДІЛ 11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ 73

ДОДАТКИ 77

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

СЕО – стратегічна екологічна оцінка.

ДДП – документ державного планування.

МВВ – місце видалення відходів.

ТПВ – тверді побутові відходи.

ГДК – гранично допустима концентрація.

НПС – навколишнє природне середовище.

СЗЗ – санітарно-захисна зона.

ЗУ – Закон України.

ДСП – державні санітарні правила.

ОДА – обласна державна адміністрація.

ДП – державне підприємство.

ДУ – державна установа.

ТОВ – товариство з обмеженою відповідальністю.

ПП – приватне підприємство.

КП – комунальне підприємство.

МОЗ – міністерство охорони здоров’я.

КМУ- Кабінет міністрів України.

ВКУ – Водний Кодекс України.

ЗКУ – Земельний Кодекс України.

ДБН – державні будівельні норми.

ДСТУ – державний стандарт України.

ЄС – Європейський Союз.

ПГ – парникові гази.

РОЗДІЛ 1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК ІЗ ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Відповідно до ст. 25, 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», пункту третього частини другої, частини п’ятої ст. 7, пункту першого частини другої ст. 16 Закону України «Про засади державної регіональної політики», Указу Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», Постанови КМУ від 5 серпня 2020 р. № 695 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 - 2027 роки» із змінами, Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій від 21 грудня 2022 року № 265, Стратегії регіонального розвитку Запорізької області на період до 2027 року, **Павлівська сільська рада прийняла рішення від 15.08.2025 року №1 «Про оновлення Стратегії розвитку Павлівської сільської територіальної громади на 2022 - 2027 роки та Плану заходів з її реалізації на 2026 - 2027 роки»**.

Стратегія соціально-економічного розвитку (далі – Стратегія) – це комплексний план, спрямований на досягнення конкретних соціальних та економічних цілей у певному регіоні чи громаді. Стратегія розробляється задля прогресивного розвитку територій, і є інструментом для досягнення сталого та гармонійного розвитку певної території, забезпечуючи збалансоване врахування економічних, соціальних та екологічних аспектів. Стратегії мають різні рівні охоплення, зокрема для території всієї України, окремих областей, міст, територіальних громад. Методичні рекомендації щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад визначається постановою Кабінету Міністрів України від 21 грудня 2022 р. № 265.

План заходів з реалізації стратегії розвитку територіальної громади (далі— План заходів) — документ реалізації державної регіональної політики, що визначає на середньостроковий період заходи, проекти, місцеві програми розвитку, відповідно до завдань, визначених у Стратегії, з визначенням відповідальних виконавців, строків виконання, обсягів і джерел фінансування та індикаторів результативності їх виконання

Даний проєкт виконано відповідно до вимог чинних законодавчих та нормативних актів:

- Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку».

- Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища».

- Закон України «Про оцінку впливу на довкілля».

- Закон України «Про засади державної регіональної політики».

- Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України».

- Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні».

- Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів».

- Закон України «Про управління відходами»

- Закон України «Про благоустрій населених пунктів».

- Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року, схвалені Указом Президента України від 30.09.2019 № 722/2019.

- Порядок здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1272.

- Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів, затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 № 173.

- Державні санітарні норми та правила утримання територій населених місць, затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17.03.2011 № 145.

- Методичні рекомендації із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджені наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296.

- Методичні рекомендації щодо врахування кліматичного компонента в документах державного планування та під час здійснення стратегічної екологічної оцінки та оцінки впливу на довкілля, затверджені наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 31.10.2024 № 1382.

- Правила благоустрою території Павлівської сільської ради, затверджені рішенням Павлівської сільської ради № 1 від 26.09.2022 р та ін.

Таблиця 1.1. Основні цілі ДДП

Операційні цілі	**Завдання**
Стратегічна ціль 1. Стале економічне зростання	
1.1. Підтримка місцевого бізнесу та інвесторів	1.1.1. Оптимізація місцевої нормативно-правової бази для підприємців та якісні адміністративні послуги
	1.1.2. Створення Центру послуг для бізнесу, підтримка підприємців-початківців
	1.1.3. Започаткування ефективної комунікації влада-бізнес, залучення підприємців до участі в місцевих проектах розвитку
	1.1.4. Впровадження геоінформаційної системи управління земельними ресурсами Павлівської територіальної громад
1.2. Формування нових просторів економічної активності	1.1.5. Відновлення фермерських господарств (с.Солоне - птахофабрика
	1.1.6. Створення умов для залучення (створення) підприємств з переробки с/г продукції
	1.2.3.Створення агротуристичного кластеру
	1.2.4. Створення еко-індустріального парку з дотриманням принципів сталого розвитку
1.3. Підтримка розвитку добувної промисловості	1.1.7. Реалізація інформаційної політики для повного циклу виробництва. Проведення роз'яснювальної роботи щодо діяльності збагачувального комбінату.
	1.1.8. Проведення системного моніторингу стану довкілля.
	1.3.3. Створення та просування бренду очищеної каоліном води.
1.4. Перехід до відновлювальної енергетики	1.1.9. Встановлення сонячних електростанцій на комунальних будівлях Павлівської сільської ради (шкіл, закладів охорони здоров'я, адміністративні приміщення).
	1.1.10. Забезпеченяя виробленою СЕС електроенергією житлові будівлі с. Нововасилівка, с. Семененкове, с. Солоне.
1.5 Формування туристичної спроможності громади	1.5.1.Аналіз ресурсного потенціалу громади для розвитку реабілітаційного/сільського/зеленого/рибальського та ін. видів туризму в громаді та розробка пропозицій щодо розвитку туристичної інфраструктури
Стратегічна ціль 2. Розвинена інфраструктура, якість життя, партнерство	

Операційні цілі	Завдання
2.1.Розбудова інфраструктури комунальних послуг	2.1.1. Забезпечення централізованим водопостачанням мешканців населених пунктів: с. Василівка, с. Першозванівка, с. Шевченкове, с. Новоукраїнка, с. Берестове, с. Вівчарне, с. Солоне (+ водовідведення).
	2.1.2. Забезпечити моніторинг якості питної води в селах громади.
	2.1.3.Проведення заходів інформаційно-роз'яснювальної роботи з населенням щодо важливості оплати послуг, сталого функціонування систем ЖКГ
	2.1.4.Проведення заходів із забезпечення енергоефективності громадських будівель громади
	2.1.5.Забезпечення енергоощадним освітленням в населених пунктах громади
2.2.Покращення транспортної інфраструктури	2.2.1.Розвиток мережі громадського транспорту між населеними пунктами громади. Прийняття місцевої програми щодо співфінансування громадського транспорту. Співпраця з місцевим бізнесом/ перевізниками.
	2.2.2.Капітальний ремонт дорожнього покриття. Прийняття програми щодо фінансування ремонту доріг.
	2.2.3.Запровадження соціального транспорту для маломобільних груп населення, у т.ч. людей з інвалідністю. Придбання спеціалізованого автобусу.
	2.2.4.Модернізація зупинок громадського транспорту з урахуванням потреб маломобільних груп населення
	2.2.5.Створення веломаршрутів між населеними пунктами громади та природно-рекреаційними зонами.
2.3.Збереження довкілля та природні ресурсів	2.3.1.Формування ефективної системи поводження з відходами на території громади ○ Запровадити систему роздільного збору сміття ○ Ліквідація стихійних сміттєзвалищ ○ Проведення просвітницької діяльності для підвищення екосвідомості.
	2.3.2.Підвищити рівень озеленення громади.
2.4.Благоустрій у громаді	2.4.1.Створення та оновлення наявних парків/скверів (с. Солоне, с. Семененкове, с.Нововасилівка)
	2.4.2. Створення спортивних і дитячих майданчиків (у населених пунктах громади та оновлення діючих з урахуванням маломобільних груп населення)
	2.4.3.Створення умов для будівництва кемпінгу
	2.4.4.Реставрація обєктів культурної спадщини та благоустрій прилеглих територій
Стратегічна ціль 3. Безпечна та згуртована громада	
3.1.Підвищення громадської безпеки	3.1.1. Створення "Центру безпеки" за адресою: вул. Перемоги, бу 22А, с.Семененкове, Запорізький район, Запорізька область
	3.1.2. Забезпечити автоматизоване централізоване оповіщення населення цивільного захисту на території громади.
	3.1.3.Встановлення систем відеоспостереження на автошляхах та у громадських місцях громади.
	3.1.4.Інклюзивна модернізація укриттів та соціальної інфраструктури громади
	3.1.5.Цифровізація послуг та розвиток електронних сервісів.
	3.1.6.Створення притулку для тварин.
3.2.Формування згуртованої та інклюзивної громади	3.2.1. Забезпечення якісних адміністративних послуг
	3.2.2. Забезпечення доступних і якісних медичних послуг: ○ Влаштування мобільних пунктів прийому лікарів. ○ Закупівля медичного обладнання для оновлення матеріально-технічної бази ○ Програма підтримки фахівців.

Операційні цілі	Завдання
	3.2.3.Розвиток мережі молодіжних центрів
	3.2.4.Створення безбар'єрних маршрутів до ключових об'єктів у громаді
3.3.Формування ветеранської політики та системи соціальних послуг	3.3.1.Підтримка ветеранів соціальними службами: ○ Створення програми працевлаштування ○ Соціальний супровід.
	3.3.2.Розбудова та розвиток комунальної мережі соціального захисту шляхом реконструкції приміщення будинку культури в с.Солону під ветеранський простір
3.4.Розвиток культурного середовища	3.4.1.Створення та розвиток творчих та спортивних гуртків: Реорганізація просторів
	3.4.2. Підвищення доступності культурних послуг ○ Створення мобільної групи для проведення виїзних концертів, гуртків. ○ Оновлення будинків культури.
3.5.Забезпечення якісної освіти	3.5.1. Розвиток освітньої інфраструктури з урахуванням інклюзії. ○ Будівництво нового закладу дошкільної освіти ○ Розширення існуючих закладів\перепрофілювання.
	3.5.2.Забезпечення кадрами закладів освіти: ○ Житлові програми для підтримки молодих спеціалістів.
	3.5.3.Підвищення якості та престижності освіти: ○ Оснащення кабінетів STEM. ○ Профільне навчання
	3.5.4.Реконструкція приміщень харчоблоку Солоненського ліце "Лідер" (для технологічної моделі харчоблоку «Базова кухня»)

Зв'язок Стратегії з іншими ДДП на державному, регіональному та місцевому рівні:

Розроблення даного ДДП має зв'язок та узгоджується з іншими документами державного планування, які в тій чи інший мірі визначають передумови для прийняття рішень в Стратегії:

1. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695.

Заходи Стратегії спрямовані на підвищення рівня конкурентоспроможності сільських територій, розвиток людського капіталу та відновлення економіки, що постраждала внаслідок збройної агресії.

2. Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2030 року», затверджені ЗУ "Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року".

Забезпечення реалізації Стратегії у даному проєкті досягається шляхом орієнтування на пріоритети сталого розвитку, інтегрування екологічних вимог під час розроблення і затвердження ДДП, які ґрунтуються на результатах СЕО, відповідальності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування за доступність, своєчасність і достовірність екологічної інформації.

3. Схема планування території Запорізької області, затверджена рішенням Запорізької обласної ради №4 від 29.12.2011 р.

В ході розроблення Стратегії розглянуто та враховано планувальні рішення Схеми планування області.

4. Стратегія регіонального розвитку Запорізької області до 2027 року, затверджена рішенням Запорізької обласної ради від 12.12.2019 № 134.

Стратегія розвитку громади повною мірою враховує та розвиває стратегічні та операційні цілі документа вищого (регіонального) рівня. В частині збереження довкілля та традиційного середовища, забезпечення санітарного благополуччя населення містить заходи із розвитку туристичного та рекреаційного потенціалу, моніторингу стану НПС, збереження культурної спадщини та покращення системи поводження з відходами, благоустрою.

5. *Програма економічного і соціального розвитку Запорізької області на 2026 рік*, затверджена розпорядженням голови обласної державної адміністрації, начальника обласної військової адміністрації від 05.02.2026 р. № 106.

Рішення Стратегії враховують заходи Програми, що стосуються захисту довкілля, збереження традиційного середовища та охорони здоров'я, реалізація яких передбачена на території Павлівської громади.

Повний перелік розглянутих та врахованих ДДП на державному, регіональному та місцевому рівні наведено в розділі 5 Звіту.

РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО

Загальна характеристика

Павлівська сільська територіальна громада була утворена 16 грудня 2016 року шляхом об'єднання двох сільських рад - Павлівської та Семененківської , в 2020 році, відповідно до Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 р. № 713 «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Запорізької області» до громади була доєднана Солоненська сільська рада. Згідно до цього Розпорядження територія громади з адміністративно-територіальним устроєм України входить до складу Запорізького району Запорізької області.

Рис. 2.1. Розташування Павлівської сільської територіальної громади в системі розселення

До складу громади входить 21 населений пункт: Павлівське, Спасівка, Вишневе, Нововасилівка, Поди, Задорожнє, Значкове, Резедівка, Роздолля, Зелене, Біляївка, Новоселівка, Василівка, Семененкове, Берестове, Вівчарне, Новоукраїнка, Шевченкове, Першозванівка, Любомирівка, Солоне.

Адміністративним центром територіальної громади є село Павлівське, в якому розміщені органи місцевого самоврядування. У структурі адміністративного устрою громади функціонують два старостинські округи: Семененківський та Солоненський. До

Солоненського старостинського округу входить село Солоне, населення на даний час складає 1186 осіб, площа складає 121,4 га. До складу Семененківського старостинського округу входять села: Семененкове, Берестове, Вівчарне, Новоукраїнка, Любомирівка, Шевченкове, Першозванівка, Василівка, населення складає 935 осіб, площа 443,1 га. У Семененківському окрузі діє посада старости, тоді як у Солоненському наразі функції виконує апарат сільської ради.

Географічне розташування громади вирізняється відносною близькістю до обласного центру – м. Запоріжжя. Відстань від адміністративного центру громади (с. Павлівське) до Запоріжжя становить близько 25 км, що забезпечує сприятливі умови для транспортної доступності, трудової та освітньої міграції. Від центру громади до Семененківського старостинського округу – 48 км, а до Солоненського – 45 км, що зумовлює просторову розтягнутість території.

Павлівська громада межує із п’ятьма суміжними територіальними громадами: Славгородською, Петро-Михайлівською, Вільнянською, Михайло-Лукашівською та Матвіївською. Її розташування в регіональному контексті визначається як периферійне щодо обласного центру, проте інтегроване у транспортну систему району.

Кліматичні умови

Відповідно до Кліматичного районування України територія проєктування відноситься до Північного кліматичного району Степової зони Південної атлантико-континентальної кліматичної області

На основі комплексного аналізу кліматичних параметрів, які використовуються при плануванні та забудові населених пунктів, та відповідно до архітектурно-будівельного кліматичного районування території України (ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 “Будівельна кліматологія”) територія віднесена до II архітектурно-будівельного кліматичного району – Південно-східного.

Таблиця 2.1.Кліматологічні показники II-ого архітектурно-будівельного кліматичного району

Температура повітря,˚С				Кількість опадів за рік, мм	Відносна вологість у липні,%	Середня швидкість вітру у січні, м/с
середня за		абсолютний мінімум	абсолютний максимум			
січень	липень					
Від -2 до -6	Від 21 до 22	Від -32 до -42	Від 39 до 41	Від 400 до 500	Менше 65	Від 4 до 6

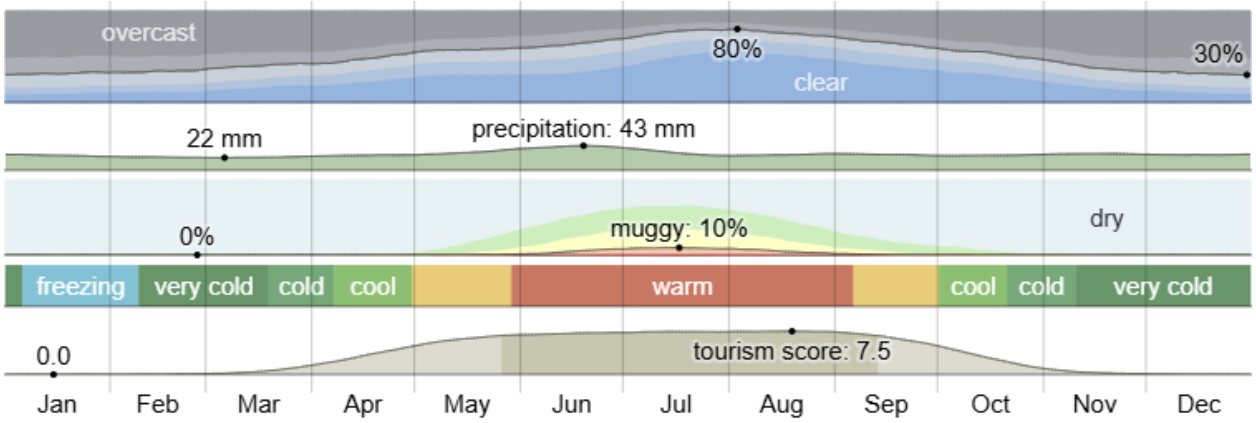

Рис. 2.2. Середньорічні кліматичні показники території Павлівської громади (за даними ресурсу weatherspark.com)

Згідно даних, наведених в документації із формування районної екомережі, клімат на території Павлівської сільської територіальної громади є помірно-континентальним, що характеризується дуже теплим, тривалим і помірно посушливим літом, а також малосніжною короткою зимою. За даними багаторічних спостережень Запорізького ЦГМ, середньорічна температура повітря в межах громади становить +10,4°С. Історичний максимум температури зафіксовано на рівні +40,0°С (серпень 2010 р.), тоді як абсолютний мінімум становив –31,8°С (січень 1940 р.).

Літній сезон відрізняється високими температурами: середній показник найтеплішого місяця (липня) складає +23,5°С, а середня максимальна температура у цей період сягає +35,4°С. Зимовий період помірний — середня температура січня становить –2,5°С, проте в окремі дні середня мінімальна температура може опускатися до –15,8°С. Сума активних температур (вище +10°С) для даної місцевості дорівнює 3200°С. Безморозний період триває в межах 160–175 днів. Весняні заморозки зазвичай припиняються у другій половині квітня, а перші осінні прояви морозів фіксуються у другій декаді жовтня.

Таблиця 2.2. Кліматичні норми, розраховані за даними спостережень відділу гідрометеорологічних спостережень Запорізького ЦГМ

Найменування характеристик	**Величина**
Середня максимальна температура повітря найбільш жаркого місяця року (°С)	35,4 (липень)
Середня температура повітря найбільш холодного місяця (°С)	-2,5 (січень)
Середня мінімальна температура повітря найбільш холодного місяця (°С)	-15,8 (січень)
Абсолютний максимум температури повітря (°С)	40,0 (11.08.2010)
Абсолютний мінімум температури повітря (°С)	-31,8 (10.01.1940)
Середньорічна роза вітрів (%)	
- північний	12,8
- північно-східний	14,5
- східний	15,2
- південно-східний	12,5
- південний	9,6
- південно-західний	10,0
- західний	10,9
- північно-західний	14,5
Швидкість вітру (за середніми багаторічними даними), повторення перевищення якої складає 5 % (м/с)	4-5

Таблиця 2.3. Середня за місяць та за рік температура повітря (°С)

I	**11**	**Ш**	**IV**	**V**	**VI**	**VII**	**VIII**	**IX**	**X**	**XI**	**XII**	**Рік**
-2,5	-1,7	3,4	10,7	17,0	21,3	23,5	22,8	17,0	10,3	3,8	-0,7	10,4

Річна сума опадів на території громади становить 527 мм. Протягом року вони розподіляються нерівномірно, що зумовлює ризики дефіциту вологи. Пік опадів припадає на червень (62 мм) та липень (52 мм), де вони часто мають характер інтенсивних злив. Середня річна відносна вологість повітря становить 73%, з коливаннями від 61% у посушливий серпень до 87% у вологий грудень. Також для території характерні тумани: в середньому фіксується 25,4 дня з туманом на рік, з найвищою частотою у грудні та січні (по 4,9 дня).

Таблиця 2.4. Атмосферні опади та явища

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Рік
Середня місячна і річна кількість опадів (мм)												
43	38	42	41	44	62	52	37	44	37	42	45	527
Середня місячна і річна відносна вологість повітря (%)												
86	83	76	67	64	65	63	61	68	77	84	87	73
Середнє число днів з туманом												
4,9	3,9	2,6	0,9	0,4	0,03	0,1	0,1	0,8	3,3	3,5	4,9	25,4

Вітровий режим Павлівської громади визначається переважанням східних (15,2%), північно-східних (14,5%) та північно-західних (14,5%) вітрів. У зимовий період домінують східні та південно-східні напрямки, що приносять суху та морозну погоду. Середня швидкість вітру протягом року становить 1,5 м/с, проте розрахункова швидкість, повторюваність перевищення якої складає 5%, знаходиться в межах 4–5 м/с.

Таблиця 2.5. Середня швидкість вітру (м/с)

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Рік
1,8	1,8	1,9	1,6	1,2	1,2	1,1	1,1	1,2	1,4	1,8	1,8	1,5

Кліматичні особливості території визначаються сприятливими кліматичними показниками, що створює добрі умови для проживання населення.

У цілому кліматичні умови селищної громади за кількістю тепла, світла, вологи сприятливі для вирощування сільськогосподарських культур.

Несприятливими природними процесами на території громади є пилові бурі, суховії, природні пожежі, зливові дощі та град в літній період.

Гідрологічні умови

Місце розташування громади та геоморфологічна структура території зумовили її гідрологічні та гідрогеологічні умови. Територія громади належить до басейну річки Дніпро, що в свою чергу належить до басейну Чорного моря.

Всі водотоки рівнинного типу, живляться сніговими, дощовими та підземними водами. Гідрологічний режим водотоків змінений, що пов’язано з зарегульованістю природного току ставками.

Згідно відомостей наданих Басейновим управлінням водних ресурсів річок Приазов’я (лист № 727/10-11 від 25.08.2025), відповідно до «Класифікатору кодування водних об’єктів, із яких здійснюється забір води або у які скидаються зворотні (стічні) води для цілей ведення державного обліку водокористування» на території Павлівської сільської територіальної громади знаходяться:

- р. Вільнянка. Код водного об’єкта - ЧЕР/ДНЕПР/0337. Назва водного об’єкта – р. Волнянка, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 18.05.2017р. №336, визначено масив поверхневих вод (UA_M5.1.3_0503). Паспорт водного об’єкту розроблено 1993 року.

Ліва притока р. Дніпро (басейн Чорного моря). Річка Вільнянка бере початок поблизу с. Зелене, що за 3 км від м. Вільнянськ, якому річка дала свою назву. Тече переважно на захід. Впадає до р. Дніпро (у Дніпровське водосховище) при південній частині с. Вільноандріївка.

Довжина 19,6 км. Ширина річища коливається від 3-5 м до 50 м, переважна глибина 2-5 м. Швидкість течії від 0,1 до 0,3 м/с. Заплава в пониззі затоплена водами Дніпровського водосховища. Річище р. Вільнянка в багатьох місцях перегороджене дамбами, які утворюють каскад ставків. Річка типово рівнинна з переважним сніговим живленням. Береги зарослі очеретом.

- р. Солона 3 (р. Солоненька). Код водного об'єкта - ЧЕР/ДНЕПР/0410/0102/0085/0053. Назва водного об'єкта – р. Солона відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 18.05.2017р. №336, у межах Павловської сільської громади на р. Солона 3 визначено масиви поверхневих вод (UA_M5.1.3_0368, UA_M5.1.3_0369, UA_M5.1.3_0370, UA_M5.1.3_0371). Паспорт водного об'єкту розроблено 1994 року (паспорт р.Верхня Терса).

Ліва притока р. Верхня Терса (басейн р. Дніпро). Річка Солона бере початок у с.. Тече спершу на південь і південний схід, далі на схід, потім повертає на південь, у пониззі – знову на схід. Впадає до р. Верхня Терса на схід від с. Нововікторівка.

В межах громади протікає у верхній і середній течії. Загальна довжина 45,5 км. Площа водозбірного басейну 365 км2. Долина трапецієподібна, шириною до 1,5 м, глибиною до 30 м; місцями зі стрімкими схилами, розчленованими ярами і балками. Річище слабозвивисте (у пониззі більш звивисте), шириною до 5 м, місцями пересихає. Похил річки 1,5 м/км. На річці споруджено Миролюбівське водосховище і кілька ставків.

Дані водні об'єкти відносяться до басейну річки Дніпро суббасейн нижнього Дніпра (М5.1.3.25 – р. Дніпро від греблі Кам'янського водосховища до греблі Дніпровського водосховища (виключаючи рр. Оріль, Самара)).

Важливу роль відіграють ставки штучного походження, загальна кількість яких становить 30 водойм площею близько 140 га (згідно інвентаризації площинних та лінійних водних об'єктів, проведеної у 2021 році за участі органів місцевого самоврядування та виконавчої влади). Вони використовуються для зрошення, риборозведення та рекреаційних потреб, створюючи потенціал для розвитку місцевої економіки, але водночас потребують системного догляду та захисту від надмірного замулення.

Таблиця 2.6. Перелік площинних водних об'єктів (ставків) на території громади

№	Назва об'єкта *	Площа ставка	Призначення водного об'єкта	Примітка
1	ставок	3,9 га		-/-
2	ставок	4,668 га	риборозведення	паспорт 2010р./ -
3	ставок	3,4 га	риборозведення	паспорт 2010р./ -
4	ставок	8,1955 га	дані відсутні	паспорт 2024р./ -
5	ставок	1,5046 га	риборозведення	паспорт 2010р./ -
6	ставок	4,1577 га	дані відсутні	паспорт 2023р./ -
7	ставок	4,1577 га		-/-
8	ставок	2,8832 га	дані відсутні	паспорт 2023р./ -
9	ставок	1,5866 га	риборозведення	паспорт 2011р./ -
10	ставок	6,4285 га	дані відсутні	паспорт 2025р./ -
11	ставок	0,5232 га	дані відсутні	паспорт 2025р./ -
12	ставок	3,8222 га	дані відсутні	паспорт 2025р./ -
13	ставок	2 га		-/-
14	ставок	2,4 га		-/-
15	ставок	0,586 га	риборозведення	паспорт 2007р./ -
16	ставок	7,1138 га	дані відсутні	паспорт 2024р./ -
17	ставок	6 га		-/-
18	ставок	2,8 га		-/-
19	ставок	2,2 га		-/-
20	ставок	1,1 га		-/-

№	Назва об'єкта *	Площа ставка	Призначення водного об'єкта	Примітка
21	ставок	24,0214 га	риборозведення	паспорт 2017р./ -
22	ставок	3,3 га	риборозведення	паспорт 2005р./ -
23	ставок	8,4715 га	риборозведення	паспорт 2018р./ -
24	ставок	21,8415 га	риборозведення	паспорт 2018р./ -
25	ставок	2,7109 га	риборозведення	паспорт 2017р./ -
26	ставок	5 га	риборозведення	паспорт 2002р./ -
27	ставок	3,6 га	риборозведення	паспорт 2007р./ -
28	ставок	2,6 га		-/-
29	ставок	2,6 га	риборозведення	паспорт 2011р./ -
30	ставок	0,6 га		-/-

На водних об'єктах Павліської сільської територіальної громади відсутні санкціоновані та придатні для масового відпочинку людей місця (рекреаційні зони).

Проблемою сфери водного господарства є показник водності річок і притоків. Поступове зменшення водності, призводить також і до зміни гідрологічного режиму водних об'єктів, випаровування, пониження рівня води, пересихання річок і ставків, замулювання, що в свою чергу дуже ускладнює здійснення господарської діяльності у сфері риборозведення.

У межах Павловської сільської територіальної громади здійснює забір води та скид зворотних (стічних) вод підприємство КУ «Любомирівський психоневрологічний інтернат». Забір води здійснюється з шахтних колодязів, скид у р. Солона. Протягом 2021 року із підземних водних об'єктів на питні та санітарно-гігієнічні потреби забрано 0,002 млн. м^3, скид нормативно очищених стічних вод склав 0,005 млн. м^3; протягом 2022 року, відповідно – 0,001 та 0,005 млн. м^3.Відмості про 2023-2025 роки відсутні (річні звіти не подавались).

Геологічна будова

Територія Павлівської сільської територіальної громади розташована в межах Середньо-Придніпровського блоку Українського кристалічного щита — однієї з найдавніших та найстабільніших геологічних структур планети. Геологічна будова регіону має чітко виражений двоярусний характер, що складається з нижнього структурного поверху (кристалічний фундамент) та верхнього поверху (осадовий чохол).

Основою території громади є кристалічний фундамент архейського віку (2500–3800 млн років), який залягає під товщею осадових порід. Він представлений надзвичайно твердими метаморфічними та магічними породами: граніто-гнейсами, мігматитами, метабазитами та сланцями. Формування фундаменту відбувалося у кілька етапів:

- Еоархейські утворення (3,6 – 3,8 млрд років): залишки найдавнішої земної кори, представлені азово-дністровським метаморфічним та плутоно-метаморфічним комплексами.
- Палеоархейські та Мезоархейські утворення (3,2 – 3,6 млрд років): так званий «дніпровський комплекс», сформований у період активного гороутворення та впровадження магми, що зумовило появу щільних гранітоїдів.
- Неоархейські утворення (2,5 – 2,8 млрд років): Побузький комплекс, що завершив формування жорсткого фундаменту, після чого територія стабілізувалася і перетворилася на стійку платформу. Різноманіття порід фундаменту обумовлює потенційну наявність покладів корисних копалин у межах громади.

Поверх кристалічного щита залягає осадовий чохол, що складається з значно молодших відкладів. На території Павлівської громади найбільш представлені породи

Неогенового періоду, які свідчать про зміну морських та континентальних умов у минулому:

- Міоценовий відділ (11,6 – 13,6 млн років): відклади середнього сармату (серавалійський ярус). У цей час територія громади була дном теплого Сарматського моря, що спричинило накопичення вапняків, мергелів, пісків та глин.
- Пліоценовий відділ (3,6 – 5,3 млн років): занклійський ярус, представлений товщею строкатих (різнокольорових) глин. Вони формувалися в умовах мілководних озер та річкових долин під час відступу моря. Характерне забарвлення глин зумовлене багатим вмістом заліза та інших мінералів.

Верхній ярус осадового чохла складають наймолодші четвертинні відклади (антропоген), вік яких не перевищує 2,5 млн років. Вони представлені еолово-делювіальними лесами та лесовидними суглинками. Ці породи покривають майже всю площу громади суцільним чохлом і є материнською основою (ґрунтоутворюючими породами), на якій сформувалися сучасні високородючі чорноземи.

Серед корисних копалин території варто назвати каолінову глину неподалік села Біляївка (розробляється).

Гідрогеологічні умови

Характеристика гідрогеологічних умов описуваної території базується на даних Державного водного кадастру України та матеріалах Схеми екомережі колишнього Вільнянського району. Слід зазначити, що окремі статистичні та аналітичні дані безпосередньо по Павлівській сільській територіальній громаді у відкритих джерелах наразі не наводяться, тому опис подається на основі регіональних досліджень району, у складі якого перебуває територія громади.

Згідно з районуванням, територія розташована в межах одного гідрогеологічного басейну I порядку — Українського басейну тріщинуватих вод, у складі якого виділяють Придніпровський гідрогеологічний район. Він приурочений до утворень кристалічного фундаменту, які перекриваються піщано-глинистими, вапняковими, мергелястими відкладами палеогену, неогену та четвертинними суглинками й лесами.

Враховуючи геологічну будову та гідрогеологічні особливості гірських порід, у розрізі в межах Павлівської сільської територіальної громади можуть виділятися такі водоносні горизонти:

- Водоносні горизонти у сучасних алювіальних і алювіально-делювіальних відкладах (a, adH). Поширені в межах заплав річок і великих балок. Водовміщуючими породами є дрібнозернисті піски й супіски потужністю 3–5 м. Глибина залягання води — до 5 м. Водозбагаченість горизонту мінлива й невелика, якість — строката. Мінералізація вод становить 1–5 г/дм³. Горизонт практично не захищений від поверхневого забруднення.

- Водоносний горизонт у плейстоценових алювіальних відкладах (aP). Поширений долинами річок (зокрема р. Вільнянка та ін.) і приурочений до надзаплавних терас. Водоносні породи (піски різнозернисті, іноді з гравієм) мають потужність до 15–18 м. Глибина статичного рівня коливається від 3 до 20–30 м. Дебіти свердловин складають 0,04–12 м³/год. Існує гідравлічний зв’язок із нижніми горизонтами. Сухий залишок — 1–2,3 г/дм³.

- Водоносний горизонт у еолово-делювіальних неоплейстоценових відкладах (vdPI–PIII). Поширений на всій площі, крім долин річок та балок. Приурочений до лесових відкладів. Порово-пластові безнапірні води містяться в суглинках і супісках на глибині 5–10 м (місцями до 20 м). Води жорсткі, мінералізовані (сухий залишок 1,5–4

г/дм³), переважно сульфатні. Через незахищеність та ризик поверхневого забруднення ці підземні води непридатні до практичного використання.

- Водоносний горизонт у товщі пісків та вапняків понтичного регіоярусу (N1pv). Поширений у північно-західній частині території. Глибина залягання становить від 1–2 до 40 м при потужності горизонту 5–8 м. Через високе гіпсометричне положення спостерігається природний дренаж горизонту. Якість води строката (сухий залишок 0,5–4,0 г/дм³), тип змінюється від гідрокарбонатно-сульфатного до сульфатного магнієво-кальцієвого. Горизонт вважається умовно захищеним.

Особливості геоморфології та ландшафту

Геоморфологічна будова Павлівської сільської територіальної громади визначається її розташуванням у межах Східно-Європейської геоморфологічної країни. Згідно з прийнятим районуванням, територія громади належить до Азово-Придніпровської височинної провінції, Запорізької рівнинної області (на неогеновій і докембрійській основі) та безпосередньо входить до складу Гуляйпільської акумулятивної розчленованої лесової рівнини.

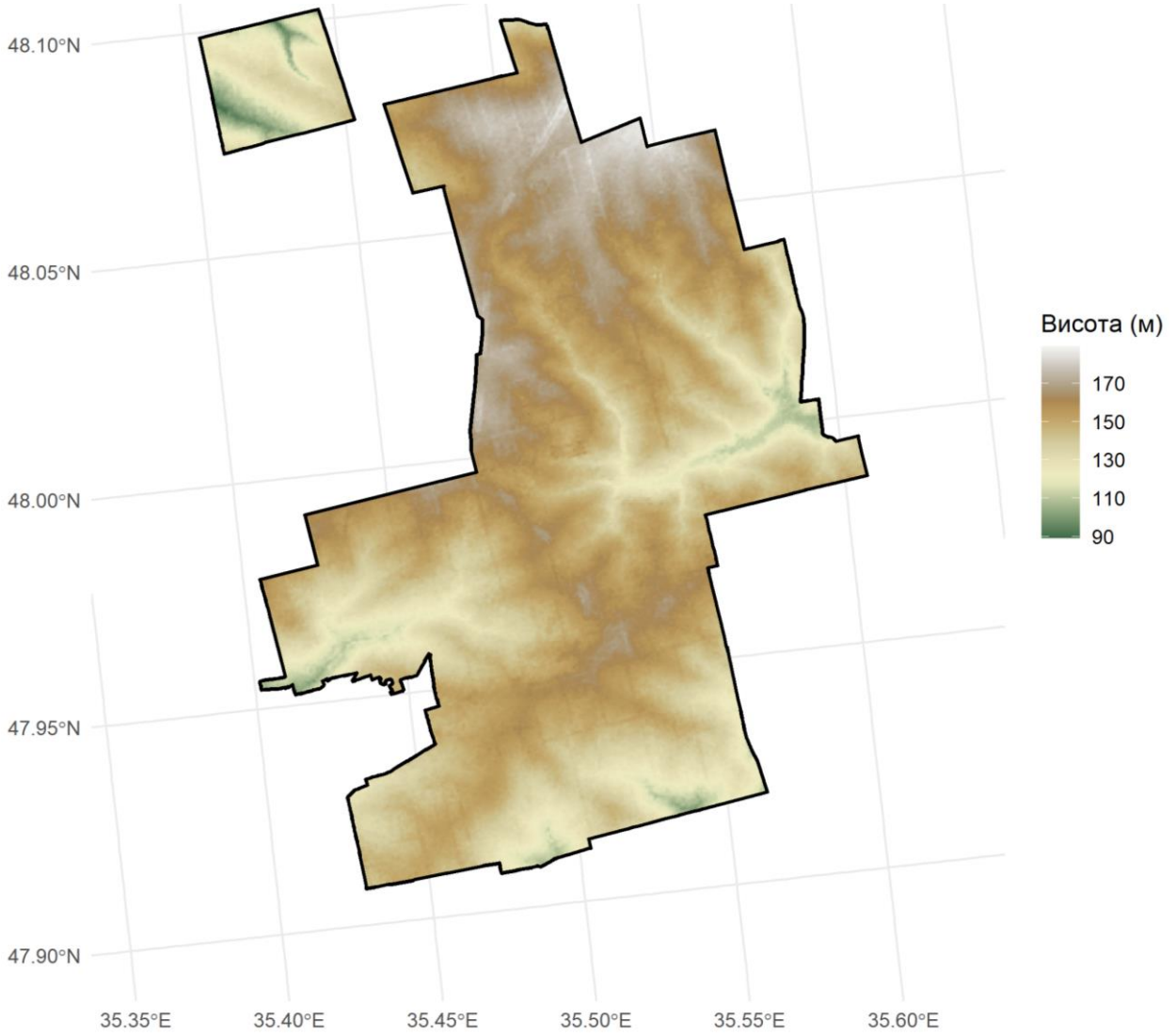

Рис. 2.3. Гіпсометрична модель рельєфу території Павлівської громади

Поверхня громади є переважно слабохвилястою. Вона має загальний нахил у західному та південно-західному напрямках.

Абсолютні висоти поверхні в межах території не перевищують 200 м, при цьому переважаючими є позначки 120–170 м. У напрямку до русел річок та балок спостерігається зниження рельєфу до 90 м.

Густота горизонтального розчленування поверхні складає 0,3–0,5 км/км², а глибина вертикального розчленування сягає 100 м.

Запорізька рівнина в межах громади відноситься до пластово-денудаційних успадковано-відроджених морфоструктур. Сучасна морфоскульптура представлена водно-ерозійними та водно-акумулятивними формами рельєфу. Вони сформовані під впливом водозбірних площ річок Вільнянка та Солона.

Долини річок у межах громади є добре виробленими, широкими та переважно асиметричними: ліві схили зазвичай круті, тоді як праві — низькі та терасовані. Рівнинність поверхні місцями порушується системою балок та незначних ярів. Більшість цих балок мають чіткий нахил у бік басейну Дніпра і відіграють важливу роль у природному дренажі території.

Розподіл земельних угідь у межах Павлівської сільської територіальної громади відображає типову структуру степової зони з надзвичайно високим рівнем сільськогосподарського освоєння.

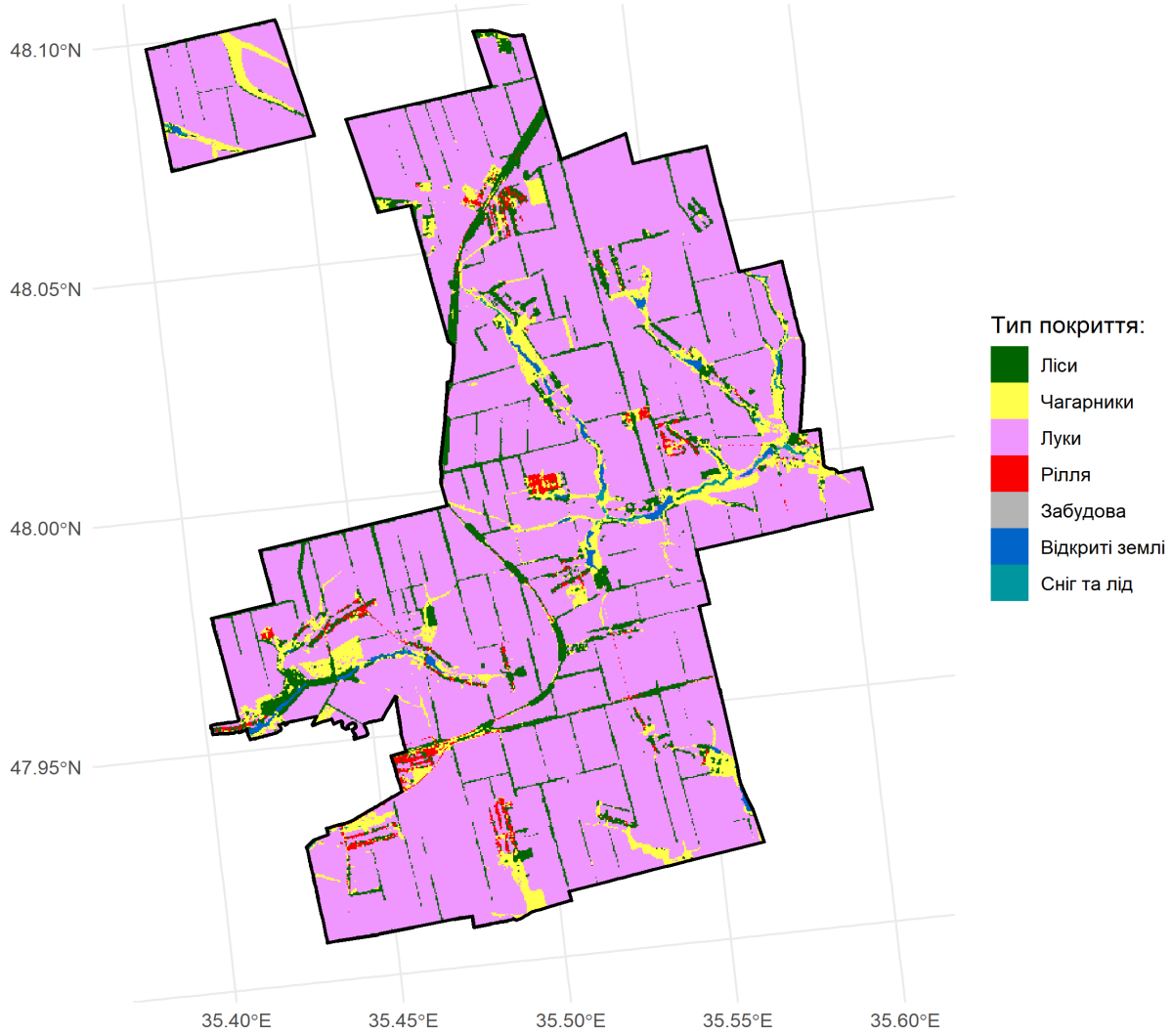

Рис. 2.4. Схема фактичного землекористування (ландшафтів) Павлівської громади

Таблиця 2.7. Структура фактичного землекористування (ландшафтів) громади на основі супутникових даних (ESA WorldCover)

Клас ландшафту	Площа, га	Частка, %
Рілля	14171,10	81,47
Ліси	1628,59	9,36
Луки	1210,59	6,96
Забудова	215,85	1,24
Водойми	115,97	0,67
Водно-болотні угіддя	49,98	0,29
Відкриті землі	2,28	0,01

Аналіз структури ландшафтних класів свідчить про виразну сільськогосподарську домінанту в землекористуванні громади. Переважна частина території, що становить понад 81% від загальної площі (14171,1 га), припадає на ріллю. Такий високий показник розораності є прямим наслідком наявності високородючих ґрунтів, які визначають господарську спеціалізацію регіону. Це створює оптимальні передумови для ефективного вирощування широкого спектра сільськогосподарських культур, зокрема зернових, технічних та кормових, що є основою економічного добробуту місцевого господарського комплексу.

Екологічний каркас території сформований лісовими насадженнями та луками, які сукупно займають близько 16,3% площі громади. Попри інтенсивне аграрне освоєння, збереження цих природних зон відіграє критичну роль у підтримці екологічного балансу, захисті ґрунтів від ерозії та забезпеченні біорізноманіття. Разом із водно-болотними угіддями та водоймами, які займають менше 1% території, ці елементи ландшафту формують середовище з відносно високим рівнем екологічної чистоти, що є важливою перевагою для життєдіяльності населення.

Низька частка забудованих земель (лише 1,24%) підкреслює сільський характер громади та вказує на відсутність надмірного антропогенного тиску, характерного для урбанізованих районів. Такий розподіл угідь у поєднанні з наявністю водних ресурсів та відкритих ландшафтів створює сприятливі умови для розвитку рекреаційної діяльності. Наявність комфортних водойм та збереженість природних куточків дозволяють розглядати територію громади як перспективну базу для розбудови інфраструктури відпочинку та зеленого туризму.

У підсумку, ландшафтна структура Павлівської сільської територіальної громади гармонійно поєднує потужний аграрний потенціал із можливостями для рекреації. Чисте довкілля та сприятливі природні умови є стратегічним ресурсом, що дозволяє громаді одночасно розвивати сучасне високотехнологічне землеробство та створювати привабливі зони відпочинку для мешканців і гостей регіону.

Інженерно – геологічні умови

Відповідно до районування України за складністю інженерно-геологічних умов територія громади характеризується середньою складністю освоєння території.

У сейсмічному відношенні (ДБН В.1.1-12:2014 ”Будівництво в сейсмічних районах України”) відповідно до карти „А” для проектування та будівництва об’єктів і будівель масового громадського, промислового призначення, різних житлових об’єктів в міській та сільській місцевості територія відноситься до несейсмічної зони (5 балів).

Відповідно до Переліку населених пунктів України, розташованих у сейсмічно небезпечних районах України (відповідно до ДБН В.1.1-12:2014 Будівництво у сейсмічних районах України) територія громади відноситься до 5 зони інтенсивності струшувань на

середніх ґрунтах у балах макросейсмічної шкали MSK-64, карта ОСР-2004-С. Середні періоди повторюваності землетрусів: імовірність перевищення сейсмічної інтенсивності протягом найближчих 50 років дорівнює 1%, період повторюваності землетрусів 5000 років. Землетрус характеризується як помірний, майже не відчутний, в окремих вологих ґрунтах можливо утворення тріщинуватостей до 1 см в ширину.

На території громади відсутні небезпечні екзогенні геологічні процеси. Можна відмітити майже на всій території громади лесових грунтів ІІ типу за просіданням – просідання ґрунтів під власною вагою при замочуванні перевищує 5 см, що потребує врахування при будівництві.

Корисні копалини

На території Павлівської сільської громади наявні офіційно задокументовані родовища корисних копалин загальнодержавного значення, що розробляються.

У зв’язку із воєнним станом, що введений в дію Указом Президента України, деякі питання забезпечення функціонування інформаційно-комунікаційних систем, публічних електронних реєстрів в умовах воєнного стану та з метою відведення загрози національній безпеці ДНВП «Геоінформ України» тимчасово призупиняє доступ до публічних реєстрів та баз даних, розміщених на сайті підприємства. Доступ до даних про обліковані запаси корисних копалин обмежено до закінчення часу дії воєнного стану.

Земельні ресурси, ґрунти

За агроґрунтовим районуванням України територія проєктування входить до лівобережної провінції підзони північного степу. Для території характериний континентальний клімат (посушливий) із періодичними суховіями. Типові ґрунти - Чорноземи звичайні на лесових породах (ґрунту змиті і не змиті).

Ґрунтово-меліоративним районуванням України визначено, що для території громади рекомендовано розріджене зрошення і масові заходи по боротьбі з водною ерозією шляхом затримання води в ґрунті і використання її для збільшення продукції рослинництва.

Фізико-географічне положення громади, особливості її природно-ресурсного потенціалу зумовлюють провідну роль земельного фонду, як найважливішого ресурсу громади.

Земельний фонд Павлівської територіальної громади становить 17,2 тис. га, з яких переважна частина використовується у сільському господарстві.

У структурі угідь домінує рілля – понад 12,8 тис. га, що становить понад 74 % усіх земель громади. Значно менші площі займають сіножаті (317 га), пасовища (416 га), багаторічні насадження (236 га). Водночас на території наявні водойми (ставки загальною площею 140 га), землі технічної інфраструктури, промислові ділянки та окремі території історико-культурного призначення (землі забудови – 230 га, землі господарських будівель – 216 га) та інші незареєстровані території – 2 678 га.

Ґрунтовий покрив громади відзначається високою родючістю та типовою для степової зони структурою. Основу земельного фонду громади складають різні типи чорноземів:

Чорноземи звичайні малогумусні на лесових породах є домінуючим типом ґрунтів у межах громади. Вони суцільним масивом вкривають вододільні плато та їх пологі схили, формуючи однорідний покрив на більшій частині сільськогосподарських угідь. Формування цих ґрунтів відбувалося під впливом природної степової рослинності в умовах глибокого залягання підґрунтових вод (понад 5–7 м) на незасолених лесових

породах. Основною характеристикою цих ґрунтів є високий вміст поживних речовин, накопичених у процесі дернового ґрунтоутворення. Вміст гумусу в орному шарі становить в середньому 2,5–3,0%. Завдяки своїм фізико-хімічним властивостям, чорноземи звичайні належать до найбільш родючих ґрунтів, що визначає високий агровиробничий потенціал Павлівської громади.

Лучно-чорноземні солонцюваті ґрунти на делювіальних і алювіальних відкладах мають обмежене поширення в межах громади. Вони приурочені переважно до заплави річки Солона (притока р. Верхня Терса), долини річки Вільнянка та понижених ділянок балок із близьким заляганням підґрунтових вод. Характерною особливістю цих ґрунтів є наявність ознак оглеєння у материнській породі, що зумовлено постійним капілярним зв’язком із ґрунтовими водами, які залягають на глибині 2–2,5 м.

Цей тип ґрунтів піддається сезонному поверхневому затопленню талими та паводковими водами. Через мінералізацію підґрунтових вод, що містять хлориди та сульфати, ці чорноземно-лучні ґрунти набули властивостей солонцюватості. Вміст гумусу в верхньому горизонті (0–20 см) тут дещо вищий і коливається від 3,4% до 5%. Попри складніший водний режим та солонцюватість, за умови проведення правильних меліоративних заходів ці землі ефективно використовуються у господарстві громади під сіножаті та городні культури.

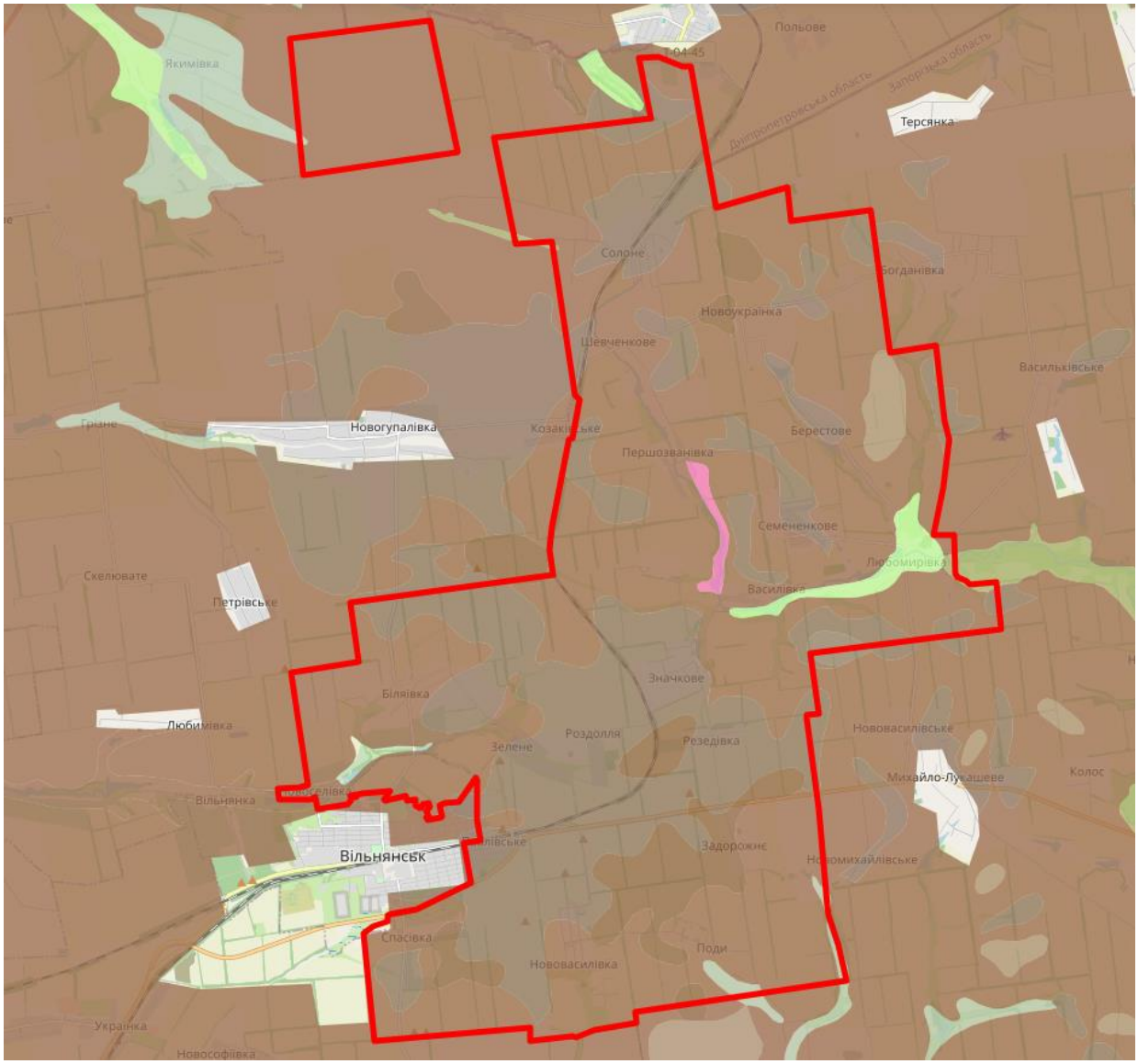

Рис. 2.5. Поширення типів ґрунтів в межах громади

Відповідно до статті 54 Закону України «Про охорону земель» агрохімічна паспортизація орних земель здійснюється через кожні 5 років, сіножатей, пасовищ та багаторічних насаджень 5—10 років.

Згідно відомостей наданих ДУ «Держґрунтохорона», за останні 5 років агрохімічна паспортизація сільськогосподарських угідь, які знаходяться на території Павлівської сільської територіальної громади, не проводилася.

Відомості про проведені на території громади моніторингові дослідження ґрунту на контамінацію гельмінтами та геогельмінтами відсутні.

Загалом, ґрунти Павлівської громади є її головним природним багатством. Проте інтенсивне сільськогосподарське використання (розораність понад 81%) вимагає впровадження заходів із захисту від вітрової та водної ерозії, особливо на схилових ділянках балочної мережі річок Солона та Вільнянка.

Біорізноманіття, флора та фауна

Відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» всі об'єкти рослинного і тваринного світу підлягають державній охороні, а їх використання здійснюється на основі спеціальних дозволів і за плату. Спеціальні питання з охорони, використання і відтворення об'єктів тваринного світу регулюються Законом України «Про тваринний світ», а щодо охорони і регулювання використання рослин - Законом України «Про рослинний світ». Питання збереження біологічного та ландшафтного різноманіття в межах територій природно-заповідного фонду висвітлені у Законі «Про природно-заповідний фонд України», а щодо рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів рослин і тварин — у Положенні про Червону книгу України.

Біорізноманіття території Павлівської сільської територіальної громади сформувалося в умовах північного степу, проте на сьогодні воно зазнало значної антропогенної трансформації. Через надзвичайно високий рівень розораності (понад 81%), природна біота збереглася переважно у формі «островів» біорізноманіття, приурочених до ділянок, непридатних для інтенсивного землеробства.

Основні осередки біорізноманіття громади зосереджені у трьох типах ландшафтних комплексів:

Долинно-річкові та балочні комплекси (долини рр. Вільнянка та Солона).

Інтразональні ділянки: Водойми (ставки), плавні та заболочені ділянки у пониззі балок.

Штучні біотопи: Полезахисні лісосмуги, парки населених пунктів та старі сади.

Для території громади характерна значна фрагментація природних оселищ. Біоценози представлені переважно:

Степовими угрупованнями, що збереглисяна крутосхилах балок, де неможливе розорювання.

Лучно-болотною вегетацією, що розвинена вздовж берегових ліній ставків та річок, де формуються специфічні умови для гніздування птахів та проживання амфібій.

Агроценозами, де біорізноманіття збіднене і представлене переважно видами-неофітами, бур’янами та видами тварин, що адаптувалися до життя поруч із людиною.

Біорізноманіття Павлівської громади має високу созологічну (охоронну) цінність. Особливу цінність становлять: ділянки цілинного степу, що збереглися у важкодоступних місцях та водно-болотні угіддя.

Стан біорізноманіття громади перебуває під постійним тиском декількох факторів: ізоляція: природні ділянки розділені величезними масивами ріллі, що ускладнює природне поновлення популяцій.

Пестицидне навантаження: Інтенсивне землеробство на прилеглих до природних ядер територіях впливає на стан комах-запилювачів та птахів.

Зміна гідрологічного режиму: Зарегульованість річок Вільнянка та Солона ставками призводить до поступової зміни видового складу прибережної біоти.

Рослинний світ Павлівської сільської територіальної громади є типовим для північної підзони різнотравно-типчаково-ковилових степів, проте його сучасний стан визначається надзвичайно високим рівнем антропогенної трансформації ландшафтів. Через тотальне розорювання плакорних ділянок природна флора збереглася переважно на землях, що є непридатними для інтенсивного землеробства, зокрема на схилах балок, у долинах річок Вільнянка та Солона, а також уздовж берегів численних ставків. Провідними родинами, що формують флористичний склад громади, є айстрові, тонконогові, бобові, глухокропивові та капустяні, що свідчить про адаптованість місцевої рослинності до умов відкритого степового простору з дефіцитом зволоження.

Основу природної рослинності на схилах річкових долин громади складають справжні степи, де домінують багаторічні дернинні злаки, такі як типчак, келерія струнка та різні види ковили. Особливу цінність становлять ділянки з пануванням ковили волосистої, ковили Лессінга та ковили найкрасивішої, які занесені до Червоної книги України. Степове різнотрав'я представлене шавлією, залізняком, астрагалом та чебрецем, які створюють специфічний аспект місцевих ландшафтів у літній період. Важливою складовою екосистем громади є ранньовесняна флора, до якої належать ефемероїди, зокрема горицвіт весняний, сон-трава, гіацинтик блідий та шафран сітчастий, чиє збереження є критичним для підтримки місцевого біорізноманіття.

Лучна та прибережно-водна рослинність Павлівської громади зосереджена вздовж русел річок та навколо штучних водойм. Гідрофільні угруповання представлені переважно монодомінантними заростями очерету південного та рогозу широколистого, які виконують важливу функцію природної фільтрації води. На зволожених заплавних ділянках поширені лучні трави, серед яких переважають мітлиця, пирій повзучий та різні види конюшини. Ці ділянки відіграють роль важливих екологічних коридорів, що забезпечують зв’язок між окремими ядрами екомережі в умовах суцільного агроландшафту.

Природна лісова рослинність на території громади фактично відсутня, а наявні деревні насадження мають переважно штучне походження. Це полезахисні лісосмуги та невеликі масиви байрачного типу, де основними породами є акація біла, ясен та гледичія. На крутосхилах балок значного поширення набули чагарникові зарості терну та шипшини, які мають не лише біологічне, а й важливе протиерозійне значення, стримуючи руйнування ґрунтового покриву. Водночас значна частина флори громади представлена агрофітоценозами культивованих рослин, що сприяє поширенню рудеральних (бур'янових) видів, таких як лобода, амброзія полинолиста та осот, які поступово витісняють корінні степові види на межах природних ділянок.

Тваринний світ Павлівської сільської територіальної громади за своїм складом є типовим представником фауни північного степу, проте його сучасний стан та територіальний розподіл знаходяться під суттєвим впливом інтенсивного землеробства. комплексів, де домінують види, адаптовані до відкритого простору та агроценозів.

Найчисленнішою групою ссавців у межах громади є гризуни та дрібні хижаки, які пристосувалися до життя в умовах чергування полів і природних схилів. Типовими мешканцями є заєць-русак, полівка звичайна та миша польова, які знаходять кормову базу

на сільськогосподарських угіддях, використовуючи лісосмуги та балки як укриття. Серед хижаків найбільш поширеною є лисиця руда, а в балочних масивах та байрачних лісах зустрічаються борсук і куниця кам'яна. Останніми роками спостерігається також активна присутність дикого кабана та козулі європейської, які використовують долини малих річок як основні міграційні шляхи.

Орнітофауна громади відзначається особливим різноманіттям завдяки поєднанню степових ділянок із водними об'єктами. Степові та польові види представлені жайворонками, перепілками та куріпками сірими. Уздовж русел Вільнянки та навколо ставків формуються осередки водно-болотних птахів, де гніздяться крижні, чирки та чаплі сірі. Окреме значення мають хижі птахи, такі як канюк звичайний та боривітер, які виконують важливу роль природних регуляторів чисельності гризунів у агроландшафті. У період сезонних міграцій водойми громади слугують транзитними пунктами для багатьох видів качок та куликів.

Герпетофауна та ентомофауна громади зосереджені переважно на цілинних схилах балок. Тут поширені ящірка прудка та вуж звичайний, а на сухих ділянках зустрічається степова гадюка.

Світ комах представлений численними видами запилювачів, серед яких переважають дикі бджоли та джмелі. Проте через використання пестицидів на полях стан популяцій багатьох комах, особливо метеликів, потребує постійного моніторингу. Збереження природних біотопів у долинах річок є вирішальним фактором для виживання раритетних видів фауни, що забезпечують стабільність екосистеми всієї Павлівської громади.

Види, що мають особливу созологічну цінність і можуть зустрічатися переважно в долинах річок Вільнянка та Солона: Тхір степовий (Mustela eversmanii), Борсук (Meles meles), Лунь степовий (Circus macrourus), Журавель сірий (Grus grus), Махаон (Papilio machaon) та ін.

Попри високий рівень сільськогосподарського освоєння, територія Павлівської громади зберігає важливі елементи дикої природи, які зосереджені навколо річкових долин. Ці території мають критичне значення для функціонування місцевої екомережі та збереження біологічної рівноваги в агроландшафті.

Відповідно до частини 5 статті 12 Закону України «Про Червону книгу України», не допускається оприлюднення відомостей про точне місце перебування (зростання) об'єктів Червоної книги України та інших відомостей про них, якщо це може призвести до погіршення умов охорони та відтворення цих об'єктів. З цих позицій, інформація про місця перебування тварин Червоної книги, що є об'єктами незаконного полювання або торгівлі, або про місця зростання рослин Червоної книги України, що є об'єктами незаконного вилучення з природи для комерційних чи утилітарних цілей, є конфіденційною.

Природоохоронні території та об'єкти

Згідно із Постановою КМУ № 926 від 01.09.2021 року «Про затвердження Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації» (пункт 2.26), природоохоронні території та об'єкти - території та об'єкти природно-заповідного фонду, їх функціональні та охоронні зони, території, зарезервовані з метою наступного їх заповідання, об'єкти екомережі, території Смарагдової мережі, водно-болотні угіддя міжнародного значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера», об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Території природно-заповідного фонду Запорізького району становлять 3,48 % від загальної площі територій природно-заповідного фонду Запорізької області, та 1,03 % від загальної площі Запорізького району.

Територія Павлівської сільської ради Запорізького району Запорізької області не внесена до мережі Емеральд (Смарагдової мережі) відповідно до «Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі». Найближчі об'єкти (Дніпровське водосховище) мережі Емеральд віддалені від території громади на понад 5 км.

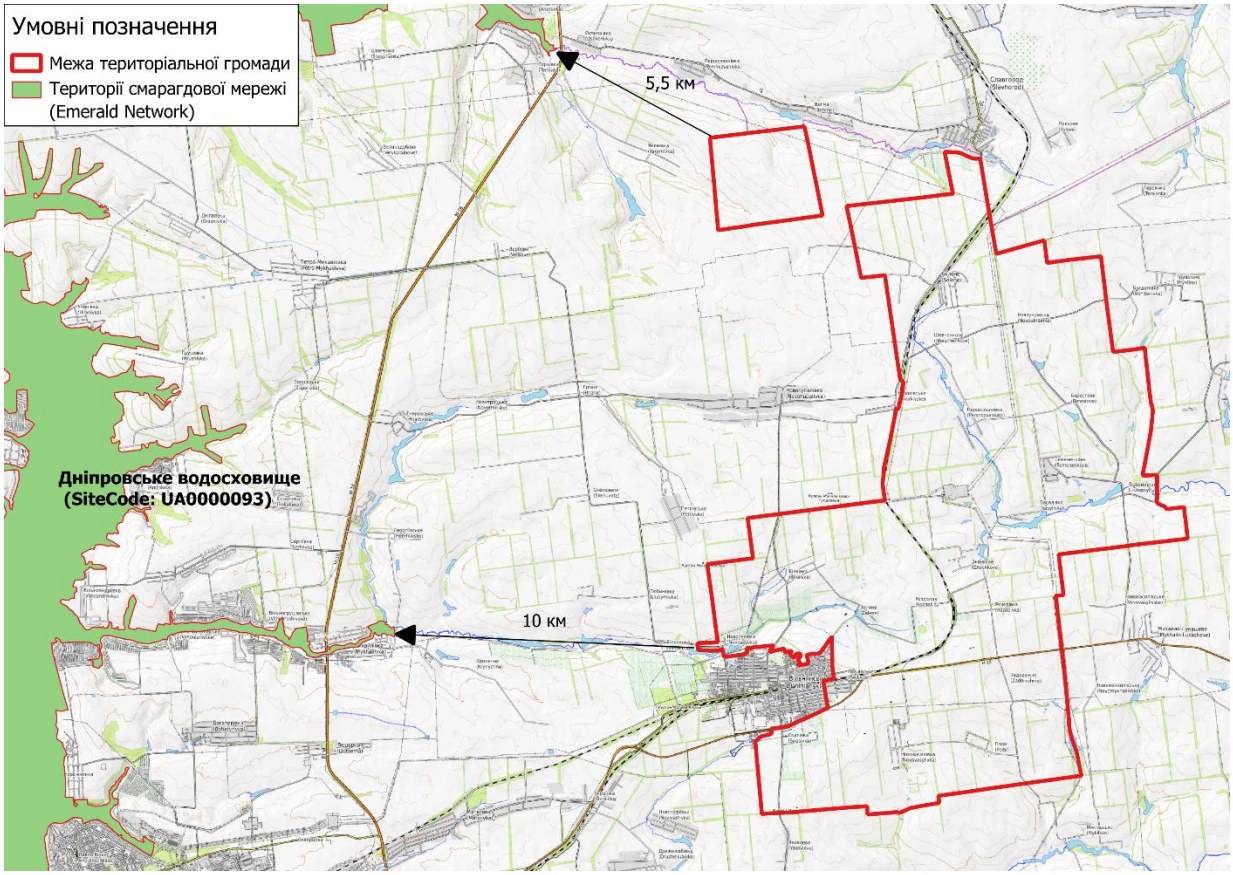

Рис. 2.6. Розташування Павлівської громади відносно територій Смарагдової мережі

Водно-болотні угіддя міжнародного значення (Рамсарські угіддя), біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера», об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, території та об'єкти природно-заповідного фонду, зарезервовані з метою майбутнього заповідання території відсутні.

Регіональна схема формування екологічної мережі Запорізької області затверджена рішенням Запорізької обласної ради від 31.10.2016 № 3.

Схему формування екомережі колишнього Вільнянського району затверджено рішенням Вільнянської районної ради від 28.05.2019 № 25.

Таблиця 2.8. Перелік структурних елементів екологічної мережі колишнього Вільнянського району* в межах громади

Назва та номер структурного елемента	Вид структурного елементу	Місце розташування	Власник (користувач) та призначенняземель	Стисла характеристика природоохоронної цінності
Вільнянський (**9смVIIЗП**)	Сполучний місцевого значення	Заплава та схили р. Вільнянка	Сільськогосподарські землі державної та приватної форм власності	Днище і схили річкової долини р. Вільнянка з притоками та балками, в межах угідь екстенсивного використання
Дніпровський (**10смVIIЗП**)		Заплава та схили р. Дніпро з притоками і балками		Схили річкової долини р. Дніпро з притоками та балками, в межах угідь екстенсивного використання
Верхньотерсянський (**11смIIIЗП**)		Заплава та схили р. Солоної з притоками і балками		Днище і схили річкової долини Верхня Терса з притоками та балками, в межах угідь екстенсивного використання
Аграфенівка (**2вм03П**)	Відновлюваний місцевого значення	На південь від с. Аграфенівка		Еродовані сільськогосподарські угіддя площею 73,4 га

* Формування місцевої екологічної мережі відбулося до розформування району

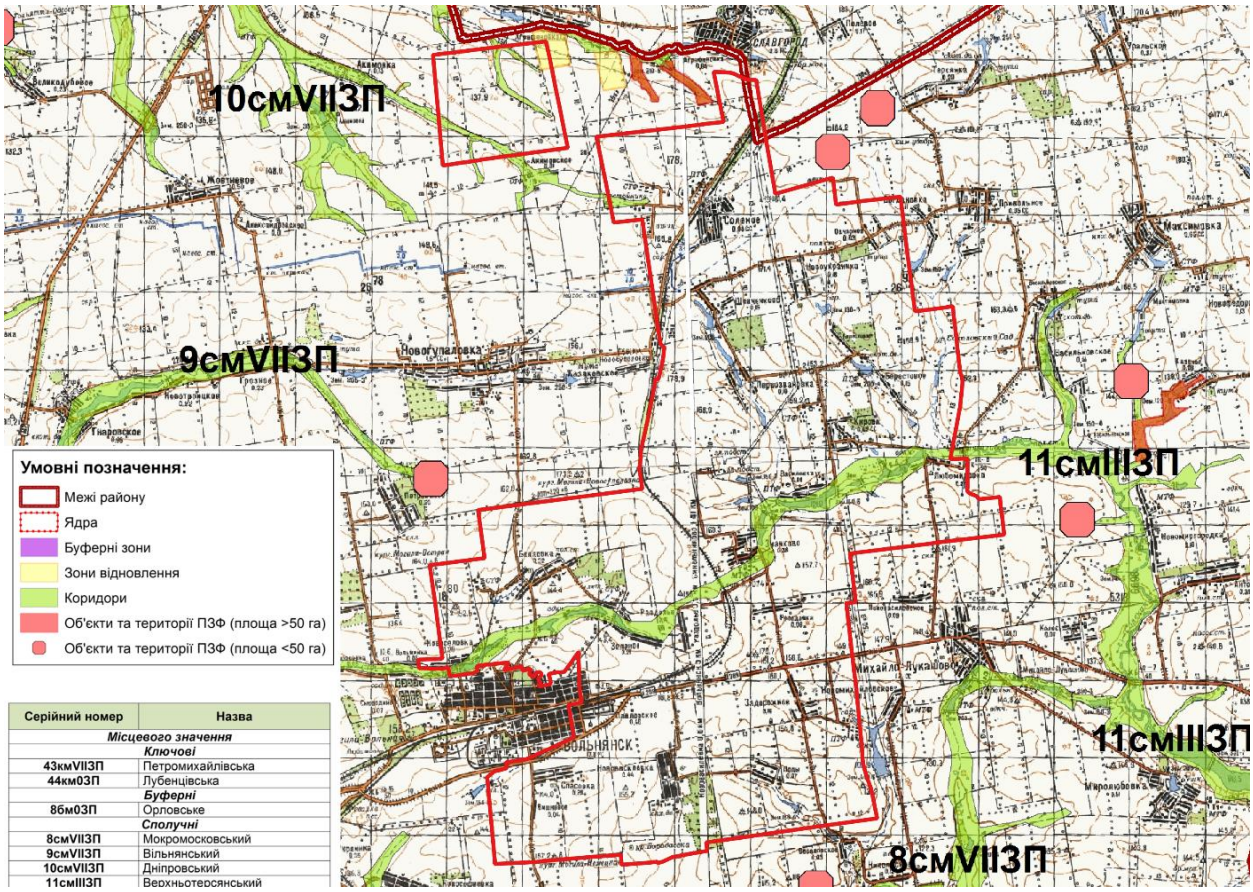

Рис. 2.7. Розташування Павлівської громади відносно територій екомережі колишнього Вільнянського району

Радіаційний фон

Громада не має в складі населених пунктів, що постраждали в результаті аварії на ЧАЕС (відповідно до постанови КМУ № 106 від 23.07.1991 року і № 600 від 29.01.1994 року).

Моніторинг радіаційного фону в Запорізькій області здійснюється мережею постів Запорізького обласного центру з гідрометеорології та установами ДСНС. Оскільки на території самої Павлівської громади спеціалізовані станції радіаційного моніторингу зазвичай відсутні, найбільш релевантними є дані з найближчих постів спостереження, розташованих у містах Запоріжжя та Вільнянськ.

Протягом 2023 року та початку 2024 року радіаційний стан на підконтрольній території Запорізької області залишався стабільним. Показники потужності експозиційної дози гамма-випромінювання коливаються в межах 0,10–0,16 мкЗв/год (10–16 мкР/год). Це повністю відповідає природному радіаційному фону, характерному для цього регіону, і не перевищує встановлені контрольні рівні (норма — до 0,30 мкЗв/год).

Важливим фактором впливу на загальну екологічну безпеку регіону залишається ситуація навколо Запорізької АЕС. Попри тимчасову окупацію станції та постійні ризики, на підконтрольних Україні територіях, включаючи Запорізький район та Павлівську громаду, випадків радіоактивного забруднення повітря, ґрунту чи водних об’єктів, що перевищували б норму, зафіксовано не було. Рівень радіоактивних випадінь із атмосфери та вміст радіонуклідів (цезію-137, стронцію-90) у пробах повітря залишаються на доаварійних рівнях.

Відповідно до звітності, стаціонарні джерела радіоактивного забруднення на території самої Павлівської сільської територіальної громади відсутні. Основними чинниками, що формують місцевий радіаційний фон, є природні особливості геологічної будови (виходи кристалічних порід Українського щита, про які згадувалося раніше) та космічне випромінювання.

Таким чином, сучасний радіаційний стан у межах громади оцінюється як задовільний. Проте, з огляду на стратегічне розташування та загальну воєнно-політичну ситуацію в області, постійний радіометричний контроль залишається пріоритетним завданням для забезпечення безпеки населення та стабільності екологічної мереж

Фізичні фактори впливу

Акустичний режим. Джерелами зовнішнього техногенного акустичного забруднення на території громади є: автомобільний та залізничний транспорт, підприємства, комунальні об'єкти (котельні, трансформатори, вентиляційні системи тощо).

Контрольні моніторингові точки дослідження акустичного навантаження на території Павлівської сільської територіальної громади відсутні.

Вібрація. Споруди зовнішнього транспорту, що спонукають перевищення нормативних рівнів вібрації представлені магістральною залізничною лінією.

Електромагнітне забруднення. Основними джерелами випромінювання електромагнітних хвиль в населених пунктах є базові станції мобільного зв'язку, високовольтні лінії електропередачі (ЛЕП) та трансформаторні підстанції. Значним джерелом електромагнітного забруднення є є ПС 750 кВ «Запорізька» та її відкритий розподільний пристрій.

Повітряне середовище

Стан атмосферного повітря залежить від обсягів забруднюючих речовин стаціонарних та пересувних джерел забруднення.

Стаціонарні пости спостереження за станом забруднення атмосферного повітря в межах Павлівської територіальної громади відсутні, постійний або періодичний моніторинг стану забруднення атмосферного повітря не проводиться.

Найближчий пункт спостереження за станом атмосферного повітря розташований у м. Заоріжжя, вул. Перемоги, 97. Дані спостережень із зазначеного пункту не є актуальними для Павлівської громади з причини її значної (понад 25 км) віддаленості.

Моніторинг забруднення атмосферного повітря в Запорізькій області проводиться Запорізьким обласним центром з гідрометеорології. З огляду на безпосередню близькість Павлівської сільської територіальної громади до обласного центру, дані спостережень у м. Запоріжжя вважаються найбільш репрезентативними для оцінки фонового забруднення громади.

У 2023 році загальний рівень забруднення атмосферного повітря в обласному центрі за індексом забруднення атмосфери (ІЗА) оцінювався як високий (ІЗА становив 11,2). Високий рівень забруднення зумовлений значними концентраціями специфічних домішок, характерних для великого промислового вузла, що межує з територією громади.

Середньорічні концентрації забруднювальних речовин у регіоні часто перевищують гранично допустимі норми (ГДКс.д.). Зокрема, за даними спостережень, зафіксовано перевищення за вмістом діоксиду азоту, фенолу та формальдегіду. Вплив цих речовин на територію Павлівської громади залежить від метеорологічних умов, зокрема від переважання східних та північно-східних вітрів, що можуть переносити викиди промислового майданчика м. Запоріжжя в бік сільських територій.

Відповідно до даних «Екологічного паспорта Запорізької області (2024)», упродовж 2023 року в атмосферне повітря регіону викиди забруднюючих речовин від стаціонарних джерел склали 94 619,014 тон. У структурі викидів переважають:

- діоксид та інші сполуки сірки — 30 541,757 т;
- оксид вуглецю — 19 860,654 т;
- речовини у вигляді твердих суспендованих частинок — 18 535,373 т;
- сполуки азоту — 15 174,272 т;
- метан — 4 934,312 т;
- неметанові леткі органічні сполуки — 1 977,293 т.

Крім того, викиди діоксиду вуглецю склали 4 600 521,348 т.

На території Павлівської сільської територіальної громади, яка є переважно аграрною, основними джерелами забруднення атмосферного повітря є пересувні джерела (автотранспорт), що рухається дорогами державного та місцевого значення (зокрема траса Н-15 Запоріжжя — Донецьк). Рівень забруднення в межах житлової забудови сіл громади оцінюється як значно нижчий порівняно з промисловими зонами, оскільки великі стаціонарні джерела викидів на території самої громади відсутні.

За результатами моніторингу в сільських громадах Запорізького району, до якого входить Павлівська СТГ, протягом останніх років перевищення максимально разових ГДК у житловій забудові (поза зоною впливу великих підприємств) реєструються рідко. Проте екологічна ситуація може ускладнюватися в періоди весняних палів сухої рослинності та лісових пожеж у полезахисних смугах, що призводить до локального зростання концентрацій азоту діоксиду та оксиду вуглецю.

Управління відходами

Протягом останнього десятиріччя в Україні продовжується прогресуюче накопичення відходів, не є винятком і територія Павлівської територіальної громади. Проблема забруднення навколишнього середовища відходами виробництва і споживання сьогодні перейшла в розряд глобальних. Її збільшення може призвести до дестабілізації біосфери, втрати її цілісності і здатності підтримувати якості навколишнього середовища, необхідні для сталого розвитку суспільства, підвищення якості життя, поліпшення здоров'я населення і демографічної ситуації, забезпечення екологічної безпеки.

Послуги з вивезення, захоронення твердих побутових відходів надають комунальні підприємства КП “Солоненський сількомунгосп”, КП “Павлівський сількомунгосп” та ліцензованим перевізником ТОВ «Вельтум-Запоріжжя». Вартість вивезення сміття наразі становить 37,24 грн, що є відносно помірною ціною за організоване і безпечне видалення відходів.

Однак, попри організовану систему, громада стикається з серйозною проблемою - стихійними сміттєзвалищами. Люди нерідко уникають сплати за вивезення сміття, викидаючи його у непризначених місцях. Це відбувається навіть всупереч зусиллям сільської ради, яка регулярно організовує прибирання та задіює поліцейського офіцера громади для контролю ситуації.

На території громади функціонує пакетований збір відходів, що не покриває потреби всіх населених пунктів. Формалізованої схеми санітарного очищення населених пунктів не затверджено, послуги з січня 2026 року надаються КП «Солоненський сількомунгосп» Періодичність вивезення ТПВ - 2 рази на місяць. За наявними оцінками, щомісяця з громади вивозиться близько 10–15 тонн відходів.

Власних полігонів чи об’єктів знешкодження ТПВ у Павлівській громаді немає. Усі відходи транспортуються на ліцензований полігон у м. Запоріжжя (≈35 км від центру громади). Водночас на території громади регулярно фіксується до 10 стихійних сміттєзвалищ, які ліквідовуються силами місцевих підприємств, старостинських округів та за участі поліцейського офіцера громади. Відсутність системної інфраструктури з сортування, переробки та компостування відходів не дозволяє впровадити сучасні екологічні практики. Окремі баки для роздільного збору сміття встановлені лише в школах і комунальних установах з освітньою метою, проте немає підприємства, яке б забезпечувало повний цикл вивезення та обробки вторинної сировини.

Офіційних морфологічних досліджень ТПВ не проводилося, однак спостереження свідчать про переважання змішаних відходів — органіки, пластику, паперу, скла та будівельного сміття. Це створює додаткові екологічні ризики, особливо в умовах низької культури сортування та утилізації.

Таким чином, основними проблемами сфери є:

- низький рівень охоплення населення офіційними послугами;
- нерівномірність та недостатня регулярність вивезення;
- відсутність місцевої інфраструктури для сортування та переробки;
- поширеність стихійних звалищ.

Культурна спадщина

Об’єкти культурної спадщини на території Павлівської сільської територіальної громади представлені пам’ятками археології та історії місцевого значення. Всі вони перебувають під охороною держави відповідно до Закону України «Про охорону

культурної спадщини». Територіально пам'ятки археології (кургани) зосереджені переважно на землях сільськогосподарського призначення поза межами населених пунктів, тоді як пам'ятки історії (меморіальні комплекси) інтегровані в межі сіл громади.

На території громади зафіксовано 26 пам'яток місцевого значення. Археологічна спадщина представлена курганним фондом (16 об'єктів), який датується періодом від епохи бронзи до середньовіччя. Історична спадщина (10 об'єктів) представлена переважно братськими могилами та меморіалами.

Таблиця 2.9. Пам'ятки археології місцевого значення

№	Охоронний номер	Назва	Адреса	Назва документу, яким пам'ятка взята державний облік
1.	2874	Курганний могильник	с. Берестове, за 2,0 км на схід від північно- східної околиці села	Рішення виконкому Запорізької обласної ради народних депутатів №202 від 28.06.88
2.	1857	Курган	с. Біляївка, за 3,0 км на схід від північно- східної околиці села	Рішення виконкому Запорізької обласної ради народних депутатів № 354 від 23.10.84
3.	1855	Курганний могильник	с. Біляївка, за 1,8 км на північний захід від північно-західної околиці села	Рішення виконкому Запорізької обласної ради народних депутатів № 354 від 23.10.84
4.	1856	Курганний могильник	с. Біляївка, за 1,5 км на захід від західної околиці села	Рішення виконкому Запорізької обласної ради народних депутатів № 354 від 23.10.84
5.	1420	Курган	с. Вівчарне, за 0,5 км на південь від південно- західної околиці села	Рішення виконкому Запорізької обласної ради народних депутатів № 580 від 22.12.1982 р.
6.	4244	Курган	с. Зелене, за 0,5 км на південний захід від південно-західної околиці села	Розпорядження голови Запорізької обласної державної адміністрації № 67 від 13.02.1997 р.
7.	2875	Курган	с. Любомирівка, на північно-східній околиці села	Рішення виконкому Запорізької обласної ради народних депутатів №202 від 28.06.88
8.	4258	Курган	с. Нововасилівка, за 0,75 км на північ від північної околиці села	Розпорядження голови Запорізької обласної державної адміністрації № 67 від 13.02.1997 р.
9.	4259	Курганний могильник	с. Нововасилівка, за 1,2 км на південний схід від південної околиці села	Розпорядження голови Запорізької обласної державної адміністрації № 67 від 13.02.1997 р.
10.	2877	Курганний могильник	с.Новоукраїнка, за 1,6 км на північ від північно-західної околиці села	Рішення виконкому Запорізької обласної ради народних депутатів №202 від 28.06.88
11.	4266	Курганний могильник	с. Павлівське, за 1,5 км на схід від східної околиці села	Розпорядження голови Запорізької обласної державної адміністрації № 67 від 13.02.1997 р.
12.	1421	Курганний могильник «Могила Ряба»	с. Першозванівка, за 1,0 км на захід від південно-західної околиці села	Рішення виконкому Запорізької обласної ради народних депутатів № 580 від 22.12.1982 р.
13.	1425	Курган	с. Резедівка, за 0,5 км на захід від села	Рішення виконкому Запорізької обласної ради народних депутатів № 580 від 22.12.1982 р.
14.	1423	Курганний могильник	с. Резедівка, за 0,25 км на південний схід від південно-східної околиці села	Рішення виконкому Запорізької обласної ради народних депутатів № 580 від 22.12.1982 р.
15.	1424	Курганний могильник	с. Резедівка, за 0,8 км на південний захід від села	Рішення виконкому Запорізької обласної ради народних депутатів № 580 від 22.12.1982 р.
16.	4271	Курганний могильник	с. Солоне, за 2,0 км на північний захід від північної околиці села	Розпорядження голови Запорізької обласної державної адміністрації № 67 від 13.02.1997 р.

Історико-меморіальний фонд громади відображає події XX століття, зокрема періоди Української революції та Другої світової війни. Ці об’єкти мають важливе значення для збереження історичної пам’яті регіону. Стан пам’яток підтримується силами громади та місцевих установ.

Таблиця 2.10. Пам’ятки історії місцевого значення

№	Охоронний номер	Назва	Адреса	Назва документу, яким пам’ятка взята державний облік
17.	282 (340)	Братська могила. Період Великої Вітчизняної війни	с. Біляївка, біля клубу, вул. Перше травнева. 20	Рішення виконкому Запорізької обласної ради депутатів трудящих № 55 від 10.02.1971 р.
18.	277 (357)	Братська могила. Період Великої Вітчизняної війни	с. Задорожне, біля траси Запоріжжя - Донецьк, на громадянському кладовищі	Рішення виконкому Запорізької обласної ради депутатів трудящих № 55 від 10.02.1971 р.
19.	276 (356)	Братська могила. Період Великої Вітчизняної війни	с. Значкове, в центрі села	Рішення виконкому Запорізької обласної ради депутатів трудящих № 55 від 10.02.1971 р.
20.	1434	Братська могила червоноар мійців, радянських воїнів і пам'ятник воїнам-односельча нам. 1920 р., 1943 р., 1941-1945 рр.	с. Семененкове, біля школи	Рішення виконкому Запорізької обласної ради народних депутатів № 580 від 22.12.1982 р.
21.	279 (367)	Братська могила. Період Великої Вітчизняної війни	с. Нововасилівка, вул. Першотравнева, 63	Рішення виконкому Запорізької обласної ради депутатів трудящих № 55 від 10.02.1971 р.
22.	278 (374)	Братська могила. Період Великої Вітчизняно ї війни	с. Поди, на кладовищі	Рішення виконкому Запорізької обласної ради депутатів трудящих № 55 від 10.02.1971 р.
23.	274 (393)	Братська могила. Період Великої Вітчизняної війни	с. Роздолля, на кладовищі	Рішення виконкому Запорізької обласної ради депутатів трудящих № 55 від 10.02.1971 р.
24.	1446	Пам'ятник воїнам-односельча нам і жертвам фашизму. 1943 р., 1941-1945 РР	с. Солоне, біля клубу	Рішення виконкому Запорізької обласної ради народних депутатів № 580 від 22.12.1982 р.
25.	1447	Пам'ятник воїнам-односельча нам. 19411945 рр.	с. Спасівка, Пна кладовищі	Рішення виконкому Запорізької обласної ради народних депутатів № 580 від 22.12.1982 р.
26.	271 (388)	Братська могила. Період Великої Вітчизняної війни	с. Шевченкове, в центрі села	Рішення виконкому Запорізької обласної ради депутатів трудящих № 55 від 10.02.1971 р.

Щойно виявлені об’єкти культурної спадщини в межах громади на даний час відсутні.

Матеріальні активи

Житловий фонд Павлівської громади представлений переважно індивідуальною забудовою садибного типу. У 2023–2024 роках зафіксовано 2 347 заселених будинків, з яких близько 2 200 — приватні житлові будинки. Загальна площа житлових приміщень становить орієнтовно 200 тис. м².

Станом на 2024 рік централізованим водопостачанням користуються близько 1 263 домогосподарства (≈50 % житлового фонду). Протяжність водопровідної мережі становить 53 км, однак більшість труб експлуатується понад нормативні строки і перебуває у аварійному стані. Втрати води оцінюються на рівні ≈ 60 % через часті пориви та відсутність сучасної системи диспетчеризації. Водовідведення централізовано не

розвинуте; більшість домогосподарств користується локальними системами. Системи центрального теплопостачання у громаді відсутні, всі домогосподарства використовують індивідуальні джерела тепла (газ, тверде паливо, електроопалення). Соціальні заклади обладнані індивідуальними котельнями.

Системи газопостачання охоплюють близько 2133 домогосподарств. Електропостачання забезпечує 2 549 абонентів.

Соціальна інфраструктура громади представлена закладами освіти, медицини, культури, спорту та соціального захисту.

На території громади відсутні окремі заклади дошкільної освіти. У громаді діє три загальноосвітні заклади: Нововасилівська гімназія «Перспектива», Семененківський ліцей та Солоненський ліцей «Лідер». У Семененковому ліцеї у 2025 році відкрито «підземну школу» на 186 дітей, у Солоненському ліцеї функціонує укриття на 350 осіб із системами вентиляції, пожежної безпеки та доступності для маломобільних груп.

Первинну медичну допомогу на території Павлівської громади забезпечує мережа із чотирьох фельдшерсько-акушерських пунктів (села Значкове, Семененкове, Нововасилівка, Біляївка) та амбулаторії загальної практики сімейної медицини у селі Солоне.

У селі Нововасилівка функціонує Центр культури та дозвілля на 300 місць, що є найбільшою культурною спорудою громади. Діють два сільські будинки культури — у селах Солоне (65 місць) та Семененкове (50 місць).

На території Павлівської сільської громади функціонує відділ «ЦНАП» Павлівської сільської ради, який надає 209 адміністративних та соціальних послуг. Соціальний захист мешканців громади забезпечує КУ «Центр надання соціальних послуг» Павлівської сільської ради.

Транспортна система Павлівської сільської громади формується мережею автомобільних доріг місцевого значення та залізничних колій. Загальна протяжність автомобільних доріг перевищує 100 км, проте переважна їх частина перебуває у незадовільному або потребує поточного ремонту.

Більшість мешканців мають доступ до Інтернету, проте якість послуг і швидкість з’єднання суттєво відрізняються залежно від населеного пункту.

Фонд захисних споруд громади включає п’ять найпростіших укриттів та сучасне протирадіаційне укриття («підземну школу»). В межах громади діє поліцейська станція.

Торгівельні точки функціонують у селах Павлівське, Нововасилівка, Семененкове (3 магазини), Шевченкове, Солоне (6 магазинів), Новоселівка, Біляївка, Зелене, Значкове та Спасівка (кіоск). Заклади побутового обслуговування розміщені у с. Задорожнє та с. Спасівка.

Аграрний сектор Павлівської громади представлений 43 підприємствами, зокрема 3 товариствами з обмеженою відповідальністю та 33 фермерськими господарствами.

Стан здоров'я населення

На стан здоров’я населення Павлівської сільської територіальної громади впливають як внутрішні, так і зовнішні чинники. Серед ключових факторів варто виділити близькість до великого промислового вузла м. Запоріжжя, інтенсивний рух автомобільного транспорту дорогами державного значення та специфіку аграрного виробництва. Від початку повномасштабного вторгнення до переліку критичних чинників додався хронічний дистрес, зумовлений близькістю до зони бойових дій та частими повітряними тривогами. На відміну від прикладу, рекреаційний потенціал громади наразі

обмежений через відсутність офіційно санкціонованих та облаштованих місць для масового відпочинку на водних об’єктах.

Серед основних чинників, що визначають показники захворюваності та загальний рівень громадського здоров’я у громаді, виділяються наступні:

- соціально-економічні: рівень доходів населення, умови праці в аграрному секторі, доступність соціальної інфраструктури;
- генетичні: спадкова схильність до певних видів патологій;
- стан навколишнього середовища: що обумовлюється як природними особливостями, так і антропогенним тиском;
- медичні: стан первинної ланки медичної допомоги та своєчасність профілактичних оглядів.

У структурі захворюваності Запорізької області за останні роки провідні позиції посідають хвороби системи кровообігу, новоутворення та хвороби органів дихання. Саме вони відіграють вирішальну роль у формуванні показників смертності та інвалідності в регіоні. Згідно з даними «Екологічного паспорта Запорізької області (2024)», високий рівень промислового забруднення повітря та води залишається стабільним викликом для здоров’я мешканців прилеглих до обласного центру громад.

Таблиця 2.11. Захворюваність населення Павлівської громади у 2023-2025 роках

РІК	Кількість зареєстрованих випадків захворювань									Статево-вікова характеристика		
	Новоутворення	Хвороби нервової системи	Хвороби системи кровообігу	Хвороби органів дихання	Хвороби шкіри	Хвороби кістково- м’ язової системи	Хвороби сечостатевої системи	Уроджені аномалії, деформації, хромосомні порушення	Травми, отруєння та ін. наслідки дії зовнішніх факторів	Жінки	Чоловіки	Діти
2023	4	155	207	488	140	329	137	6	118	848	672	105
2024	4	355	232	873	174	301	225	8	159	1246	977	88
2025*	8	162	110	437	85	146	104	5	84	593	506	42

*станом на 01.07.25

Структура захворюваності Павлівської громади, сформована за даними медичної звітності, демонструє певні відмінності від середньообласних показників, що пов’язано з демографічним профілем та впливом війни. Загальна кількість зареєстрованих випадків захворювань у 2024 році зросла на 42,2% порівняно з 2023 роком (з 1625 до 2311 випадків). Перше місце за поширеністю впевнено посідають хвороби органів дихання (873 випадки у 2024 р.), друге — хвороби нервової системи (355 випадків), третє — хвороби кістково-м’язової системи (301 випадок).

Здоров’я населення є базовою умовою соціальної стабільності Павлівської громади. Показники 2024–2025 років підтверджують, що незадовільний стан довкілля у поєднанні з воєнними ризиками призводить до зростання патологій. Чисельність населення громади станом на квітень 2025 року становить 4 415 осіб, де спостерігається суттєвий гендерний дисбаланс: жінки становлять 61,5% (2 717 осіб), чоловіки — 38,5% (1 698 осіб). Важливим компонентом є наявність 1 001 внутрішньо переміщеної особи, що

складає понад 22% від загальної кількості мешканців. Вікова структура свідчить про старіння: на 100 працездатних осіб припадає 45 представників старшого покоління.

Війна стала потужним чинником погіршення здоров'я через дефіцит спеціалізованої допомоги та постійний психологічний тиск. Це підтверджується стрімким зростанням захворювань нервової системи у громаді — у 2,3 раза за один рік (зі 155 до 355 випадків). Також спостерігається негативна динаміка щодо хвороб сечостатевої системи (ріст на 64%) та новоутворень, де лише за половину 2025 року зафіксовано 8 випадків, що дорівнює сумарному показнику за попередні два роки.

Аналізуючи наведені показники, можна зробити висновок про значне зростання загального тягаря хвороб у 2024 році. Така динаміка вимагає посилення моніторингу якості питної води та атмосферного повітря, а також розширення програм психологічної підтримки для нівелювання наслідків хронічного стресу у мешканців та ВПО Павлівської громади.

Прогнозні зміни, якщо Оновлення стратегії розвитку Павлівської сільської територіальної громади на 2022 - 2027 роки та План заходів з її реалізації на 2026 - 2027 роки не буде затверджено

Відмова від затвердження ДДП та збереження поточної ситуації («нульова альтернатива») означатиме для Павлівської громади перехід до інерційного сценарію розвитку. Це призведе до консервації наявних екологічних проблем та поступового виснаження природно-ресурсного потенціалу території внаслідок відсутності системних управлінських рішень, спрямованих на сталий розвиток.

Важливим аспектом незатвердження Стратегії є неможливість впровадження комплексного екологічного моніторингу та дієвого контролю за станом довкілля. Без цього інструменту громада втрачає здатність оперативно реагувати на техногенні, кліматичні та соціальні виклики, що становить загрозу для збалансованого розвитку людського капіталу та збереження природних активів у довгостроковій перспективі.

Детальний аналіз ймовірних змін за окремими факторами довкілля та безпеки життєдіяльності у разі неприйняття Стратегії наведено в таблиці нижче.

Таблиця 2.12. Прогнозні зміни, якщо ДДП не буде затверджено

Фактор довкілля та життєдіяльності	Опис очікуваних змін у разі збереження поточної ситуації («нульова альтернатива»)
Біорізноманіття (флора та фауна)	1. Поглиблення фрагментації екосистем, деградація генетичного фонду маломобільних видів та поступове зникнення локальних популяцій через відсутність екологічних коридорів. 2. Деградація раритетного фітофонду, посилення експансії інвазивних видів з агроценозів у природні біотопи. 3. Прогресуюче замулювання і пересихання ставків громади та відсутність догляду за прибережними захисними смугами спричинить інтенсивну евтрофікацію та руйнування оселищ. Це призведе до заміщення гідрофільної флори монокультурою очерету, що погіршить умови гніздування птахів та нересту амфібій. 4. Збереження високого рівня шумового навантаження та вібрацій в умовах воєнного стану негативно впливатиме на репродуктивну поведінку ссавців та успішність гніздування птахів. Продовження інтенсивного використання пестицидів без створення буферних зон може зумовити скорочення популяцій комах, що загрожує стійкості всієї екосистеми
Атмосферне повітря	1. Посилення перенесення забруднювачів: Через близькість до промислового вузла м. Запоріжжя та переважання східних і північно-східних вітрів, територія громади залишатиметься зоною впливу промислових викидів. 2. Зростання викидів від пересувних джерел: Збереження інтенсивного руху автотранспорту магістраллю Н-15 (Запоріжжя—Донецьк) призводитиме до локального накопичення оксиду вуглецю, діоксиду азоту та сполук важких

Фактор довкілля та життєдіяльності	Опис очікуваних змін у разі збереження поточної ситуації («нульова альтернатива»)
	металів у придорожніх зонах та прилеглих населених пунктах. 3. Зростання запиленості (твердих часток): Внаслідок надзвичайно високої розораності земель та прогресуючої посушливості клімату, очікується збільшення частоти пилових бурь. Це може може призвести до зростання концентрації пилу та часток PM2.5/PM10 в приземному шарі повітря. 4. Інформаційний дефіцит: Відсутність власних стаціонарних постів моніторингу в межах громади унеможливлює оперативне реагування на випадки надмірного забруднення.
Водні ресурси	1. Виснаження та обміління водних об'єктів: Внаслідок кліматичних змін та відсутності заходів із розчищення річищ, триватиме поступове зниження рівня води в річках. Це призведе до пересихання окремих ділянок у літній період та деградації прирічкових екосистем. 2. Прогресуюче замулювання штучних водойм: Без системного догляду за ставками громади відбуватиметься їхнє подальше обміління та накопичення донних відкладень. 3. Забруднення підземних водоносних горизонтів: Оскільки ґрунтові води заплав річок та лесових відкладів є незахищеними від поверхневого забруднення, відсутність централізованого водовідведення та подальше використання локальних вигребів призведе до накопичення нітратів та органічних забруднювачів у підземних водах. 4. Технічна деградація систем водопостачання: Зношеність водопровідних мереж призведе до критичного рівня аварійності та дефіциту якісної питної води для домогосподарств громади
Ґрунти, земельні ресурси та надра	1. Посилення водної та вітрової ерозії: Через критично високу розораність та значну розчленованість рельєфу, за відсутності нових лісонасаджень створюються умови руйнування родючого шару. Водна ерозія на схилах призводитиме до змиву гумусу, а вітрова — до виникнення пилових бурь на відкритих плакорах. 2. Деградація структури та дегуміфікація: Інтенсивне сільськогосподарське використання без проведення агрохімічної паспортизації призводить до виснаження поживних речовин, зниження вмісту гумусу та погіршення фізико-хімічних властивостей чорноземів. 3. Хімічне забруднення ґрунтового покриву: Використання пестицидів та мінеральних добрив без дотримання сівозмін та створення буферних зон може зумовити накопичення залишків хімікатів у верхніх горизонтах ґрунту, що негативно вплине на ґрунтову мікрофлору. 4. Трансформація надр та ландшафту через видобуток: Подальша розробка Біляївського родовища каоліну супроводжуватиметься зміною структури геологічного середовища та локальним порушенням режиму підземних вод. Відсутність рекультивації відпрацьованих ділянок може призвести до появи техногенних пусток.
Кліматичні фактори	1. Поступове підвищення середньорічної температури повітря та збільшення частоти екстремальних хвиль спеки з перевищенням історичних максимумів. 2. Зміна режиму випадання опадів: перехід до зливового характеру літніх дощів, що посилюватиме ризики водної ерозії на фоні нерівномірного розподілу річної норми опадів. 3. Зростання повторюваності пилових бур та суховіїв, зумовлене поєднанням прогресуючої посушливості із високим рівнем розораності земель громади. 4. Збільшення дефіциту вологи в агроценозах через зростання випаровуваності та зниження відносної вологості повітря в літні місяці. 5. Підвищення ризиків непередбачуваних пізніх весняних та ранніх осінніх заморозків, що створюватиме загрозу для стабільності сільськогосподарського виробництва.
Ландшафт	1. Прогресуюче спрощення ландшафтної структури через домінування агроценозів. Поступова втрата природної відкритості степового ландшафту через безсистемне розростання чагарників. 2. Трансформація візуальних характеристик балочних систем та долин річок Вільнянка і Солона через поступове заростання бур'янами та інвазивними видами за відсутності відновлення степових ділянок. 3. Розширення мережі ерозійних форм рельєфу на схилових ділянках внаслідок інтенсивного сільськогосподарського використання та

Фактор довкілля та життєдіяльності	Опис очікуваних змін у разі збереження поточної ситуації («нульова альтернатива»)
	недостатності протиерозійних заходів. 4. Зміна морфологічного вигляду ландшафту в місцях видобутку корисних копалин через формування техногенних форм рельєфу. 5. Погіршення естетичних та пейзажних характеристик у приселищних зонах через збереження осередків стихійного накопичення відходів.
Природні території та об'єкти (ПЗФ)	1. Поступова втрата функціональної спроможності структурних елементів екомережі через відсутність реальних заходів із виведення деградованих та еродованих земель із активного сільськогосподарського обробітку. Зниження природоохоронної цінності відновлюваної ділянки внаслідок відсутності активного менеджменту та тривалого антропогенного тиску. 2. Консервація низького показника заповідності території, що не дозволяє забезпечити належний рівень відтворення еталонних степових екосистем. 3. Посилення ризику самовільного використання та розорювання схилів балок та прибережних смуг через низьку культуру планування території.
Матеріальні активи	1. Поступове фізичне зношення житлового фонду, що за відсутності системних капітальних ремонтів призводитиме до зниження його експлуатаційної придатності та капіталізації. 2. Погіршення технічного стану мереж централізованого водопостачання, електропостачання та газопостачання із подальшим збільшенням частоти аварійних зупинок. 3. Подальша деградація покриття автомобільних доріг, що впливатиме на логістичні витрати підприємств та доступність віддалених сіл. 4. Збереження та експлуатація існуючого фонду захисних споруд, як основного активу забезпечення безпеки в умовах воєнного стану. 5. Моральне застарівання обладнання та техніки комунальних підприємств громади, що може призвести до зниження якості послуг із благоустрою та санітарної очистки територій.
Об'єкти культурної спадщини	1. Ризик механічного пошкодження та поступового розорювання пам'яток археології через ведення інтенсивного землеробства на прилеглих ділянках сільськогосподарського призначення. Поступова природна деградація та руйнування пам'яток 2. Загроза цілісності об'єктів історико-меморіального фонду, розташованих у межах населених пунктів, через ризики воєнного стану та вібраційний вплив від транспорту. 3. Посилення небезпеки несанкціонованих втручань на об'єктах археологічної спадщини, що знаходяться на значній відстані від житлової забудови та поза зонами активного спостереження. 4. Консервація існуючого стану об'єктів культурної спадщини без їх інтеграції у сучасний рекреаційний чи освітній простір громади.
Безпека життєдіяльності та здоров'я населення	1. Збереження тенденції до зростання показників захворюваності через кумулятивний вплив фонового промислового забруднення м. Запоріжжя, агротехнічних робіт та викидів автотранспорту. 2. Подальше посилення психоемоційного навантаження та зростання кількості патологій нервової системи внаслідок тривалого перебування населення у стані воєнного дистресу. 3. Зростання ризиків виникнення захворювань, пов'язаних із незадовільною якістю питної води, через аварійний стан водопровідних мереж та використання локальних систем водовідведення за відсутності централізованих. 4. Посилення демографічного тиску на систему охорони здоров'я та соціального захисту громади через процеси старіння населення. 5. Стале навантаження на соціальну інфраструктуру у зв'язку з необхідністю забезпечення потреб ВПО. 6. Збереження високого рівня захворюваності опорно-рухового апарату, що корелює зі специфікою зайнятості населення в аграрному секторі та інтенсивними фізичними навантаженнями. 7. Обмеження можливостей для оздоровлення та повноцінної рекреації мешканців через брак у межах громади облаштованих місць відпочинку.
Взаємодія факторів	1. Синергічний ефект кліматичних змін та інтенсивного землеробства, що призводитиме до прискореної деградації структури ґрунтів та незворотної втрати їхньої вологоутримувальної здатності.

Фактор довкілля та життєдіяльності	Опис очікуваних змін у разі збереження поточної ситуації («нульова альтернатива»)
	2. Кумулятивний вплив поганого стану систем водопостачання, забруднення атмосфери та хронічного воєнного дистресу, що зумовлюватиме стійку тенденцію до зростання захворюваності. 3. Взаємозв'язок між інтенсифікацією ведення сільського господарства та фрагментацією природних біотопів, що спричинятиме зниження чисельності комах-запилювачів і, як наслідок, падіння біологічної продуктивності агроландшафту. 4. Накладання демографічних викликів та високого соціального навантаження на фоні деградації матеріальних активів, що знижуватиме загальну адаптивну спроможність та екологічну стійкість громади.

РОЗДІЛ 3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ

Під час здійснення СЕО було проведено аналіз потенційного впливу проєктних рішень на довкілля та здоров'я населення. Метод оцінювання базується на визначені трьох параметрів впливу: просторового, часового та інтенсивності впливу. Кожен з параметрів обчислюється за спеціальною 10-бальною шкалою з використанням критеріїв, які розроблені для відповідних градацій шкали.

Таблиця 3.1. Матриця впливу на компоненти навколишнього природного середовища

Основні цілі ДДП	Біорізноманіття	Атмосферне повітря	Водні ресурси	Ґрунти, надра	Кліматичні фактори	Ландшафт	Природні території та об' єкти	Матеріальні активи	Об' єкти культурної спадщини	Безпека життєдіяльності та здоров' я населення	Середнє
Стратегічна ціль 1. Стале економічне зростання											
1.1. Підтримка місцевого бізнесу та інвесторів	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0,4
1.2. Формування нових просторів економічної активності	1	2	2	1	1	1	0	4	0	1	1,3
1.3. Підтримка розвитку добувної промисловості	0	0	2	2	0	0	0	2	0	3	0,9
1.4. Перехід до відновлювальної енергетики	0	1	0	0	2	0	0	2	0	0	0,5
1.5 Формування туристичної спроможності громади	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0,4
Стратегічна ціль 2. Розвинена інфраструктура, якість життя, партнерство											
2.1.Розбудова інфраструктури комунальних послуг	2	0	7	3	0	1	0	5	0	5	2,3
2.2.Покращення транспортної інфраструктури	0	2	0	2	1	1	0	5	0	3	1,4
2.3.Збереження довкілля та природних ресурсів	2	1	2	3	0	1	0	0	0	2	1,1
2.4.Благоустрій у громаді	1	0	0	2	2	2	0	1	5	3	1,6
Стратегічна ціль 3. Безпечна та згуртована громада											
3.1.Підвищення громадської безпеки	0	0	0	1	0	0	0	4	0	7	1,2
3.2.Формування згуртованої та інклюзивної громади	0	0	0	0	0	0	0	3	0	5	0,8
3.3.Формування ветеранської політики та системи соціальних послуг	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0,4
3.4.Розвиток культурного середовища	0	0	0	0	0	0	0	1	0	4	0,5
3.5.Забезпечення якісної освіти	0	0	0	1	0	1	0	4	0	1	0,7
Інтегральна оцінка	**0,42**	**0,42**	**0,92**	**1,35**	**0,42**	**0,5**	**0**	**2,35**	**0,5**	**2,71**	0,96

Аналіз наслідків реалізації проєкту ДДП свідчить про те, що загалом не передбачається кардинального зростання антропогенного навантаження на довкілля. Основний вектор впливу спрямований на покращення соціальних стандартів — зокрема, на зміцнення безпеки життєдіяльності та модернізацію матеріальних активів, тоді як навантаження на природні компоненти (біорізноманіття, повітря, клімат) залишається мінімальним і має переважно локальний технічний характер.

На основі проведеного аналізу, беручи до уваги слабку дослідженість природного середовища громади та загальну соціальну орієнтованість проєкту Стратегії та Плану заходів з її реалізації, було виділено та охарактеризовано території, що ймовірно зазнають впливу.

Таблиця 3.2. Характеристика стану довкілля, природних умов та ресурсів, які ймовірно зазнають впливу

Територія ймовірного впливу	Характеристика природного середовища території
Вздовж транспортних шляхів та трас інженерних мереж	Переважають штучні придорожні лісосмуги угруповання на узбіччях. Тваринний світ представлений синантропними видами, дрібними мишоподібними гризунами, а також птахами, які використовують лісосмуги для гніздування або відпочинку. Локальне забруднення може фіксуватися вздовж узбіч від існуючого трафіку у вигляді осідання сполук важких металів та підняття вторинного пилу з ґрунтових доріг. Існуючі водопровідні мережі перебувають у критичному стані, що спричиняє втрати води. Через відсутність централізованого водовідведення ґрунтові води та водойми зазнають хронічного забруднення неочищеними господарсько-побутовими стоками. Переважають техногенно трансформовані ґрунти узбіч та урбаноземи в межах селітебних територій. Ґрунти часто ущільнені, вздовж доріг забруднені продуктами стирання шин та залишками паливно-мастильних матеріалів. Мікроклімат населених пунктів та відкритих транспортних коридорів, що визначається загальними регіональними кліматичними умовами степової зони. Існуюче дорожнє покриття часто зруйноване або ґрунтове, що створює візуальну неохайність і дискомфорт, особливо в періоди опадів або тривалої посухи. Поганий стан дорожнього покриття підвищує аварійність і збільшує час прибуття екстрених служб. Наявні санітарно-епідеміологічні ризики через споживання води з аварійних мереж та забруднення середовища неочищеними стоками.
Виробничі території (закинуті)	Біорізноманіття має здебільшого штучне урбанізоване походження або представлене бідними агроценозами на занедбаних господарських ділянках. Природні фітоценози відсутні. Якість повітря є типовою для сільської забудови. Періодично фіксується пилове навантаження від прилеглих полів та викиди від місцевого автотранспорту і систем опалення приватного сектору. Земельні ділянки типу «браунфілд» (колишні господарські двори, занедбані підприємства). Ґрунти часто ущільнені, можуть мати залишкові ознаки забруднення від попередньої діяльності. Типовий мікроклімат великого сільського населеного пункту, що не має значних індустріальних джерел теплового забруднення. Території представлені переважно занедбаними господарськими дворами та частково зруйнованими будівлями, що формують депресивний візуальний фон на околицях села.

Територія ймовірного впливу	Характеристика природного середовища території
	Активи представлені занедбаними будівлями, які наразі не приносять економічної вигоди громаді.
Території стихійних сміттєзвалищ	Біорізноманіття вкрай бідне та деградоване. Рослинність складається з агресивних рудеральних видів. Фауна звужена до видів, що тяжіють до скупчень відходів (щури, бродячі тварини, синантропні птахи). Внаслідок самозаймання або спалювання відходів у повітря стабільно виділяються високотоксичні речовини: діоксини, бензопірен, сажа, оксиди азоту та вуглецю. Локальні ділянки ґрунтових вод та тимчасові водотоки в ярах систематично забруднюються високотоксичним фільтратом (містить важкі метали, патогени), що просочується через товщу відходів під час опадів. Ґрунти деградовані, механічно засмічені та хімічно забруднені. Структура ґрунту зруйнована, спостерігається накопичення важких металів, нафтопродуктів та мікропластику від розкладання відходів. Осередки неконтрольованого анаеробного розкладання твердих побутових відходів є постійними джерелами емісії метану (CH4) — агресивного парникового газу. Ландшафт спотворений навалами відходів, порушеними схилами ярів, залишками згарищ та чагарниковими хащами. Частина звалищ розташована в балках, які є елементами екомережі. Земельні ділянки під звалищами виключені з господарського обігу та не несуть жодної матеріальної цінності для громади. Сміттєзвалища є постійним джерелом санітарно-епідеміологічної небезпеки, осередками розповсюдження патогенних мікроорганізмів, гризунів та токсичного задимлення, що загрожує здоров'ю мешканців.
Громадські центри та паркові зони	Рослинність представлена декоративними насадженнями, газонами та квітниками. В опалювальний сезон може фіксуватися підвищення концентрації продуктів згоряння від використання локальних котелень закладів бюджетної сфери. Водозабезпечення здійснюється через наявні локальні мережі водопроводів комунальних установ. Ґрунти представлені урбаноземами, які зазнають антропогенного навантаження, ущільнення в місцях інтенсивного пішохідного руху та періодичного перекопування під час озеленення. Відкриті простори населених пунктів та заасфальтовані площі є вразливими до формування локальних «островів тепла» під час літніх хвиль спеки через недостатню площу деревних насаджень. Громадські простори позбавлені сучасного архітектурно-планувального структурування, відчувається брак доглянутих зелених зон та елементів сучасного дизайну. Будівлі комунальної власності (школи, садочки, будинки культури, адмінбудівлі). Більшість потребує енергомодернізації, оновлення матеріально-технічної бази та створення безпекових умов (укриттів). На територіях наявні пам'ятки історії місцевого значення (меморіали), а також будівлі сільських будинків культури, які є осередками збереження нематеріальної спадщини.

Територія ймовірного впливу	Характеристика природного середовища території
	В умовах воєнного стану наявна інфраструктура цивільного захисту є недостатньою.
Прибережні зони водойм та річок	Флора представлена водно-болотною та лучною рослинністю. Місця концентрації гідрофільної фауни. Повітря над водними об'єктами та в їхніх прибережних захисних смугах відрізняється високою чистотою та відсутністю локальних джерел забруднення. Поверхневі водні об'єкти характеризуються уповільненим водообміном, процесами замулення та сезонними коливаннями рівня води. Якість води залежить від поверхневого стоку з прилеглих полів. Значною проблемою є обміління водойм. Прибережні ґрунти характеризуються підвищеною вологістю, місцями заболоченістю та наявністю специфічної лучної і болотної рослинності. Формується локальний вологий мікроклімат завдяки випаровуванню з поверхні водойм та трансірації прибережної рослинності. Прибережно-водні ландшафти мають напівдикий вигляд або містять сліди неорганізованого стихійного відпочинку. Долини річок та їхні прибережні захисні смуги виконують функцію сполучних територій (екологічних коридорів) місцевої екомережі, забезпечуючи міграцію видів та збереження локальних біоценозів. Території використовуються мешканцями для неорганізованого (стихійного) відпочинку та риболовлі.

РОЗДІЛ 4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА СТАН ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Для визначення найгостріших екологічних проблем та реальних шляхів їх вирішення у процесі реалізації ДДП був проведений SWOT-аналіз (аналіз сильних і слабких сторін, можливостей і загроз). Було проаналізовано статистичну інформацію описово-аналітичної частини (соціально-економічного аналізу розвитку громади), результати опитування думки мешканців громади та підприємців Сильні і слабкі сторони надали можливість визначити існуючу ситуацію території, а можливості і загрози – розглянути, як нереалізовані на даний момент позитивно і негативно спрямовані можливості розвитку.

Таблиця 4.1. SWOT-аналіз екологічної ситуації Павлівської територіальної громади

Сильні сторони	Слабкі сторони
Активна позиція громади щодо благоустрою та розвитку	Відсутність постів спостереження за станом довкілля, а отже, низький рівень забезпечення екологічної безпеки населення та територій
Належність території громади до екомережі	Наявність стихійних невпорядкованих сміттєзвалищ без систем захисту довкілля
Наявність водних об'єктів	Критична зношеність водопровідних мереж
Багата мінерально-сировинна база та родючі ґрунти для розвитку економіки	Відсутність централізованих систем водовідведення (каналізації) у більшості сіл
Розвинена переробна промисловість.	Відсутність єдиної системи зелених насаджень, незадовільний стан зелених насаджень на території громади
Наявність туристичного потенціалу	Відсутність туристичної інфраструктури, недостатній благоустрій рекреаційних зон
Сприятливі природно-кліматичні умови для розвитку відновлюваної енергетики	Високий рівень розораності земель, недостатній рівень вологості ґрунту
Активна співпраця з проєктами міжнародної технічної допомоги	Загострення екологічних проблем, зумовлених концентрацією в регіоні еколого-небезпечних видів економічної діяльності
	Незначні капітальні інвестиції на охорону навколишнього природного середовища
Можливості	**Загрози**
Високий потенціал розвитку сільського, екологічного та рибальського туризму	Порушення дотримання санітарно-захисних зон, зон санітарної охорони джерел водопостачання, охоронних зон
Розвиток в сфері управління відходами	Низький рівень екологічної свідомості, культури та освіти мешканців територіальної громади
Впровадження енергоощадних технологій та альтернативної енергетики	Аварійні ситуації та загрози, пов'язані з наслідками воєнних дій
Залучення міжнародних грантів та інвестицій для модернізації водопровідно-каналізаційного господарства	Екстенсивний розвиток сільського господарства, зокрема моноспеціалізація на вирощуванні експортних культур
Відновлення та благоустрій паркових зон, збільшення площ зелених насаджень	Зростання посухи, розвиток процесів опустелювання
Відновлення та розвиток землеробства, переробки та зберігання сільськогосподарської продукції	Відсутність комплексної імплементації усталених і прийнятних в міжнародній практиці стандартів у сфері охорони довкілля

Підсумовуючи висновки SWOT-аналізу, варто зауважити, що Павлівська сільська територіальна громада має виражені як сильні, так і слабкі сторони. Незважаючи на наявність низки об'єктивних загроз (зокрема техногенного характеру від розбудови промисловості та наслідків воєнних дій), можливостей для успішного та екологічно збалансованого розвитку громади значно більше.

Виходячи з вищевикладеного та аналізуючи поточні тенденції стану навколишнього середовища, можна зробити висновок, що реалізація Стратегії та її проєктів створить надійні передумови для переходу до сталого розвитку громади. Заходи Стратегії (зокрема, розбудова систем водопостачання та водовідведення, ліквідація стихійних сміттєзвалищ, перехід комунальних закладів до відновлюваної енергетики) спрямовані на раціоналізацію природокористування, нівелювання існуючих санітарних ризиків, стабілізацію та загальне покращення екологічної ситуації, що в комплексі матиме значний позитивний вплив на стан довкілля.

Реалізація Стратегії дозволить здійснити практичні кроки для системного покращення умов життєдіяльності та здоров'я населення. Це призведе до більш раціонального використання природних ресурсів, поступового забезпечення високого рівня громадської та екологічної безпеки, а також суттєвого зниження ризиків виникнення надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру на території громади.

Під час проведення СЕО визначено рейтинг ключових екологічних проблем, узагальнені результати якого наведені в таблиці 4.2.

Таблиця 4.2. Ключові екологічні проблеми території проєктування, які стосуються ДДП

Основні екологічні проблеми	**Характеристика проблем і ризиків**	**Територіальна прив'язка**	**Реалізація операційних цілей**
Дефіцит водних ресурсів та проблеми водозабезпечення	Зниження рівня підземних вод через кліматичні зміни (посухи). Критична зношеність існуючих водогонів та ризики її вторинного забруднення. Відсутність каналізації.	Вся територія громади (посухи); Територія населених пунктів.	**ОЦ 2.1. Розбудова інфраструктури комунальних послуг:** Будівництво нових водогонів та облаштування системи централізованого водовідведення.
Незадовільний стан дорожньої інфраструктури	Зруйноване або відсутнє тверде (асфальтоване) покриття.	Вулиці та місцеві дороги у селах; Транзитні шляхи.	**ОЦ 2.2. Покращення транспортної інфраструктури:** Капітальний ремонт дорожнього покриття, облаштування зупинок, створення мережі веломаршрутів.
Низька рекреаційна розвиненість	Природний потенціал використовується стихійно або взагалі не використовується..	Прибережні зони річок а також територія навколо ставків.	**ОЦ 1.5. Формування туристичної спроможності громади:** Перехід до організованого екологічного та рибальського туризму, впорядкування рекреаційних зон.
Відсутність впорядкованих рекреаційних зон (парків) у селах	Брак доглянутих громадських просторів та зелених зон у населених пунктах.	Громадські та адміністративні центри сіл.	**ОЦ 2.4. Благоустрій у громаді:** Проведення масштабного озеленення, створення нових та оновлення існуючих паркових зон, площ і скверів.
Неналежне поводження з	Утворення стихійних	Околиці населених пунктів	**ОЦ 2.3. Збереження**

Основні екологічні проблеми	Характеристика проблем і ризиків	Територіальна прив'язка	Реалізація операційних цілей
твердими побутовими відходами	сміттєзвалищ. Відсутня культура роздільного збору відходів.	та деградовані яружно-балкові системи.	**довкілля та природних ресурсів:** Фізична ліквідація стихійних сміттєзвалищ; облаштування майданчиків для роздільного збору ТПВ. Розробка МПУВ.
Інтенсивне сільськогосподарське використання ґрунтів	Критично високий рівень розораності та низька впорядкованість відомостей про земельні ресурси.	Землі сільськогосподарського призначення по всій території громади.	**ОЦ 1.1. Підтримка місцевого бізнесу та інвесторів** та **ОЦ 1.2. Формування нових просторів економічної активності:** Стимулювання екологічно збалансованого агровиробництва; Впровадження геоінформаційної системи управління земельними ресурсами.

Під час проведення СЕО проєкту Стратегії було визначено рейтинг ключових екологічних проблем території Павлівської сільської територіальної громади:

1. Посилення антропогенного та кліматичного тиску на складові навколишнього природного середовища:

- дефіцит водних ресурсів та проблеми водозабезпечення;
- інтенсивне сільськогосподарське використання ґрунтів;
- поводження з відходами;
- зростання техногенного та інфраструктурного навантаження;
- слабкий розвиток рекреаційної інфраструктури.

2. Відсутність організованої постійної в часі системи моніторингу за навколишнім середовищем.

РОЗДІЛ 5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Даний проєкт виконано відповідно до вимог діючих нормативно-правових актів України: ЗКУ, «Про охорону навколишнього середовища», «Про стратегічну екологічну оцінку», «Про оцінку впливу на довкілля», «Про охорону земель», нормативно-правових актів та нормативно-методичних положень.

Відповідно до нормативно-правової бази України було прийнято ряд зобов'язань:

Пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів при здійсненні господарської діяльності (Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»).

Забезпечення загальної доступності матеріалів проєкту та самого звіту СЕО відповідно до вимог ЗУ «Про доступ до публічної інформації» шляхом надання їх за запитом на інформацію, оприлюднення на веб-сайті органу місцевого самоврядування, у тому числі у формі відкритих даних, на єдиному державному веб-порталі відкритих даних, у загальнодоступному місці приміщення органу місцевого самоврядування, що розкриває питання щодо гласності і демократизму при прийнятті рішень, реалізація яких впливає на стан НПС, формування у населення екологічного світогляду.

Забезпечення контролю впливу будь-якої діяльності на навколишнє природне середовище шляхом здійснення планово-регулярного моніторингу наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення згідно Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Угоди Стороною яких є Україна та якими встановлюються зобов'язання та заходи у сфері охорони довкілля та сталого використання природних ресурсів на загальнодержавному рівні:

- Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2030 року (Закон України від 28.02.2019 №2697-VIII);

- Стратегія формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року, схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.05.2024 № 483-р;

- Національна стратегія управління відходами до 2030 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.05.2019 №195);

- Державна стратегія управління лісами України до 2035 року та операційний план її реалізації у 2022-2024 роках (розпорядження Кабінету Міністрів України від 29.12.2012 №1777-р);

- Стратегія зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 №688-р).

Угоди Стороною яких є Україна та якими встановлюються зобов'язання та заходи у сфері охорони довкілля та сталого використання природних ресурсів на міжнародному рівні:

- Директива №2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 жовтня 2003 року про встановлення схеми торгівлі викидами парникових газів у рамках Співавторства та змін і доповнень до Директиви ради 96/61/ЄС із змінами і доповненнями, внесеними Директивою 2004/101/ЄС;

- Директива Ради №1999/31/ЄС від 26 квітня 1999 року «Про захоронення відходів»;

-Директива №2010/75/ЄС «Про промислові викиди»;

-Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Расмарська конвенція, м.Рамсар, Іран, 1971 рік).

Планована діяльність – планована господарська діяльність, що включає будівництво, реконструкцію, технічне переоснащення, розширення, перепрофілювання, ліквідацію (демонтаж) об'єктів, інше втручання в природне середовище; планована діяльність не включає реконструкцію, технічне переоснащення, капітальний ремонт, розширення, перепрофілювання об'єктів, інші втручання в природне середовище, які не справляють значного впливу на довкілля відповідно до критеріїв, затверджених Кабінетом Міністрів України.

Оцінка впливу на довкілля здійснюється з дотриманням вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища, з урахуванням стану довкілля в місці, де планується провадити плановану діяльність, екологічних ризиків і прогнозів, перспектив соціально-економічного розвитку регіону, потужності та видів сукупного впливу (прямого та опосередкованого) на довкілля, у тому числі з урахуванням впливу наявних об'єктів, планованої діяльності та об'єктів, щодо яких отримано рішення про провадження планованої діяльності або розглядається питання про прийняття таких рішень (частина 2 статі 2 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»).

Крім того, під час здійснення СЕО проаналізований взаємозв'язок проєкту ДДП з міжнародними угодами, стороною яких є Україна та якими встановлюються зобов'язання та заходи у сфері охорони довкілля.

Таблиця 5.1. Відповідність рішень ДДП зобов'язанням у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному рівні

Назва документа	Окремі цілі документу	Цілі, заходи та завдання, представлені даного ДДП	Ступінь відповідності
Міжнародний рівень			
Директива № 2003/4/ЄС про доступ громадськості до екологічної інформації та про скасування Директиви № 90/313/ЄС та «Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Орхуська конвенція)» ратифікована Законом України № 832-XIV від 06.07.1999.	- гарантування доступу до інформації щодо навколишнього природного середовища для досягнення якомога ширшого систематичного надання та розповсюдження для громадськості інформації щодо навколишнього природного середовища.	- інформування громадськості щодо процедури участі в процесі прийняття проєктних рішень, що стосуються навколишнього середовища шляхом оприлюднення на офіційному сайті замовника – Павлівської сільської ради.	+
Рамкова директива № 2008/98/ЄС Європейського парламенту та Ради від 19 листопада 2008р. «Про відходи та скасування деяких Директив».	- запровадження роздільного збирання відходів.	- покращення системи поводження з відходами відходів; - розроблення МПУВ.	+
Директива № 2008/50/ЄС	- визначення і встановлення	- заходи зменшення	+

Назва документа	Окремі цілі документу	Цілі, заходи та завдання, представлені даного ДДП	Ступінь відповідності
про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи.	заходів для захисту якості атмосферного повітря з метою уникнення, попередження чи зменшення шкідливих впливів на здоров'я людини та довкілля.	впливу на стан атмосферного повітря; - покращення озеленення населених пунктів.	
«Трансформація нашого світу: Порядок денний сталого розвитку на 2030 рік» Резолюція ООН 70/1 від 25 вересня 2015 р.	- боротьба зі зміною клімату: вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі змінами клімату та його наслідками.	- заходи з адаптації до змін клімату, циркулярної економіки, враховуючи заходи з озеленення публічних просторів.	+
«Конвенція про біологічне різноманіття», що ратифікована законом України № 257/94-ВР від 29.11.94 р.	- збереження біологічного різноманіття та стале використання його компонентів. *Примітка:* *створення національної екомережі України як складової Всеєвропейської загальної екомережі.*	- врахування належності території Павлівської територіальної громади до територій екологічної мережі.	+
«Конвенція про охорону дикої флори та фауни» (Бернська конвенція)	- охорона дикої флори та фауни і їхніх природних середовищ існування, особлива увага приділяється видам, яким загрожує зникнення та вразливим видам, включаючи мігруючі види, яким загрожує зникнення і які є вразливими. *Примітка:* *на виконання Бернської конвенції Україна взяла на себе зобов'язання створити Смарагдову мережу.*	- аналіз належності території громади до територій Смарагдової мережі.	+
«Конвенція про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті», а саме «Протокол про СЕО», ратифікований Законом України № 562-VIII від 01.07.2015 р.	- забезпечення такого стану, коли екологічні питання, зокрема пов'язані зі здоров'ям населення, ретельно враховуються під час розробки планів і програм; - установлення чітких, прозорих та ефективних процедур СЕО; - забезпечення участі громадськості в стратегічній екологічній оцінці, а також урахування за допомогою цих засобів питань занепокоєності стосовно екологічних проблем, у тому числі пов'язаних зі здоров'ям населення, під час заходів і в документах, які розробляються для забезпечення дальшого сталого розвитку.	- на виконання вимог Конвенції здійснюється процедура СЕО ДДП.	+

Назва документа	Окремі цілі документу	Цілі, заходи та завдання, представлені даного ДДП	Ступінь відповідності
Національний рівень			
«Основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки» затверджено Постановою Верховної Ради України від 05.03.1998 № 188/98-ВР.	-знешкодження, утилізація та захоронення промислових та побутових відходів; - запобігання забрудненню морських і внутрішніх вод, зменшення та припинення скиду забруднених стічних вод у водні об'єкти, захист підземних вод від забруднення; - створення системи екологічної освіти, виховання та інформування.	- ліквідація звалищ ТПВ; - благоустрій рекреаційних зон; - модернізація централізованих систем водопостачання та водовідведення; - проведення агітаційно просвітницьких заходів, громадських слухань, публікація матеріалів СЕО.	+
Стратегія зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 688-р) та План заходів з реалізації Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.10.2020 № 1567-р;	- будівництво, відновлення та модернізація зрошувальних та осушувальних систем.	- Аналіз території на предмет необхідності будівництва, відновлення та модернізація зрошувальних та осушувальних систем.	-
Водна стратегія України на період до 2050 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09.12.2022 № 1134.	- Забезпечення рівного доступу до якісної і безпечної питної води; - Поліпшення якісного стану водних об’єктів; - Відновлення та оздоровлення водних екосистем і досягнення стійкого водозабору та водопостачання; - Скорочення зростаючих ризиків нестачі води та надлишку води.	- Екологічний моніторинг і відновлення водойм; - реконструкція та розвиток систем водопостачання та каналізації.	+
Державна стратегія регіонального розвитку на 2021- 2027 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13.08.2024 № 940)	- відновлення балансу екосистем, постраждалих внаслідок збройної агресії Російської Федерації; - відновлення та розвиток інфраструктури, зокрема інфраструктури електронних комунікаційних мереж на принципах прозорості, підзвітності, сталості, інклюзивності, енергоефективності, адаптації до зміни клімату, захищеності та стійкості до безпекових загроз та економічної доцільності; - сприяння економічному розвитку регіонів шляхом залучення інвестицій для	- Забезпечення реалізації Стратегії у даному проєкті досягається за рахунок ефективності використання державних ресурсів у громаді в інтересах людини, сталого розвитку та збереження традиційного характеру історичного середовища збереження навколишнього природного середовища та сталого використання природних ресурсів для нинішнього та майбутніх поколінь; - розвиток інфраструктури	+

Назва документа	Окремі цілі документу	Цілі, заходи та завдання, представлені даного ДДП	Ступінь відповідності
	реалізації інноваційних проєктів та ін.	громадської безпеки та запобігання або зменшення негативного впливу наслідків військової агресії рф; - відновлення та відбудова пошкодженого майна внаслідок військової агресії рф.	
Державна стратегія управління лісами України до 2035 року та операційний план її реалізації у 2022 - 2024 роках (розпорядження Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1777-р).	- ефективне управління лісами; - забезпечення екологічної стійкості; - забезпечення вагомого внеску лісів в розвиток економіки; - рекреація та відкрите суспільство; - дослідження та освіта.	- Аналіз території громади на предмет необхідності проведення заходів із заліснення; - Стратегією розвитку громади не передбачено заходів управління лісами.	-
Національний план дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.03.2016 № 271-р; (Рішення Координаційної ради з питань боротьби з деградацією земель та опустелюванням, створеної згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2017 № 20.)	- досягнення стабільного рівня органічного вуглецю (гумусу) у ґрунтах сільськогосподарських угідь; - відновлення зрошення і поліпшення еколого-меліоративного стану зрошуваних земель; - відновлення та стале використання торфовищ.	- Рекомендації зі моніторингу стану земельних ресурсів, їх відновлення та раціонального використання; - рекомендації із врахування територій водно-болотних угідь при розробленні планувальної документації.	+/-
Національний план управління відходами до 2033 року, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2024 р. № 1353-р.	- впровадження економічних інструментів для удосконалення управління відходами; - вдосконалення інституційної структури сфери управління відходами; - підвищення обізнаності населення щодо управління відходами; - створення ефективної системи збирання та вивезення побутових відходів; - створення інфраструктури для відновлення та видалення побутових, промислових та інших видів відходів та ін.	-Ліквідація несанкціонованих МВВ; - модернізація існуючих контейнерних майданчиків для збору ТПВ; - розширення мережі системи роздільного збору ТПВ; - розроблення МПУВ.	+
Стратегія екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 № 1363-р, та операційний план заходів з	- Формування планів дій з адаптації до зміни клімату у сферах управління водними ресурсами (в рамках плану управління річковим басейном), збереження біорізноманіття, лісового фонду, енергетики,	- Включення підходів, що включають необхідність реалізації заходів із підвищення енергоефективності та раціонального використання природних ресурсів до проєктів	+

Назва документа	Окремі цілі документу	Цілі, заходи та завдання, представлені даного ДДП	Ступінь відповідності
її реалізації у 2025-2027 роках», затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.02.2025 № 96-р.	громадського здоров'я, сільського господарства та ґрунтів, транспорту та інфраструктури, туризму	Стратегії; - Розроблення Програми збереження довкілля та природних ресурсів.	
Стратегія формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року, схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.05.2024 № 483-р.	- Зміцнення правових та організаційних засад державної кліматичної політики; - Пом'якшення зміни клімату та забезпечення соціально справедливого та економічно ефективного переходу до низьковуглецевого розвитку держави; - Адаптація до зміни клімату, підвищення опірності та зниження ризиків, пов'язаних із зміною клімату.	- врахування при розробці звіту СЕО «Рекомендацій щодо включення кліматичних питань до документів державного планування».	+
Національна економічна стратегія, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 179.	- Досягнення кліматичної нейтральності не пізніше 2060 року. - Підвищення енергоефективності, розвиток відновлюваних джерел енергії та розвиток циркулярної економіки. - Забезпечення кращої якості та безпеки навколишнього природного середовища.	- Загальне покращення стану інфраструктури, модернізація наявних споруд; - розвиток системи поводження з відходами.	+
План управління річковим басейном (далі - ПУРБ) Дніпра на 2025-2030 рр., затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.11.2024 № 1077-р.	- Встановлення водоохоронних зон та прибережних захисних смуг водних об'єктів в межах суббасейну Нижнього Дніпра; - Проведення інформаційно-просвітницьких кампаній з підвищення екологічної свідомості населення в межах суббасейну Нижнього Дніпра; - Просторово-часове дослідження наслідків російської збройної агресії на стан суббасейну Нижнього Дніпра; - Збір та використання дощової води; - Збір та використання "сірої" води; - Розробка та впровадження заходів з охорони біорізноманіття у басейні річки Дніпро.	- Врахування необхідності включення заходів із раціонального водокористування до проєктів реконструкції та нового будівництва; - Модернізація систем водопостачання та водовідведення.	+/-
Регіональний рівень			
Стратегія регіонального розвитку Запорізької області до 2027 року, затверджена рішенням Запорізької обласної ради від 12.12.2019 № 134.	- Збереження довкілля та традиційного середовища, забезпечення санітарного благополуччя населення, розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу,	- Стратегія розвитку громади повною мірою враховує та розвиває стратегічні та операційні цілі документа регіонального рівня (з	+

Назва документа	Окремі цілі документу	Цілі, заходи та завдання, представлені даного ДДП	Ступінь відповідності
	моніторингу стану НПС, збереження культурної спадщини та покращення системи поводження з відходами, благоустрою.	врахуванням обмеженого часового та фінансового ресурсу).	
Програма економічного і соціального розвитку Запорізької області на 2026 рік, затверджена розпорядженням голови обласної державної адміністрації, начальника обласної військової адміністрації від 05.02.2026 р. № 106.	- Збереження культурної спадщини та культурних цінностей; сприяння створенню якісного культурного продукту, підтримка локальних культурних ініціатив, реалізації культурних проєктів для підтримки ментального здоров'я населення; - забезпечення захисту довкілля та покращення екологічного балансу.	- Збереження об'єктів культурної спадщини, благоустрій їх території; - організація заходів поводження з відходами, їх роздільний збір; - врахування природоохоронних територій та об'єктів.	+

* (+) повна відповідність, (+/-) часткова відповідність, (-) невідповідність

Нормативно-правові акти та рамкові документи на місцевому рівні перебувають в процесі розробки та коригування.

СЕО до проєкту Оновлення стратегії розвитку Павлівської сільської територіальної громади на 2022 - 2027 роки та План заходів з її реалізації на 2026 - 2027 роки проведена у чіткій відповідності до вимог ЗУ «Про стратегічну екологічну оцінку». Всі супровідні документи прикріплені в додатках.

РОЗДІЛ 6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВКЛЮЧАЮЧИ КУМУЛЯТИВНІ, КОРОТКО, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВІ, ПОСТІЙНІ ТА ТИМЧАСОВІ, ПОЗИТИВНІ ТА НЕГАТИВНІ

Відповідно до «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування» затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296 наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Кумулятивні наслідки — це розвиток негативних процесів через нагромадження в організмах людей, тварин, рослин або в компонентах довкілля шкідливих речовин чи факторів внаслідок тривалої дії. Ймовірність того, що реалізація рішень Стратегії розвитку Павлівської сільської територіальної громади призведе до таких впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний негативний вплив, є незначною. Такі наслідки можуть виникнути лише у випадку, якщо рішення Стратегії будуть реалізовуватися з ухилом виключно на інтенсивний розвиток добувної промисловості, агропереробки та стихійного туризму з ігноруванням екологічних норм. Це могло б призвести до поступової втрати біорізноманіття, забруднення природного середовища промисловим пилом і стоками, виснаження водоносних горизонтів та зниження загальної привабливості громади для проживання.

Синергічні наслідки — це сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії двох або більше факторів їхня дія суттєво переважає дію кожного окремого компонента. Негативні синергічні наслідки від реалізації Стратегії не передбачаються. Натомість очікується позитивний синергічний ефект для здоров'я населення та довкілля від комплексного та одночасного впровадження систем водопостачання, водовідведення та ліквідації стихійних сміттєзвалищ.

Наслідки постійного впливу (коротко-, середньо- та довгострокові): загальне покращення екологічної ситуації в громаді внаслідок того, що Стратегія розвитку Павлівської сільської територіальної громади є головною передумовою для розроблення містобудівної документації та документації із землеустрою на місцевому рівні (зокрема Комплексного плану просторового розвитку території Павлівської сільської територіальної громади). Цей документ остаточно визначить планувальну організацію, функціональне призначення території, основні принципи і напрями формування єдиної дорожньої мережі, інженерно-транспортної інфраструктури, інженерної підготовки і благоустрою, цивільного захисту, охорони земель, формування місцевої екомережі та дотримання санітарно-захисних зон промислових об'єктів.

Детальніше наслідки за окремими компонентами довкілля описані нижче.

Ймовірний вплив на біорізноманіття

Позитивні наслідки:

Короткострокові та тимчасові: Під час проведення робіт із ліквідації стихійних сміттєзвалищ та розчищення територій відбудеться фізичне знищення осередків агресивних інвазивних видів, що зменшить їхній тиск на місцеву аборигенну флору.

Середньо-, довгострокові та постійні: Масштабне озеленення, оновлення та створення нових паркових зон у селах Солоне, Семененкове та Нововасилівка сформує нові стабільні мікробіотопи для гніздування міської орнітофауни та розширить кормову

базу для комах-запилювачів. Будівництво каналізації та припинення скидів неочищених стоків призведе до поступового оздоровлення гідробіоценозів місцевих водойм.

Кумулятивні та синергічні: -.

Негативні наслідки:

Короткострокові та тимчасові: Фактор турботи (шум, вібрація, рух важкої техніки) під час капітального ремонту доріг водогонів змушуватиме птахів та дрібних ссавців тимчасово залишати прилеглі лісосмуги та чагарники.

Середньо-, довгострокові та постійні: Розвиток туризму генеруватиме постійне антропогенне навантаження

Кумулятивні та синергічні:-.

Ймовірний вплив на стан ґрунтів та земельних ресурсів

Позитивні наслідки:

Короткострокові та тимчасові: Звільнення поверхні ґрунтів від накопичених масивів твердих побутових відходів (ТПВ) під час розчищення стихійних звалищ.

Середньо-, довгострокові та постійні: Припинення інфільтрації високотоксичного фільтрату зі звалищ та каналізаційних стоків.

Кумулятивні та синергічні:-.

Негативні наслідки:

Короткострокові та тимчасові: Механічне порушення ґрунтового покриву та локальне ущільнення ґрунтів важкою будівельною технікою в зонах прокладання інженерних мереж та ремонту доріг.

Середньо-, довгострокові та постійні: Масштабне і безповоротне зняття родючого шару ґрунту та зміна цільового призначення сільськогосподарських земель під час розбудови виробничого потенціалу.

Кумулятивні та синергічні: -.

Ймовірний вплив на надра

Позитивні наслідки:

Короткострокові та тимчасові: -.

Середньо-, довгострокові та постійні: Ведення системного геологічного контролю та екологічного моніторингу спільно з інвестором видобутку.

Кумулятивні та синергічні: Інформування про стан довкілля підвищить довіру населення до місцевої влади та видобувного підприємства.

Негативні наслідки:

Короткострокові та тимчасові: -.

Середньо-, довгострокові та постійні: Пряме механічне руйнування геологічної структури, безповоротне вилучення покладів первинних каолінів з надр.

Кумулятивні та синергічні: -.

Ймовірний вплив на клімат

Позитивні наслідки:

Короткострокові та тимчасові: -.

*Середньо-, довгострокові та постійні***:** Скорочення локальних викидів парникових газів завдяки термомодернізації будівель та встановленню сонячних електростанцій (СЕС) на комунальних закладах.

Кумулятивні та синергічні: Синергічний ефект декарбонізації енергетики громади у поєднанні зі створенням нових паркових зон, які формуватимуть локальні зони прохолоди (тінь від дерев), що дозволить адаптувати населені пункти до літніх хвиль спеки та зменшити ефект «островів тепла».

Негативні наслідки:

Короткострокові та тимчасові: Викиди парникових газів від інтенсивної роботи будівельної та дорожньої техніки на етапі реалізації інфраструктурних проєктів.

Середньо-, довгострокові та постійні: -.

Кумулятивні та синергічні: -.

Загальний аналіз впливу рішень Стратегії на клімат показані в таблиці 6.1.

Таблиця 6.1. Аналіз впливу на клімат внаслідок виконання Стратегії

Елемент	***Напрям***	***Варіант***	***Ознаки***
M-	пом'якшення (mitigation)	*зменшення сумарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП*	- покращення стану зелених насаджень; - впровадження заходів підвищення енергоефективності; - організація сортування та вивезення всіх видів відходів; - покращення системи громадського транспорту.
M+		*збільшення сумарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП*	- збільшення кількості автотранспорту; - підвищення промислової активності.
Mt		*одноразові великі викиди ПГ під час проведення ДДП*	- земельні роботи при будівництві підприємств, реконструкціях, заходах з рекультивації порушених територій (звалища); - інші будівельні роботи.
A+	адаптація (adaptation)	*сприяння сумарного адаптаційного потенціалу території КП до зміни клімату внаслідок проведення ДДП*	- рекультивація порушених територій; - створення нових зелених зон і насаджень; - використання знятого родючого шару ґрунту для благоустрою порушених територій; - підвищення енергоефективності.
A-		*зменшення сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП*	

Таким чином, загальна оцінка впливу ДДП на клімат складається із комбінації п'яти елементів: M-, M+, Mt, A+ та A-. Для отримання кількісних значень елементів M+ та M- потрібно розрахувати поточні середньорічні сумарні викиди та поглинання ПГ від території та оцінити середньорічні сумарні викиди та поглинання ПГ після завершення ДДП. Наразі кількісний вплив на клімат оцінюється в тоннах CO_2-еквіваленту.

На наступних стадіях розробки документації є необхідність розрахунку кількісних значень елементів M+ та M-.

Ймовірний вплив на атмосферне повітря

Позитивні наслідки:

Короткострокові та тимчасові: -.

*Середньо-, довгострокові та постійні***:** Повне та надійне усунення джерел викидів діоксинів, бензопірену та метану завдяки фізичній ліквідації стихійних звалищ. Суттєве зниження обсягів вторинного пилоутворення після ремонту доріг.

Кумулятивні та синергічні:-.

Негативні наслідки:

Короткострокові та тимчасові: Інтенсивне пилоутворення, виділення парів бітуму та викиди вихлопних газів будівельних та дорожніх робіт.

Середньо-, довгострокові та постійні: Поява нових специфічних запахів від технологічних ліній відновленої птахофабрики.

Кумулятивні та синергічні:-.

Ймовірний вплив на водні ресурси

Позитивні наслідки:

Короткострокові та тимчасові: -.

*Середньо-, довгострокові та постійні***:** Усунення катастрофічних втрат питної води завдяки реконструкції водогонів. Повна ліквідація інфільтрації бактеріологічно забруднених стоків у підземні водоносні горизонти завдяки будівництву централізованої каналізації. Усунення загрози потрапляння фільтрату від розчищених сміттєзвалищ.

Кумулятивні та синергічні: -.

Негативні наслідки:

*Короткострокові та тимчасові***:** -.

Середньо-, довгострокові та постійні: Збільшення споживання води новими підприємствами агропереробки. Засмічення берегів при неорганізованому туризмі.

Кумулятивні та синергічні: Накопичувальний водний стрес (дефіцит води) для території громади через одночасне зростання технічних потреб агропереробки та видобувної галузі в умовах кліматичних посух.

Ймовірний вплив на ландшафти

Позитивні наслідки:

Короткострокові та тимчасові: -.

Середньо-, довгострокові та постійні: Естетичне впорядкування та просторове структурування сіл (нові парки, якісні дороги, велодоріжки), ліквідація зон візуального спотворення (стихійних звалищ).

*Кумулятивні та синергічні***:** -.

Негативні наслідки:

Короткострокові та тимчасові: -.

Середньо-, довгострокові та постійні: -.

Кумулятивні та синергічні: -.

Ймовірний вплив на природні території

Позитивні наслідки:

Короткострокові та тимчасові: -.

Середньо-, довгострокові та постійні: Розчищення деградованих балок та ярів від сміття (сполучних територій місцевої екомережі).

Кумулятивні та синергічні: -.

Негативні наслідки:

Короткострокові та тимчасові: -.

*Середньо-, довгострокові та постійні***:** Шумове та пилове забруднення може поширюватися на прилеглі до кар'єру степові рефугіуми, знижуючи їх природоохоронну цінність. Зростання туристичного тиску.

Кумулятивні та синергічні: -.

Ймовірний вплив на об’єкти історико-культурної спадщини

Позитивні наслідки:

Короткострокові та тимчасові: -.

Середньо-, довгострокові та постійні: Реставрація існуючих історичних пам'яток та меморіалів, включення їх до нових туристичних маршрутів.

*Кумулятивні та синергічні***:** Синергічний ефект фізичного збереження історичної пам'яті з одночасною генерацією туристичних доходів для громади.

Негативні наслідки:

Короткострокові та тимчасові: -.

Середньо-, довгострокові та постійні: -.

Кумулятивні та синергічні: -.

Ймовірний вплив на соціальне середовище та здоров'я населення

Позитивні наслідки:

Короткострокові та тимчасові: Швидке зниження рівня стресу та почуття небезпеки одразу після впровадження систем відеоспостереження, оповіщення та відкриття нових укриттів.

*Середньо-, довгострокові та постійні***:** Радикальне скорочення шлунково-кишкових та інфекційних захворювань завдяки доступу до якісної питної води та каналізації. Зниження респіраторних хвороб завдяки чистому повітрю без диму зі звалищ. Суттєве зменшення травматизму та ДТП завдяки покращенню стану доріг.

Кумулятивні та синергічні: Потужний позитивний синергічний ефект зростання загальної якості, безпеки та тривалості життя.

Негативні наслідки:

Короткострокові та тимчасові: Тимчасовий акустичний дискомфорт, пил та ускладнення пересування для мешканців поблизу зон активного будівництва.

Середньо-, довгострокові та постійні: Виникнення прямих професійних ризиків (шум, вібрація, робочий пил) для працівників нових видобувних та переробних підприємств. Ризик погіршення здоров'я та сну мешканців прилеглих садиб у разі недотримання підприємствами нормативних санітарно-захисних зон (СЗЗ).

Кумулятивні та синергічні: -.

Ймовірний вплив на матеріальні активи

Позитивні наслідки:

Короткострокові та тимчасові: -.

Середньо-, довгострокові та постійні: Масштабна капіталізація інфраструктури в наслідок будівництва, ремонтів та реконструкцій.

Кумулятивні та синергічні: Синергічне зростання інвестиційної привабливості громади, вартості нерухомості та суттєве розширення бази оподаткування місцевого бюджету.

Негативні наслідки:

Короткострокові та тимчасові: -.

Середньо-, довгострокові та постійні: -.

Кумулятивні та синергічні: -.

Таблиця 6.2. Оцінка ймовірних наслідків від реалізації планованої діяльності на довкілля відповідно до контрольного переліку

Чи може реалізація ДДП спричинити:		***Негативний вплив***			***Пом'якшення існуючої ситуації***
		Так	***Ймовірно***	***Ні***	
Атмосферне повітря					
1	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?		●		
2	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?		●		
3	Погіршення якості атмосферного повітря?			●	
4	Появу джерел неприємних запахів?	●			
5	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?		●		
Водні ресурси					
6	Зміни напряму або швидкості потоків підземних вод?			●	
7	Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)?		●		
8	Забруднення підземних водоносних горизонтів?			●	+
Відходи					
9	Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів?			●	+
10	Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки?		●		
11	Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки?		●		
12	Утворення або накопичення радіоактивних відходів ?			●	
Земельні ресурси					
13	Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару?	●			-
14	Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів?			●	+

	Чи може реалізація ДДП спричинити:	***Негативний вплив***			***Пом'якшення існуючої ситуації***
		Так	***Ймовірно***	***Ні***	
	Біорізноманіття та рекреаційні зони				
15	Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)?			●	
16	Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві?			●	
17	Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини?	●			+
18	Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично неприйнятних місць, руйнування пам'ятників природи тощо)?			●	
	Населення та інфраструктура				
19	Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему. Зміни в структурі транспортних потоків?		●		
20	Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги?	●			
21	Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей?			●	
	Екологічне управління та моніторинг				
22	Погіршення екологічного моніторингу?			●	+
23	Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва?		●		
	Інше				
24	Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів?		●		
25	Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу?			●	
26	Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії?		●		
27	Суттєве порушення якості природного середовища?			●	
28	Поява можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому ?		●		
29	Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей?			●	

РОЗДІЛ 7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ПРОЄКТУ СТРАТЕГІЇ

Ґрунтуючись на результатах аналізу ймовірних впливів, в таблиці 7.1. наведені заходи, які пропонується вживати для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання ДДП.

Таблиця 7.1. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання ДДП

Складові довкілля, в тому числі здоров'я населення	Заходи, які передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання ДДП
Біорізноманіття, флора та фауна	- максимальне збереження та розширення площі земельних ділянок з рослинним покривом. - збереження природної просторової, видової, популяційної та ценотичної різноманітності об'єктів рослинного світу, видового багатства тваринного світу: дотримання «сезону тиші» з 1 квітня до 15 червня під час проведення масштабних будівельних робіт, а також системне знищення агресивних інвазивних видів під час ліквідації стихійних сміттєзвалищ. - врахування в подальшому плануванні меж та режимів природоохоронних територій. - пересадження та порятунок червонокнижних видів: у випадку виявлення рідкісних рослин, що перебувають під загрозою зникнення, перед початком земляних робіт забезпечити пересадження таких рослин на ділянки з однотипними умовами місцезростання.
Атмосферне повітря	- проведення реконструкції, модернізації обладнання комунальних систем та об'єктів шляхом впровадження новітніх енергоефективних технологій; - максимальне збереження площі земельних ділянок з рослинним покривом для зниження ступеню пилового забруднення; - зменшення та відвернення забруднення атмосферного повітря викидами транспортних та інших пересувних засобів шляхом удосконалення організації руху автотранспорту на території громади, поліпшення стану утримання транспортних шляхів і вуличного покриття; - збільшення та покращення стану озеленення; -дотримання нормативів екологічної безпеки атмосферного повітря.
Клімат	- збереження існуючих зелених насаджень, збільшення площі озеленених територій; - впровадження наземних заходів для пом'якшення зміни клімату: залісення та залуження яружно-балкових систем та відновлення полезахисних смуг; - скорочення потужності систем енергозабезпечення, а відповідно опосередковано зменшення викидів ПГ: при реконструкціях - впровадження енергозберігаючих технологій; використання енергозберігаючих матеріалів, світильників та ламп; - розроблення енергетичних сертифікатів для будівель, які враховуватимуться при проведенні капітальних ремонтів, оптимізації схеми теплопостачання, проведенні інформаційно-роз'яснювальної роботи тощо; - введення в практику так званих «зелених закупівель», коли при проведенні будь-яких закупівель із бюджету громади, бюджетів комунальних підприємств, бюджетних організацій перевага буде віддаватися разом з іншими критеріями тим організаціям/продукції/обладнанню, які сприятимуть зменшенню викидів CO2; - дотримання вимог щодо енергоефективності при новому будівництві та під час проведення реконструкцій громадських та житлових будівель; - запровадження новітніх методів ведення сільського господарства.
Водні ресурси	- регулювання поверхневого стоку; - забезпечення раціонального використання вод (економія води, заборона використання питної води для промислових цілей); - збереження водного балансу, відновлення, підтримка в належному стані джерел питної води; - модернізація та розширення систем водопостачання та водовідведення; - здійснення спеціального водокористування лише за наявності відповідного

Складові довкілля, в тому числі здоров'я населення	Заходи, які передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання ДДП
	дозволу; - нагляд та контроль за дотриманням водоохоронного режиму в зонах санітарної охорони джерел водопостачання, розробка спеціалізованих проєктів; - здійснення контролю за якістю і кількістю скинутих у водні об’єкти зворотних вод і забруднюючих речовин; - дотримання водоохоронних зон та прибережних захисних смуг у їх складі, для створення сприятливого режиму водних об'єктів, попередження їх забруднення, засмічення і вичерпання, знищення навколоводних рослин і тварин, а також зменшення коливань стоку вздовж річок(ст.87 ВКУ, ст. 60-61 ЗКУ); - благоустрій водних об’єктів та їх прибережних територій; - впровадження контролю за рекреаційним навантаженням на водні об’єкти; - запровадження постійного моніторингу стану водних ресурсів громади; - впровадження практик використання дощової та «сірої води».
Земельні ресурси та ґрунти	- своєчасний ремонт та реконструкція дорожнього покриття; - максимальне збереження площі земельних ділянок із ґрунтовим покривом; - застосування ґрунтозберігаючих технологій, зменшення хімічного тиску на земельні ресурси (використання агротехнічних методів боротьби з шкідниками та бур’янами, біометодів та органічних добрив, заборона небезпечних хімічних засобів); - обов’язкове проведення рекультивації порушених територій; - комплексний благоустрій території всіх населених пунктів громади; - запровадження, розвиток та вдосконалення новітніх методів ведення сільського господарства.
Надра	-раціональне та комплексне використання надр: здійснення видобутку корисних копалин виключно в межах затвердженого спеціального дозволу на користування надрами та згідно з погодженим проєктом розробки. - мінімізація втрат корисних копалин: забезпечення максимально повного вилучення запасів каоліну з надр та впровадження сучасних маловідходних технологій на виробництві. - постійний геолого-маркшейдерський моніторинг: обов'язкове запровадження інструментального контролю за станом бортів кар'єру, траншей та відвалів розкривних порід для своєчасного виявлення та попередження розвитку небезпечних екзогенних геологічних процесів. - захист гідрогеологічного середовища (підземних вод): жорсткий контроль за процесом кар'єрного водовідливу під час поглиблення гірничих виробок. - запобігання забрудненню глибинних шарів надр: належне облаштування майданчиків для обслуговування важкої кар'єрної техніки (з бетонованим покриттям та масловловлювачами) для унеможливлення інфільтрації паливно-мастильних матеріалів у геологічне середовище. - гірничотехнічна рекультивація: гарантоване забезпечення інвестором фінансових та технічних ресурсів для проведення обов'язкової гірничотехнічної рекультивації (відпрацьованих ділянок кар'єру після завершення видобутку з метою повернення земель у безпечний стан.
Відходи	- впровадження роздільного збирання ресурсоцінних відходів. Зменшення негативного впливу відходів на довкілля шляхом зменшення кількості відходів, що підлягають захороненню; - укладення договорів з спеціалізованими підприємствами, що мають ліцензію на провадження господарської діяльності у сфері управління відходами та мають відповідне матеріально-технічне забезпечення для здійснення операцій у відповідній сфері; - ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ; - управління будівельними відходами: обов'язкове сортування відходів, що утворяться під час масштабних будівельних проєктів. Повторне використання безпечних залишків (для підсипки ґрунтових доріг другорядного значення або технічної рекультивації; - розробка МПУВ.
Ландшафти	- повна ліквідація візуального забруднення із подальшим вирівнюванням рельєфу та проведенням біологічної рекультивації (залуження та залісення). - відновлення існуючих та висадки нових полезахисних лісосмуг. - комплексний благоустрій та просторове структурування населених пунктів.

Складові довкілля, в тому числі здоров'я населення	Заходи, які передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання ДДП
	- суворе дотримання режимів використання територій ПЗС; - обережне інтегрування інфраструктурних об'єктів у середовище:після завершення земляних робіт обов'язково відновлювати порушений благоустрій (газони, тротуари).
Природні території	- стимулювання створення об’єктів ПЗФ; - формування місцевої екомережі громади; - погодження із органами державної влади та балансоутримувачами проведення благоустрою на природоохоронних територіях; - проведення консультацій із громадськістю при облаштуванні відпочинкових та туристичних зон на територіях екологічної мережі.
Об'єкти культурної спадщини	- розроблення науково-проєктної (науково-дослідна) документації з визначення: меж і режимів використання території пам’ятки, меж і режимів використання зон охорони, відповідно до ст. 14^1, 32 та 33^4 Закону України «Про охорону культурної спадщини»; - археологічний нагляд та превентивні заходи при земляних роботах; - оформлення охоронних договорів на всі об'єкти культурної спадщини місцевого значення; - суворе дотримання вимог ст. 36 Закону України «Про охорону культурної спадщини» - у разі випадкового виявлення під час будівельних чи дорожніх робіт об'єктів або предметів, що можуть мати історичну чи археологічну цінність, будь-які роботи повинні бути негайно призупинені для проведення фахової археологічної розвідки.
Матеріальні активи	- запровадження суворого габаритно-вагового контролю для вантажівок. Обов'язкова маршрутизація руху великовагового транспорту виключно об'їзними шляхами. - обов'язкове попереднє погодження схем виконання робіт із балансоутримувачами наявних комунікацій. У місцях перетину мереж земляні роботи мають виконуватися з максимальною обережністю (вручну або за спеціальною технологією) для недопущення аварій та знеструмлення сіл. - впровадження заходів із комплексної термомодернізації комунальних будівель та встановлення дахових сонячних електростанцій (СЕС.
Соціальне середовище та здоров'я населення	- інформування населення, всіх заінтересованих організацій щодо меж прибережних захисних смуг, а також водоохоронного режиму, який діє на цих територіях; - проведення консультацій із громадськістю при реалізації проєктів, котрі стосуються довкіллєвих питань; - інформування щодо озеленення і заощадження всіх видів енергоресурсів; - проведення агітаційної роботи серед населення щодо свідомого поводження з відходами, їх сортування та роздільного збору; - створення рекреаційних зон, зон короткочасного відпочинку для населення; - покращення доступності до питної води; - розвиток спортивної інфраструктури; - створення альтернативних транспортних маршрутів (велодоріжок) та покращення транспортного обслуговування жителів.

РОЗДІЛ 8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЬ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ)

Альтернативні варіанти розвитку, що розглядаються при СЕО наведені в таблиці 8.1.

Нульову альтернативу (незатвердження ДДП) розглянуто в розділі 2 Звіту (прогнозні зміни, якщо ДДП не буде затверджено).

Таблиця 8.1. Альтернативи, що розглядалися, та обґрунтування обраної альтернативи

№	Альтернатива	Ключові складові альтернативи	Ключові переваги та недоліки
1.	Альтернатива 1 (Сценарій 1) – розвиток громади за умови відсутності зовнішніх джерел підтримки та покращення демографічної ситуації	Повернення молодих сімей та кваліфікованих кадрів. Відсутність зовнішньої фінансової підтримки. Опора виключно на власні ресурси, самоорганізацію домогосподарств та локальний бізнес. Збереження сільськогосподарської спеціалізації без інновацій.	**Переваги:** - демографічна стабілізація та збереження соціальної структури громади; - посилення горизонтальної взаємодії та самоорганізації мешканців; - наявність робочої сили для підтримки базових галузей (агро). **Недоліки:** - неможливість модернізації зношеної інфраструктури (втрати води до 60%, аварії на мережах); - збільшення антропогенного навантаження (зростання населення генерує більше відходів та споживання води при відсутності сучасної інфраструктури переробки/очищення); - погіршення стану довкілля через виснажливе землеробство без інвестицій у меліорацію; - невиконання стратегічних цілей інноваційного розвитку.
2.	Альтернатива 2 (Сценарій 2) – розвиток громади за умови підвищення фінансово-економічної спроможності та покращення демографічної ситуації	Залучення зовнішніх ресурсів (грантів, інвестицій). Повернення населення та зростання народжуваності. Модернізація інфраструктури, економіки (агропереробка) та соціальної сфери. Впровадження енергоефективності та екологічного моніторингу.	**Переваги:** - відповідність стратегічним документам усіх рівнів; - вирішення ключових екологічних проблем (сучасне управління відходами, нові водогони, СЕС, збереження лісосмуг); - створення нових робочих місць, зростання інвестиційної привабливості; - підвищення якості та комфорту життя (безбар'єрність, якісна медицина, освіта); - досягнення цілей сталого розвитку та рух до циркулярної економіки. **Недоліки:** - порушення існуючої соціальної/економічної діяльності та дискомфорт під час масштабного будівництва; - ризики збільшення промислового навантаження на довкілля від нових підприємств (потребує жорсткого контролю).
3	Альтернатива 3 (Сценарій 3) – розвиток громади за умови відсутності зовнішніх джерел підтримки та погіршення	Продовження відтоку населення (ВПО, трудова міграція). Дефіцит державного та місцевого фінансування. Деградація економіки, занепад соціальної	**Переваги:** - зменшення антропогенного тиску на природу через скорочення економічної активності та відтік населення (умови для стихійного самовідновлення природних територій). **Недоліки:** - повна деградація систем життєзабезпечення (критичний дефіцит питної води через аварійні

№	Альтернатива	Ключові складові альтернативи	Ключові переваги та недоліки
	демографічної ситуації	інфраструктури. Руйнування комунальних мереж.	мережі); - зростання обсягів стихійних сміттєзвалищ через брак коштів на вивезення та сортування; - зниження родючості ґрунтів через примітивні методи обробітку та зміну клімату; - різке падіння якості життя, зростання соціальної напруги та недовіри до влади.
4	Альтернатива 4 (Сценарій 4) – розвиток громади за умови погіршення демографічної ситуації та підвищення фінансово-економічної спроможності	Масштабне відновлення інфраструктури за рахунок зовнішніх (донорських/державних) коштів. Створення нових підприємств та екоінфраструктури. Повільне повернення населення, дефіцит кваліфікованих кадрів.	**Переваги:** - успішна модернізація комунальної інфраструктури (будівництво водогонів, доріг, енергоефективного житла); - впровадження сучасних технологій поводження з відходами та відновлюваної енергетики; - оздоровлення довкілля (ліквідація звалищ, відновлення лісосмуг). **Недоліки:** - гострий кадровий дефіцит (брак спеціалістів для обслуговування нових очисних споруд, медичних закладів, сміттєсортувальних ліній); - дисбаланс розвитку (сучасна інфраструктура при депопуляції не використовується на повну потужність); - ризик перетворення громади на суто виробничий/аграрний майданчик без повноцінного соціального життя.

Рекомендується дотримуватися шляху альтернативи 2, оскільки в поєднанні стратегічних та операційних цілей Стратегії розвитку громади та екологічних заходів, вона сприятиме зменшенню впливу на довкілля та здоров'я населення, та передбачає найефективнішу реалізацію національних, регіональних і місцевих інтересів/політик.

Альтернатива 1 (Сценарій 1) – розвиток громади за умови відсутності зовнішніх джерел підтримки та покращення демографічної ситуації

Сценарій базується на припущенні, що антропогенний тиск на довкілля стрімко зростатиме через повернення населення, однак відсутність фінансових ресурсів унеможливить розбудову природоохоронної інфраструктури. Природа громади експлуатуватиметься на межі виснаження.

Базові припущення екологічного сценарію — національний рівень:

Державні екологічні програми (щодо управління відходами, захисту вод та залісення) фактично заморожені;

Відсутність доступу до міжнародних зелених фінансів та грантів на еко-модернізацію;

Послаблення державного екологічного контролю через фокус на базовому виживанні економіки;

Зміна клімату посилюється: зростає посушливість степової зони, частішають екстремальні погодні явища.

Базові припущення екологічного сценарію — місцевий рівень:

Зростання населення генерує пропорційне збільшення обсягів твердих побутових відходів (ТПВ) та стічних вод;

Громада не має коштів на реконструкцію аварійних водогонів та будівництво очисних споруд;

Місцевий бізнес та домогосподарства економлять на екологічних заходах, повертаючись до виснажливого та інтенсивного використання ґрунтів і надр.

Результат сценарію:

- Критичне виснаження вод: втрати питної води в мережах продовжать зростати, що призведе до колапсу комунальної сфери та відтоку населення;

- Сміттєвий колапс: стрімке розростання існуючих стихійних сміттєзвалищ у балках, отруєння ґрунтів токсичним фільтратом та часті пожежі на звалищах;

- Бактеріологічне та хімічне забруднення ґрунтових вод через відсутність централізованої каналізації

- Деградація ландшафтів: знищення полезахисних лісосмуг та посилення вітрової ерозії ґрунтів.

Альтернатива 2 (Сценарій 2) – розвиток громади за умови підвищення фінансово-економічної спроможності та покращення демографічної ситуації — ЦІЛЬОВИЙ

Сценарій базується на припущенні, що зростання антропогенного навантаження від населення та нової промисловості повністю компенсується масштабними інвестиціями в сучасну екологічну інфраструктуру, циркулярну економіку та збереження біорізноманіття.

Базові припущення екологічного сценарію — національний рівень:

Стабільне фінансування державних і міжнародних програм з еко-модернізації, енергоефективності та відновлення довкілля;

Жорстке впровадження європейських екологічних стандартів (Директиви ЄС щодо якості води, управління відходами, промислових викидів);

Державна підтримка переходу аграрного сектору на кліматично-орієнтоване (ґрунтозахисне) землеробство.

Базові припущення екологічного сценарію — місцевий рівень:

Громада залучає значні ресурси для капітальної перебудови комунальної інфраструктури;

Розвиток екоіндустріального парку та агропереробки супроводжується обов'язковим встановленням біофільтрів та очисних споруд;

Впровадження системи роздільного збору та переробки відходів.

Результат сценарію:

- Оздоровлення водного басейну: ліквідація втрат у водогонах, запуск сучасних очисних споруд, припинення забруднення підземних вод;

- Очищення ландшафтів: повна фізична ліквідація всіх стихійних сміттєзвалищ із подальшою біологічною рекультивацією територій;

- Кліматична стійкість: встановлення СЕС на комунальних закладах, відновлення лісосмуг та створення нових паркових зон, що пом'якшує наслідки змін клімату;

- Збереження біорізноманіття: створення нових територій ПЗФ для компенсації втрачених степових ділянок.

Альтернатива 3 (Сценарій 3) – розвиток громади за умови відсутності зовнішніх джерел підтримки та погіршення демографічної ситуації

Сценарій базується на припущенні, що прямий антропогенний тиск на природу знижується через відтік людей та зупинку економіки, проте через брак коштів комунальна інфраструктура повністю руйнується, генеруючи перманентні локальні техногенно-екологічні аварії.

Базові припущення екологічного сценарію — національний рівень:

Відсутність фінансування екологічних програм та моніторингу довкілля;

Деградація національної системи управління відходами та водними ресурсами;

Зміна клімату діє на фоні повної неготовності регіонів до адаптації.

Базові припущення екологічного сценарію — місцевий рівень:

Відтік населення залишає інфраструктуру без належного обслуговування;

Водопровідні мережі працюють в аварійному режимі з постійними проривами;

Економіка звужується до примітивного, виснажливого використання ріллі без дотримання сівозмін;

Покинуті житлові та господарські території поступово дичавіють.

Результат сценарію:

- Техногенне забруднення: постійні витоки води та розливи нечистот через руйнацію зношених труб;

- Консервація відходів: старі стихійні сміттєзвалища не ліквідовуються і продовжують фоново отруювати довкілля важкими металами та пластиком;

- Агрогенна деградація: зниження родючості ґрунтів, падіння рівня гумусу через хижацьке землеробство в умовах посухи;

- Стихійна ренатуралізація: покинуті садиби, деградовані пасовища та пустирі поступово заростають дикою рослинністю, розширюючи ареали проживання для дикої фауни.

Альтернатива 4 (Сценарій 4) – розвиток громади за умови погіршення демографічної ситуації та підвищення фінансово-економічної спроможності

Сценарій базується на припущенні, що за зовнішні кошти будується інфраструктура, однак через відтік населення громада перетворюється на індустріально-аграрний майданчик. Гостро бракує кадрів для обслуговування збудованих об'єктів.

Базові припущення екологічного сценарію — національний рівень:

Наявність потужного цільового фінансування на повоєнне зелене відновлення;

Автоматизація та цифровізація екологічного моніторингу на рівні держави;

Пріоритет надається великим інфраструктурним проєктам.

Базові припущення екологічного сценарію — місцевий рівень:

Будівництво нових водогонів та очисних споруд за рахунок донорів;

Розвиток обробки каоліну та формування індустріального парку з використанням високотехнологічного, автоматизованого обладнання;

Гострий дефіцит кваліфікованих спеціалістів на місцях;

Низький рівень побутового екологічного навантаження.

Результат сценарію:

- Природні пейзажі замінюються аграрними масивами, кар'єрними виїмками та комплексами сонячних електростанцій;

- Екологічна безпека промисловості: потужний техногенний вплив успішно нівелюється сучасними системами фільтрації та замкненими циклами;

- Низька чисельність населення мінімізує фактор рекреаційного навантаження.

Опис здійснення СЕО та дослідження, які було проведено:

Проведення СЕО ДДП здійснюється у відповідності до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» з використанням Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування (Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України № 296 від 10.08.2018 р.).

Відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», Заяву про визначення обсягу СЕО було внесено 12.03.2026 року до Єдиного реєстру СЕО для проведення консультацій з органами виконавчої влади, котрі реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та охорони здоров'я населення. Реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі № 12-03-20310-26.

З метою одержання та врахування пропозицій і зауважень громадськості Заяву про визначення обсягу СЕО було оприлюднено 12.03.2026 року на офіційному веб-сайті Павлівської сільської ради та в її соціальних мережах.

Повідомлення про оприлюднення Заяви про визначення обсягу СЕО було розміщено у трьох публічних місцях (інформаційні стенди в місцях масового перебування населення, старостатах) в межах громади від 12.03.2026 року.

Методи і критерії, що використовувалися під час СЕО:

В рамках здійснення СЕО неможливо проаналізувати та дослідити всю інформацію, яка стосується проєкту, що на практиці і не є доцільним, тому частину важливих досліджень буде перенесено на більш низькі рівні планування, в тому числі на рівень реалізації конкретної планової діяльності, відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

Для здійснення СЕО даного ДДП були використані дослідження, що включали в себе ряд оцінок:

- аналіз контексту планування;
- аналіз поточного стану довкілля і тенденцій його зміни;
- цільовий аналіз та аналіз наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;
- оцінку альтернативних сценаріїв;
- рекомендації щодо пом'якшення впливу на довкілля, у тому числі здоров'я населення, та заходи із запобігання несприятливого впливу.

При цьому були використані такі методи:

- метод, заснований на оцінці впливу (характеристика поточного стану довкілля на території громади);
- метод стратегічного аналізу (цільовий аналіз, SWOT-аналіз);
- картографічний та геоінформаційний методи;
- індикативний метод (використання індикаторів для ведення екологічного моніторингу).

Методичні дослідження уточнювали підходи, що були передбачені під час здійснення СЕО:

- збір та аналіз інформації про поточний стан компонентів навколишнього природного середовища, зазначених у Регіональній доповіді про стан навколишнього природного середовища, Екологічному паспорті області, Екологічних бюлетенях, даних Головного управління статистики, Схемі формування районної екомережі тощо; проведення аналізу слабких та сильних сторін ДДП з точки зору екологічної ситуації;

- оцінка наслідків реалізації ДДП для виявлення будь-яких потенційно можливих змін довкілля, у тому числі здоров'я населення, пов'язаних з реалізацією ДДП;

- збір та аналіз інформації, яка включена в інші акти законодавства, які мають відношення до даного ДДП;

- цільовий аналіз, при якому формується перелік цілей з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, і здійснюється подальший аналіз ДДП на відповідність цим цілям;

- проведення аналізу слабких та сильних сторін проєкту з точки зору екологічної ситуації, SWOT-аналізу;

- оцінка альтернативних сценаріїв, вибраних для СЕО;

- врахування пропозицій та зауважень у ході розробки СЕО, що були надані органами виконавчої влади, котрі реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та охорони здоров'я населення;

- проведення консультацій з громадськістю – громадських обговорень для більш чіткого та конкретного виявлення поточних екологічних проблемних питань та, водночас, попередження можливих негативних впливів реалізації Стратегії.

Ускладнення при проходженні процедури СЕО:

- відсутність актуальних даних характеристики сучасного стану складових навколишнього природного середовища, біорізноманіття, інвентаризації природних ресурсів тощо;

- низький рівень організації моніторингу, відсутність досвіду і практики організації ефективного і комплексного моніторингу стану довкілля на рівні регіону та системи реагування на його результати;

- -відсутність офіційних статистичних даних окремо по громаді. Таким чином, висновки отримані в результаті аналізу статистичних даних мають певний відсоток похибки;

- низька зацікавленість населення в долученні до процедури СЕО;

- воєнні ризики;

- дія режиму воєнного стану, що обмежує доступ до публічної інформації, ускладнює проведення натурних обстежень та публікацію матеріалів.

РОЗДІЛ 9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Моніторинг наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення та визначення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання ДДП здійснюються відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1272 «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення».

У цьому Порядку термін «замовник документа державного планування» означає орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування, який є відповідальним за розроблення ДДП та здійснює загальне керівництво і контроль за їх виконанням – Павлівська сільська рада Запорізької області.

Зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу:

- замовник визначає групу експертів, що відповідальні за здійснення моніторингу (моніторингову групу), їх склад та порядок роботи;

- моніторингова група формує базовий перелік моніторингових показників із вказанням значень, котрі приймаються як базові.

Строк виконання: один раз на рік після затвердження ДДП.

- моніторингова група співставляє нормативні або базові значення параметрів моніторингу до фактичних значень під час здійснення моніторингу та формує відповідний Звіт;

- замовник оприлюднює результати моніторингу на власному офіційному веб-сайті.

Строк виконання: щороку після затвердження ДДП.

Кількісні та якісні показники, критерії та методи, періодичність моніторингу наведено в таблиці 9.1. Для певних параметрів моніторингу, на момент розроблення Звіту про СЕО та затвердження ДДП, відсутні дані щодо фактичних значень показників. Перед проведенням моніторингу доцільно проводити інвентаризацію майна та активів. Для таких параметрів доцільно приймати значення першого року моніторингу як вихідні, приймати їх як базові для порівняльного аналізу.

Методи визначення параметрів моніторингу, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати:

- для визначення показників утворення відходів (загальний обсяг, охоплення населення послугами із збирання та перевезення побутових відходів) передбачено проводити облік відповідно до Договору про надання послуг з поводження з побутовими відходами;

- обсяг централізованого водопостачання та водовідведення передбачено визначати обліковим методом, шляхом аналізу обліку (форми обліку) та звітності (форма 2ТП водгосп) суб'єкту господарювання, що здійснює скиди каналізаційних вод у водний об'єкт;

- обсяг (протяжність прокладання) робіт із реконструкції та модернізації будівель, доріг та мереж приймати згідно актів виконаних робіт;

- факт наявності документа доцільно визначати за рішенням про його прийняття, реквізити рішення додавати в Звіт за результатами моніторингу.

Таблиця 9.1. Моніторинг наслідків виконання ДДП «Оновлення стратегії розвитку Павлівської сільської територіальної громади на 2022 - 2027 роки та План заходів з її реалізації на 2026 - 2027 роки»

Об'єкт моніторингу	Параметри моніторингу	Періодичність моніторингу	Індикатори результативності	Значення фактичних параметрів моніторингу на момент затвердження ДДП	Значення цільових параметрів моніторингу на розрахунковий період
Тверді побутові відходи	Розроблення МПУВ	1 раз на рік протягом строку дії ДДП	Наявність документа	Відсутній	Документ затверджено
	Майданчики для збору ТПВ		Збільшення кількості майданчиків для збору ТПВ в селах громади	Згідно результатів інвентаризації.	-
Централізоване водопостачання	Частка будинків, підключених до централізованого господарсько-питного водопостачання		Приведення частки будинків до понад 80%	Відомості відсутні.	80%
	Втрати води в мережах		Зниження втрат води у мережах	60%	До 20%
Централізоване водовідведення	Частка будинків, підключених до централізованого господарсько-питного водовідведення		Приведення частки будинків до понад 80%	Відомості відсутні.	80%
	Протяжність реконструйованих/ новозбудованих каналізаційних мереж		Реконструкція системи водовідведення в с. Солоне	Згідно результатів інвентаризації.	-
Транспортна інфраструктура	Розробка програми фінансування ремонту місцевих доріг		Наявність документа	Відсутній	Документ затверджено
Управління земельними ресурсами	Розробка Комплексного плану просторового розвитку територіальної громади		Наявність документа	Відсутній	Документ затверджено

Таблиця 9.2. Кількісні та якісні показники для запобігання, зменшення та пом’якшення негативних наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров’я населення

Об’єкт моніторингу	Критерій моніторингу	Метод контролю	Періодичність вимірювань	Індикатор результативності/ Результат моніторингу
Атмосферне повітря				
Якість повітря	«Про затвердження гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць» (Наказ Міністерства охорони здоров’я від 14.01.2020 № 52).	Контрольні вимірювання/ Аналіз даних державного моніторингу довкілля	6 міс.	Систематичний моніторинг якості повітря населеного пункту, дотримання встановлених гігієнічними нормами рівнів забруднення атмосферного повітря.
Акустичний вплив	Наказ МОЗ від 22.02.2019 № 463 «Про затвердження санітарних норм допустимих рівнів шуму в приміщеннях житлових і громадських будинків і на території житлової забудови».	Контрольні вимірювання/ Аналіз даних державного моніторингу довкілля	6 міс.	Приведення рівнів шуму на території житлової та громадської забудови
Поверхневі та підземні води				
Якість питної води	ДСанПіН 2.2.4-171-10 (Затверджено Наказом Міністерства охорони здоров'я України 12.05.2010 № 400).	Контрольні вимірювання/ Аналіз даних державного моніторингу довкілля	6 міс.	Забезпечення населення громади якісним водопостачанням що буде відповідати вимогам санітарних норм.
Рівень підземних вод	Недопущення критичного виснаження водоносних горизонтів	Аналіз даних моніторингу діяльності видобувного підприємства	1 рік.	Контроль за впливом кар'єрного водовідливу на рівень води в колодязях та свердловинах населення.
Ґрунтове середовище				
Наявність сміттєзвалищ, що не відповідають сучасним нормам	Площі зайняті сміттєзвалищами	Моніторинг реалізації містобудівної документації	1 міс.	Ліквідація сміттєзвалищ, що не відповідають сучасним санітарним нормам в межах громади.
Біорізноманіття				
Зелені насадження	Правила утримання зелених насаджень у населених пунктах України (10.04.2006 № 105).	Візуальні спостереження	6 міс.	Покращення стану зелених насаджень в межах населених пунктів.
Наявність біологічних інвазій	Облік видів-інтродуцентів та ділянок вражених інвазіями	Візуальні спостереження,	1 рік	Формування довідки про поширення видів-інтродуцентів в межах населеного пункту.

Об’єкт моніторингу	Критерій моніторингу	Метод контролю	Періодичність вимірювань	Індикатор результативності/ Результат моніторингу
		облік		
Поводження з відходами				
Збір ресурсоцінних елементів відходів	Кількість та якість зібраної вторсировини	Статистичний аналіз	1 рік	Кількість відсортованих відходів по видам (скло, пластик) кг/тонн на рік.
Утворення відходів(загальний обсяг, кількість кг/рік)	Утворення ТПВ на рік на жителя			Обсяг зібраних відходів (норма - менше 0,35 т на 1-го жителя за рік (ДБН Б.2.2-12:2019,табл. 11.2)
Традиційне середовище, туризм та рекреація				
Туристичні маршрути	Кількість офіційних туристичних маршрутів	Статистичний аналіз	1 рік	Покращення туристичної привабливості громади
Об’єкти рекреації	Кількість організованих рекреаційних пунктів			
Стан здоров’я населення				
Захворюваність	Кількість випадків захворювань за категоріями	Статистичний аналіз	1 рік	Зменшення кількості випадків захворювань спричинених несприятливими умовами природного середовища серед населення громади.
Агітаційно-просвітницька робота				
Суспільна думка	Результативність агітаційно-просвітницької роботи	Анкетування населення	1 рік	Досягнення високої (понад 75%) поінформованості про стан довкілля жителями громади.

Засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання ДДП, не передбачених звітом про СЕО:

Моніторинг – як інструмент контролю виконання стратегічних напрямів ДДП.

Перевірка дотримання екологічних вимог:

- дозволи на спеціальне водокористування;

- дозволи на викиди забруднюючих речовин для кожного джерела викидів;

- дозволи на вирубування дерев та чагарників;

- договори між підприємствами, що утворюють відходи та компанією, що має ліцензію Мінекономіки та надає комплекс послуг в сфері поводження з відходами;

- проєкти землеустрою - встановлення меж об'єктів та територій природно-заповідного фонду, водоохоронних зон водних об'єктів тощо;

- науково-проєктна (науково-дослідна) документація з визначення меж і режимів використання території та об'єктів культурної спадщини, а також меж і режимів використання зон охорони території та об'єктів культурної спадщини, відповідно до ст. 14^1, 32 та 33^4 Закону України «Про охорону культурної спадщини»;

- оформлення охоронних договорів власникам пам'яток культурної спадщини, щойно виявлених об'єктів культурної спадщини чи їх частин або уповноваженим ними органам (особи) незалежно від форм власності на ці об'єкти з відповідним органом охорони культурної спадщини;

- здійснення процедури ОВД - при здійсненні планової діяльності з переліку видів діяльності, що в обов'язковому порядку підлягають процедурі оцінки впливу на довкілля.

У разі коли під час здійснення моніторингу виявлено не передбачені звітом про СЕО негативні наслідки виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, замовник вживає заходів для їх усунення, а також подає органу державної влади або органу місцевого самоврядування, який затвердив ДДП, пропозиції щодо внесення змін до такого документа з метою усунення негативних наслідків. У такому разі зміни, що вносяться до ДДП, підлягають стратегічній екологічній оцінці.

РОЗДІЛ 10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Під час проведення СЕО проєкту ДДП «Оновлення стратегії розвитку Павлівської сільської територіальної громади на 2022 - 2027 роки та План заходів з її реалізації на 2026 - 2027 роки» виявлена відсутність ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, в тому числі для здоров'я населення.

РОЗДІЛ 11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ

З метою досягнення стабільного зростання якості життя населення на основі збалансованого та узгодженого розвитку економіки та соціуму, що базується на інноваціях, ощадливому ставленні до природного середовища, з урахуванням стратегічних інтересів держави, Павлівська сільська рада Запорізького району Запорізької області прийняла рішення від 15.08.2025 р. № 1 «Про оновлення Стратегії розвитку Павлівської сільської територіальної громади на 2022 - 2027 роки та Плану заходів з її реалізації на 2026 - 2027 роки».

Стратегія соціально-економічного розвитку (далі – Стратегія) – це комплексний план, спрямований на досягнення конкретних соціальних та економічних цілей у певному регіоні чи громаді. Стратегія розробляється задля прогресивного розвитку територій, і є інструментом для досягнення сталого та гармонійного розвитку певної території, забезпечуючи збалансоване врахування економічних, соціальних та екологічних аспектів. Стратегії мають різні рівні охоплення, зокрема для території всієї України, окремих областей, міст, територіальних громад. Методичні рекомендації щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад визначається постановою Кабінету Міністрів України від 21 грудня 2022 р. № 265.

План заходів з реалізації стратегії розвитку територіальної громади — документ реалізації державної регіональної політики, що визначає на середньостроковий період заходи, проекти, місцеві програми розвитку, відповідно до завдань, визначених у Стратегії, з визначенням відповідальних виконавців, строків виконання, обсягів і джерел фінансування та індикаторів результативності їх виконання.

Основні цілі ДДП:

Стратегічна ціль 1. Стале економічне зростання

Стратегічна ціль 1 спрямована на покращення економічного благополуччя населення шляхом ефективного використання наявного потенціалу та конкурентних переваг громади через стимулювання зростання агропереробної економіки, підвищення підприємницької активності та туристичної привабливості громади.

Стратегічну ціль 1 «Стале економічне зростання» планується досягти через реалізацію таких оперативних цілей: «Підтримка місцевого бізнесу та інвесторів»; «Формування нових просторів економічної активності»; «Підтримка розвитку добувної промисловості»; «Перехід до відновлювальної енергетики»; «Формування туристичної спроможності громади».

Стратегічна ціль 2. Розвинена інфраструктура, якість життя, партнерство

Спрямована на покращення комфортного і безпечного життя населення шляхом сталого розвитку території. Сталий розвиток громади спрямований на задоволення потреб нинішнього покоління без шкоди для розвитку і життєдіяльності майбутніх поколінь. Постановка такої цілі також зумовлена необхідністю вирішення проблем підприємств житлово-комунальної сфери громади, незадовільного стану частини доріг, погіршення екологічного стану громади.

Стратегічну ціль 2 «Розвинена інфраструктура, якість життя, партнерство» планується досягти через реалізацію таких оперативних цілей: «Розбудова інфраструктури комунальних послуг»; «Покращення транспортної інфраструктури»; «Збереження довкілля та природних ресурсів»; «Благоустрій в громаді».

Стратегічна ціль 3. Безпечна та згуртована громада

Стратегічна ціль 3 спрямована на згуртування громади, що забезпечується ефективною співпрацею ОМС з мешканцями громади, як єдиної команди зі спільними цінностями та баченням майбутнього громади. Важливим принципом розвитку такої громади є людино орієнтований підхід та зосередження зусиль на формуванні людського капіталу шляхом інвестування у конкретні процеси життєдіяльності людей.

Стратегічну ціль 3 «Безпечна та згуртована громада» планується досягти через реалізацію таких оперативних цілей: «Підвищення громадської безпеки»; «Формування згуртованої та інклюзивної громади»; «Формування ветеранської політики та системи соціальних послуг»; «Розвиток культурного середовища», «Забезпечення якісної освіти».

Аналіз існуючої ситуації стосовно стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, показав наступні основні екологічні проблеми громади:

- Деградація водних об'єктів та зношеність мереж водопостачання;
- Наявність невпорядкованих (стихійних) сміттєзвалищ;
- Низький рівень повторного використання відходів та відсутність роздільного збору;
- Високий рівень розораності земель, що призводить до ерозії ґрунтів;
- Загроза зменшення біорізноманіття через антропогенний та промисловий вплив.

Позитивні наслідки реалізації цілей Стратегії:

- розвиток економічного потенціалу громади через запуск підприємств;
- енергетична модернізація комунальних об'єктів;
- відновлення виробничих об'єктів, екологізація виробництв;
- розвиток рекреаційного потенціалу громади, підвищення привабливості для туризму;
- охорона водного басейну;
- покращення доступності спортивної та безпекової інфраструктури;
- охорона природоохоронних територій та об'єктів культурної спадщини;
- забезпечення комплексного благоустрою та ліквідація стихійних звалищ;
- оперативне забезпечення постійного екологічного моніторингу, з метою виявлення наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, для охорони всіх компонентів навколишнього природного середовища, а також забезпечення вільного доступу громадян до екологічної інформації.

У Стратегії визначено цілі та завдання в тому числі екологічної політики Павлівської сільської територіальної громади, спрямовані на покращення стану навколишнього середовища, атмосферного повітря, збереження біорізноманіття з метою формування якісного та безпечного середовища життєдіяльності населення громади.

При аналізі та оцінці поточного стану навколишнього середовища були використані статистичні дані та офіційні дані обласних і місцевих органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та реалізують державну політику у сфері охорони здоров'я.

Узагальнені результати оцінки факторів ризику кумулятивного впливу засвідчили,

що реалізація Стратегії не має супроводжуватися появою нових значних негативних наслідків для довкілля. ДДП не передбачає значних негативних наслідків для здоров'я населення. Разом з тим реалізація багатьох операційних цілей передбачає покращення екологічної та соціально-економічної ситуації у громаді.

Для здійснення моніторингу наслідків виконання цілей Стратегії розвитку громади для довкілля, у тому числі для здоров'я населення запропонована структура моніторингу з визначенням індикаторів, які підлягають моніторингу, періодичності проведення, суб'єкту моніторингу та цільових значень результативності.

Ймовірні транскордонні наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення відсутні.

СКЛАД АВТОРСЬКОГО КОЛЕКТИВУ

Посада виконавця	**Прізвище виконавця**	**Підпис**
Еколог проєкту	Дем'янов Юрій	

ДОДАТКИ

Єдина екологічна платформа "ЕкоСистема"

Заява

про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки від 12.03.2026 р.

Реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі № 12-03-20310-26

Замовник:

Павлівська сільська рада

1. Назва документа державного планування:

Оновлення стратегії розвитку Павлівської сільської територіальної громади на 2022 - 2027 роки та План заходів з її реалізації на 2026 - 2027 роки

2. Основні цілі документа державного планування, його зв’язок з іншими документами державного планування

Стратегія розвитку територіальної громади – документ стратегічного планування, що визначає стратегічні та оперативні цілі, завдання для сталого економічного і соціального розвитку об’єднаної територіальної громади та який розробляється з урахуванням положень Закону України «Про засади державної регіональної політики» і наказу Міністерства розвитку громад і територій України від 21.12.2022 року № 265 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад». Головною метою розроблення документа є визначення цілей, завдань, пріоритетів і напрямків сталого економічного та соціального розвитку Павлівської сільської територіальної громади до 2027 року з урахуванням потреб та інтересів громади. Реалізація оновленої Стратегії пов’язана з досягненням прогнозованого рівня індикаторів за всіма пріоритетними напрямками розвитку, які можливо відстежити за етапами її реалізації. Стратегія розглядається як плановий документ найвищого рівня в громаді, а отже, її реалізація вимагає зосередження відповідних ресурсів. Очікується спрямування зусиль владних структур, громадськості, наукових кіл на успішну реалізацію передбачених стратегією пріоритетів та заходів. Зв’язок з іншими документами державного планування: 1. Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2030 року (ЗУ від 28 лютого 2019 року № 2697-VIII); 2. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки (постанова КМУ від 13 серпня 2024 р. № 940); 3. Стратегія регіонального розвитку Запорізької області до 2027 року (рішення облради від 12.12.2019 № 134) та ін.

3. Якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об’єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів)

Розроблення проєкту документа державного планування передбачає формування проєктних рішень, які будуть охоплювати такі види діяльності, що провадяться або провадження яких заплановане в перспективі на території громади. За результатами стратегічної екологічної оцінки та планувальних рішень, що розробляються у оновленій Стратегії, буде визначено перелік видів діяльності та об'єктів, які у подальшому підлягатимуть процедурі оцінки впливу на довкілля, відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

4. Інформація про ймовірні наслідки: а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення; б) для територій з природоохоронним статусом; в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

а) Під час здійснення стратегічної екологічної оцінки мають бути проаналізовані можливі наслідки реалізації оновленої Стратегії для таких компонентів довкілля: флора, фауна, біорізноманіття, ґрунти, надра, повітря, водні ресурси, ландшафт, природоохоронні території та об'єкти, матеріальні активи, об'єкти культурної спадщини, а також безпека життєдіяльності населення та його здоров'я. б) Звіт про стратегічну екологічну оцінку міститиме аналіз наслідків реалізації рішень оновленої Стратегії щодо природоохоронних територій: водно-болотних угідь міжнародного значення, біосферних резерватів програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера», об'єктів всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, територій та об'єктів природно-заповідного фонду, територій екологічної та Смарагдової мережі та ін. в) Транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення не передбачаються.

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі якщо документ державного планування не буде затверджено

1. Альтернатива 1 (Сценарій 1) – розвиток громади за умови відсутності зовнішніх джерел підтримки та покращення демографічної ситуації. 2. Альтернатива 2 (Сценарій 2) – розвиток громади за умови підвищення фінансово-економічної спроможності та покращення демографічної ситуації. 3. Альтернатива 3 (Сценарій 3) – розвиток громади за умови відсутності зовнішніх джерел підтримки та погіршення демографічної ситуації. 4. Альтернатива 4 (Сценарій 4) – розвиток громади за умови погіршення демографічної ситуації та підвищення фінансово-економічної спроможності Результати розгляду вказаних альтернативних варіантів буде відображено у звіті про стратегічну екологічну оцінку.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки

Дослідження, що включають в себе ряд оцінок: аналіз контексту планування; аналіз поточного стану довкілля і тенденцій його зміни; аналіз наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення; оцінка альтернативних сценаріїв; рекомендації щодо пом'якшення впливу на довкілля, у тому числі здоров'я населення, та заходи із запобігання несприятливого впливу. Основні методи: метод, заснований на оцінці впливу; метод стратегічного аналізу; індикативний метод. Методичні підходи: збір та аналіз інформації про поточний стан компонентів довкілля; збір та аналіз інформації, яка включена в інші акти законодавства, які мають відношення до даного проєкту; проведення консультацій з органами виконавчої влади, котрі реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та охорони здоров'я населення; проведення консультацій з громадськістю.

7. Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

Комплекс проєктних рішень, що приймається для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків від планової діяльності, включатиме: 1. Ресурсозберігаючі заходи – збереження і раціональне використання земельних та водних ресурсів, термомодернізація будівель тощо. 2. Планувальні заходи – розвиток

озеленення території, створення рекреаційних територій та об’єктів тощо. 3. Інформативно-агітаційні заходи - інформування населення для підвищення рівня екологічної свідомості. 4. Охоронні заходи – моніторинг зон впливу планової діяльності. Звітом про СЕО буде запропоновано комплекс додаткових заходів із покращення стану компонентів довкілля.

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку

Звіт про стратегічну екологічну оцінку буде структуровано відповідно до пункту 2 статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

9. Орган, до якого подаються зауваження та пропозиції та строки їх подання

Зауваження і пропозиції до Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту документа державного планування подаються до Павлівською сільської ради у письмовому вигляді на поштову адресу та в електронному вигляді на електронну скриньку: Поштова адреса: 70005, Запорізька обл., Запорізький р-н, с. Павлівське, вул. Залізнична, буд. 28; Електронна адреса: pavlivska1@ukr.net. Також передбачено внесення таких зауважень до онлайн-платформи «ЕкоСистема» за посиланням https://eco.gov.ua, в розділі «Адміністративні послуги» за реєстраційним номером справи Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки. Строки подання зауважень і пропозицій: від 12 березня 2026 року і триває до 21 березня 2026 року включно (10 календарних днів).

10. Повідомлення про оприлюднення Заяви про визначення обсягу СЕО:

Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки буде оприлюднено 12.03.2026 року на офіційному веб-сайті Павлівської сільської територіальної громади: pavlivske-gromada.gov.ua. Повідомлення про оприлюднення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки буде розміщено у публічних місцях (інформаційні стенди в місцях масового перебування населення) в межах громади від 12.03.2026

Замовник/Уповноважена особа замовника:

Павлівська сільська рада/ТРЕТЯК НАТАЛЯ ВОЛОДИМИРІВНА

оцінки проєкту документа державного планування (ДДП) Оновлення стратегії розвитку Павлівської сільської територіальної громади на 2022 - 2027 роки

Повідомлення про оприлюднення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту документа державного планування (ДДП) Оновлення стратегії розвитку Павлівської сільської територіальної громади на 2022 - 2027 роки

Дата: 12.03.2026 16:09 Кількість переглядів: 47

Повідомлення про оприлюднення заяви про визначення обсягу

стратегічної екологічної оцінки проєкту документа державного планування (ДДП)

Оновлення стратегії розвитку Павлівської сільської територіальної громади

на 2022 - 2027 роки

1) За рішенням Павлівської сільської ради від 15.08.2025 року № 1 «Про оновлення Стратегії розвитку Павлівської сільської територіальної громади на 2022 - 2027 роки та Плану заходів з її реалізації на 2026 - 2027 роки» розробляється ДДП: «Оновлення стратегії розвитку Павлівської сільської територіальної громади на 2022 - 2027 роки та План заходів з її реалізації на 2026 - 2027 роки» а також стратегічна екологічна оцінка (далі СЕО) до нього у порядку, встановленому ЗУ «Про стратегічну екологічну оцінку».

Реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі СЕО № **12-03-20310-26**.

Стратегія розвитку територіальної громади – документ стратегічного планування, що визначає стратегічні та оперативні цілі, завдання для сталого економічного і соціального розвитку об’єднаної територіальної громади.

2) *Орган, що приймає рішення про затвердження ДДП* – Павлівська сільська рада

3) *Процедура громадського обговорення заяви про визначення обсягу СЕО, у тому числі:*

а) *дата початку та строки громадського обговорення* – 10 днів починаючи з 12 березня 2026 по 21 березня 2026 включно;

б) *способи участі громадськості:*

- надання письмових зауважень і пропозицій до закінчення терміну громадського обговорення на поштову та електронну адресу;

- надання пропозицій і зауважень до Заяви про визначення обсягу СЕО шляхом внесення таких зауважень до онлайн-платформи «ЕкоСистема» за посиланням https://eco.gov.ua, в розділі «Адміністративні послуги» за реєстраційним номером справи Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки.

в) *необхідність проведення громадських слухань:* відсутня*;*

г) *орган, від якого можна отримати інформацію та адреса, за якою можна ознайомитися із заявою про визначення обсягу СЕО та екологічною інформацією, у тому числі пов'язаною зі здоров'ям населення, що стосується ДДП*: Павлівська сільська рада (Запорізька обл., Запорізький р-н, с. Павлівське, вул. Залізнична, буд. 28); також із Заявою про визначення обсягу СЕО можливо ознайомитись на офіційному веб-сайті Павлівської сільської територіальної громади за посиланням: **pavlivske-gromada.gov.ua**.

ґ) орган, до якого подаються зауваження і пропозиції до заяви про визначення обсягу СЕО, його поштова та електронна адреси: **Павлівська сільська рада (70005, Запорізька обл., Запорізький р-н, с. Павлівське, вул. Залізнична, буд. 28; pavlivska1@ukr.net**), *строки подання зауважень і пропозицій*: від 12 березня 2026 року і триває до 21 березня 2026 року включно.

д) *місцезнаходження наявної екологічної інформації, у тому числі пов'язаної зі здоров'ям населення, що стосується ДДП:* Павлівська сільська рада (Запорізька обл., Запорізький р-н, с. Павлівське, вул. Залізнична, буд. 28).

4) *необхідність проведення транскордонних консультацій щодо проєкту ДДП:* відсутня.

Павлівська сільська рада

Заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки від 12.03.2026 р. Реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі № 12-03-20310-26

https://rada.info/upload/users_files/04353285/0fd8a78a0184a0ba40f12474be7b6ea9.pdf

« повернутися

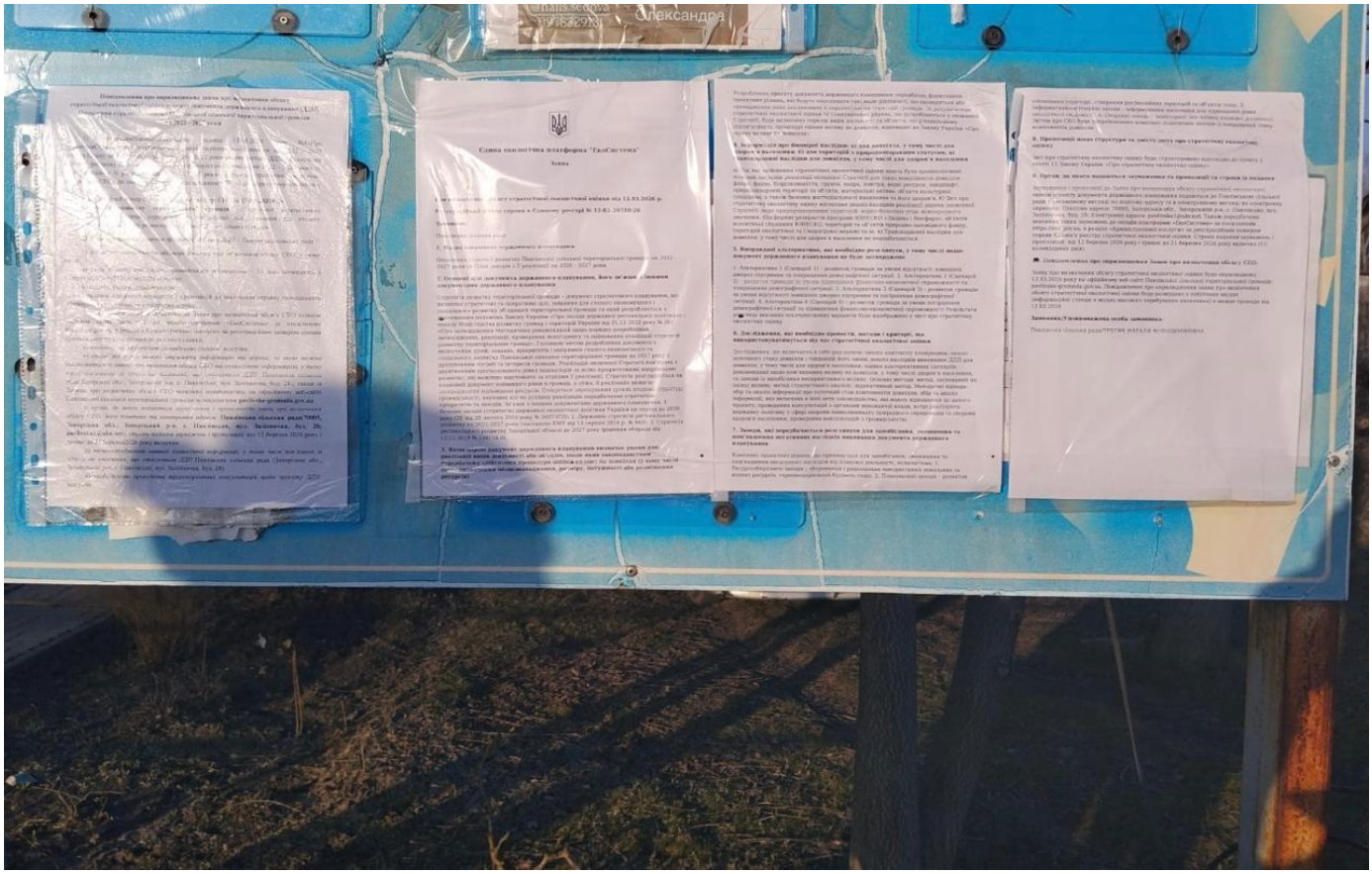

Адреса: село Семененкове , вул. Перемоги 19Б

Адреса: село Павлівське , вул. Залізнична, 28 (приміщення сільської ради)

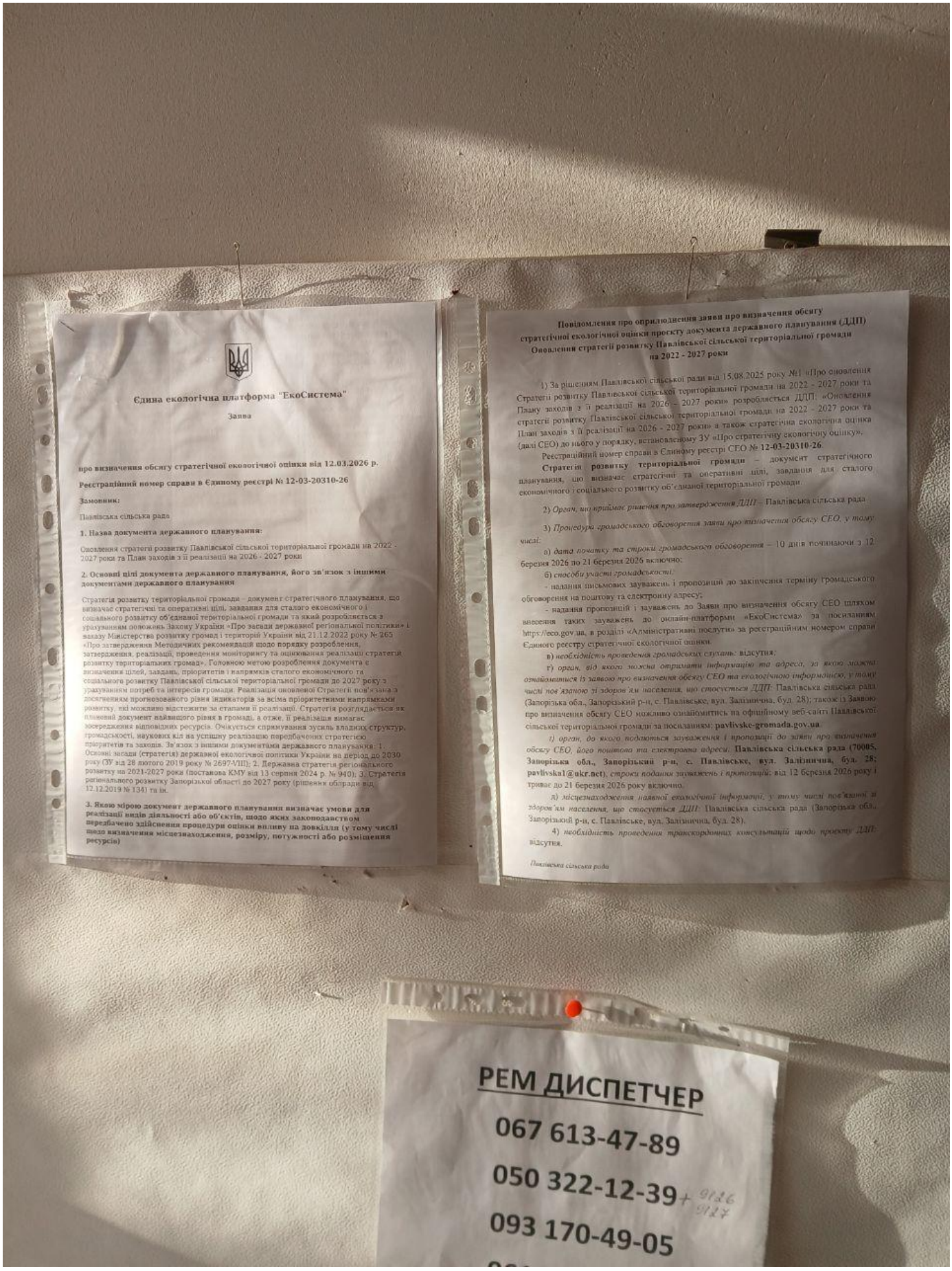

Адреса: село Солоне вул . Центральна, 6 (старостат)

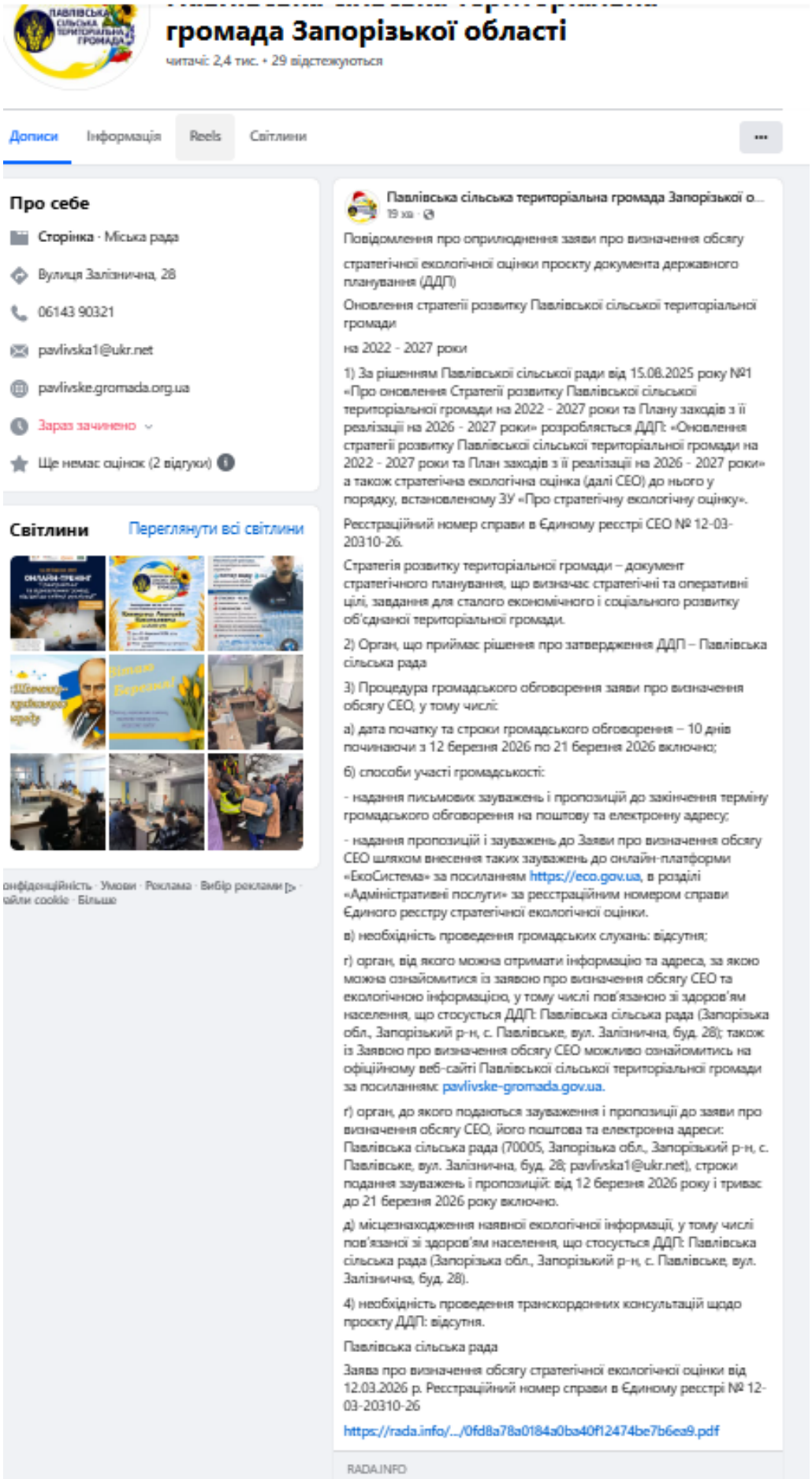

Повідомлення про оприлюднення заяви про визначення обсягу СЕО на офіційній сторінці Павліської сільської громади в соціальній мережі Facebook

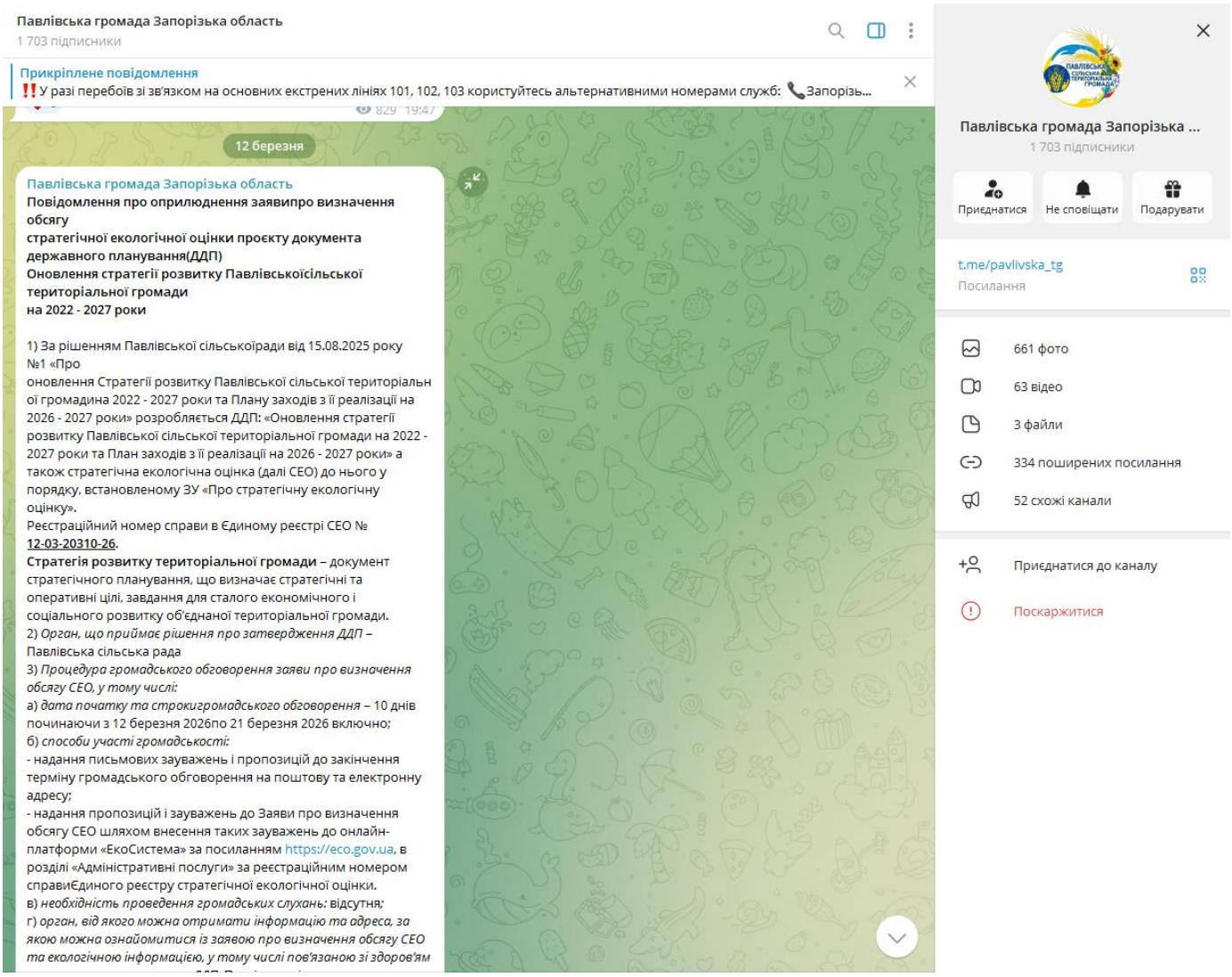

Повідомлення про оприлюднення заяви про визначення обсягу СЕО на офіційному Telegram-каналі Павліської сільської громади

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ

пр. Соборний, 164, м. Запоріжжя, 69107, тел. 224 60 81
E-mail: dzd@zoda.gov.ua Код ЄДРПОУ 43847544

18.03.2026 № 021-15/04.2/278 На № _____ від _____

Павлівська сільська рада

Запорізького району

Запорізької області

Про надання зауважень
та пропозицій

Департамент захисту довкілля Запорізької обласної державної адміністрації (далі – Департамент) розглянув заяву Павлівської сільської ради Запорізького району Запорізької області від 12.03.2026 (реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі стратегічної екологічної оцінки 12-03-20310-26) про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту документа державного планування «Оновлення стратегії розвитку Павлівської сільської територіальної громади на 2022-2027 роки та План заходів з її реалізації на 2026-2027 роки» (далі – проєкт Стратегії) та повідомляє наступне.

Вимоги до структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку (далі – Звіт), визначені частиною другою статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (далі - Закон), є обов'язковими.

При формуванні Звіту слід керуватися Методичними рекомендаціями із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затвердженими наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296 (із змінами).

Відповідно до вимог частини шостої статті 10 Закону Департамент надає наступні пропозиції, які необхідно врахувати при складанні Звіту:

- оцінити та врахувати наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, надр, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодію цих факторів;

- представити результати аналізу статистичної інформації щодо стану довкілля, здоров'я населення та прогнозувати динаміку їх змін, у разі відсутності статистичних даних провести відповідні дослідження;

- зазначити наявність місцевих діючих програм та зв'язок рішень проєкту Стратегії з ними;

- розробити та врахувати реальні екологічні індикатори, методи та критерії для моніторингу наслідків виконання документа держаного планування

(далі - ДДП) для майбутнього моніторингу впливу на зовнішнє природне середовище. Врахувати вимоги Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1272 (із змінами);

- включити інформацію про розглянуті виправдані альтернативи та обґрунтування їх вибору, у тому числі якщо ДДП не буде затверджено;

- врахувати наявність на території громади природоохоронних територій природно-заповідного фонду та інших природоохоронних земель, ключові та сполучені території екомережі, буферні зони, які визначені у Місцевій схемі формування екологічної мережі Вільнянського району Запорізької області, що затверджена рішенням Вільнянської районної ради від 28.05.2019 № 25;

- визначити замовника відповідальним за здійснення моніторингу наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення відповідно до статті сімнадцять Закону.

Також, враховуючи, що значний негативний вплив на довкілля (в т.ч. здоров'я населення) Запорізької області наносить військова агресія з боку рф, пропонуємо у Звіті розглянути питання щодо відновлення і розвитку інфраструктури територіальної громади, вирішення екологічних, соціальних і гуманітарних питань, в т.ч. осіб постраждалих внаслідок військової агресії рф, а також збереження, захисту та відновлення довкілля.

Звертаємо увагу, що проєкт Стратегії має корелювати з основними цілями, напрямами та заходами Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 - 2027 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695 (із змінами) та Стратегії регіонального розвитку Запорізької області на період до 2027 року, затвердженої рішенням Запорізької обласної ради від 12.12.2019 № 134.

Крім того, при плануванні заходів з удосконалення управління у сфері поводження з відходами наголошуємо на необхідності дотримання вимог Закону України «Про управління відходами», який набрав чинності 09.07.2023, розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 № 1353-р «Про затвердження Національного плану управління відходами до 2033 року та визнання такими, що втратили чинність, деяких актів», а також розпорядження голови Запорізької обласної державної адміністрації, начальника обласної військової адміністрації від 13.01.2026 № 12 «Про затвердження Регіонального плану управління відходами Запорізької області до 2035 року».

Також, при розробці ДДП необхідно враховувати розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.05.2024 № 483-р «Про схвалення Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року і затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024 - 2026 роках» (із змінами).

Окремо звертаємо увагу, що відповідно до вимог статті 14 Закону України «Про основні засади державної кліматичної політики» органи місцевого самоврядування у межах своїх повноважень забезпечують включення заходів

щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї до стратегій розвитку територіальних громад та планів заходів їх реалізації.

З метою отримання актуальної інформації стосовно стану та використання територій, для якісної підготовки Звіту, Департамент рекомендує проводити консультації зі спеціалістами, науковцями, профільними інститутами, експертними організаціями, тощо.

Зауважуємо, що при плануванні нових об'єктів на території громади, слід враховувати вимоги Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», який спрямовано на запобігання шкоді довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля, раціонального використання і відтворення природних ресурсів, у процесі прийняття рішень про провадження господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля, з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.

Окремо наголошуємо на неухильному та чіткому дотриманні вимог Закону на всіх етапах проведення стратегічної екологічної оцінки ДДП. Відповідальність за порушення у сфері стратегічної екологічної оцінки визначена статтею 18 Закону. Порушення процедури стратегічної екологічної оцінки є підставою для скасування рішень органів державної влади та органів місцевого самоврядування щодо затвердження ДДП, визнання ДДП недійсними (стаття 19 Закону).

Директор Олександр КАЗАНЦЕВ

Тетяна Тихомирова (061) 239 01 25